รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๒

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

———————

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี ๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี ๑

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี ๑

เรื่องด่วน

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๑
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติ
เกี่ยวด้วยการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา ซึ่งจะครบกำหนด ๓๐ วัน
ในวันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘)

ผู้อภิปราย

- นางสาวศุภมาส อิศรภักดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา ๔, ๖๔
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)
- นายกมล รอดคล้าย (ประธานคณะกรรมาธิการ) ๘

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **ครั้งที่ ๒๒**

หน้า

- นางวราภัสร์ ไพพรรณรัตน์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) ๑๒
- นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย ๑๕
- นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ ๑๙
- นางสาวนันทนา นันทวโรภาส ๒๒
- นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ๒๖
- นายนรเศรษฐ์ ปรัชญากร ๒๗
- นางธารนี ปรีดาสันติ์ ๓๑
- นายอลงกต วรกี ๓๔
- นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ๓๖
- นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม ๓๙, ๔๔, ๖๑
- นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ๔๕
- นายสมหมาย ศรีจันทร์ ๔๘
- นางสาวตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ ๕๐
- นายเอกชัย เรืองรัตน์ ๕๑
- พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ๕๔
- ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ ๕๕
- นายศุภชัย ใจสมุทร (ผู้ชี้แจง) ๕๗
- นางเจียระนัย ตั้งกีรติ ๖๔
- นางอารีย์ บรรจงธุระการ ๖๕
- นางสาวอัจฉรพรรณ หอมรส ๖๗

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี ๖๘

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **ครั้งที่ ๒๒**

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี ๖๘

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ รายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒) ๖๘

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ (ผู้ชี้แจง) ๗๐, ๙๔
- นายพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ ๗๗
- นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ๘๓
- นายมังกร ศรีเจริญกูล ๘๕
- นางสาวมณีรัฐ เขมะวงค์ ๘๘
- พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ๙๐, ๑๐๖
- นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ๙๒

๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) (ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑) ๑๐๖

ผู้อภิปราย

- นายจุฬา สุขมานพ (ผู้ชี้แจง) ๑๐๘, ๑๔๓
- นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย ๑๑๕
- นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ ๑๑๙
- นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ๑๒๓

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **ครั้งที่ ๒๒**

หน้า

- นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ๑๒๔
- นายวีรยุทธ สร้อยทอง ๑๒๗
- นายเอกชัย เรืองรัตน์ ๑๓๑
- นายชูชีพ เอื้อการณ์ ๑๓๔
- นายโชติชัย บัวดิษ ๑๓๖
- นายอมรศักดิ์ กิจธนานันท์ ๑๓๙

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๑๕๗

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๑๙๕ คน

(เนื่องจาก นายมงคล สุระสัจจะ ประธานวุฒิสภา ติดราชการ พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง จึงปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกวุฒิสภาครับ บัดนี้ มีสมาชิกมาลงชื่อประชุมจำนวน ๑๗๗ ท่าน ถือว่าครบองค์ประชุม ผมขอเปิดการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทู้ถาม ไม่มี

เรื่องด่วน

- ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติมาถึงวุฒิสภา ซึ่งจะครบกำหนด ๓๐ วัน ในวันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สภาผู้แทนราษฎรได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มายังวุฒิสภา เมื่อวันจันทร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ ซึ่งจะครบกำหนด ๓๐ วัน ในวันอังคารที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดส่งให้กับสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านแล้ว

สำหรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาเข้าร่วมประชุมในวันนี้ และมอบหมายให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จำนวน ๔ ท่าน ดังนี้

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒. รองศาสตราจารย์ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

๓. นายอรรถพงศ์ กาวาฬ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

๔. ว่าที่ร้อยตรี ศรัณยู โสสิงห์ ผู้แทนมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๖๒ ขอเชิญท่านรัฐมนตรีและผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(รัฐมนตรีและผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขณะนี้ท่านรัฐมนตรีและคณะได้เข้าประจำที่เรียบร้อยแล้ว ต่อไปขอเชิญเลขาธิการวุฒิสภาอ่านบันทึกหลักการและเหตุผลครับ

นางปัณณิตา สท้านไตรภพ (เลขาธิการวุฒิสภา) :

“บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีธรรมาภิบาล สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิรูปการอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านรัฐมนตรีหรือผู้ชี้แจงมีประเด็นที่จะชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นางสาวศุภมาส อิศรภักดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติที่เคารพ ดิฉัน นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรีให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวสภาผู้แทนราษฎรในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ลงมติเห็นชอบแล้ว โดยร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... มีหลักการเหตุผลและสาระสำคัญ ดังนี้

หลักการของร่างพระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ ----------

- ๒/๑

แต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัว และมีธรรมาภิบาล สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิรูปการอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

๑. ปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจากส่วนราชการเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

๒. กำหนดวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเพื่อแสดงอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มุ่งพัฒนาคน เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นควบคู่กับการอนุรักษ์ สืบสาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งอยู่ รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา

๓. กำหนดหลักการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้สอดคล้องกับหลักการจัดการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาและหลักการอื่นที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย เช่น หลักความเป็นเลิศทางวิชาการ หลักความรับผิดชอบต่อสังคมและท้องถิ่นที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และการแก้ปัญหาในพื้นที่เขตอีสานใต้ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล รวมทั้งกำหนดให้การจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษา การพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ และการดำเนินการอื่นของมหาวิทยาลัยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาด้วย

๔. กำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับความคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนซึ่งคำนวณเป็นเงินได้ โดยรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

๕. กำหนดให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีหน้าที่และอำนาจในการซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน จำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองมีทรัพยสิทธิอื่นในทรัพย์สิน เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร สามารถกู้ยืมเงินออกพันธบัตร หรือตราสารใดเพื่อการลงทุนและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน และลงทุนหรือร่วมลงทุน เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

๖. ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัยและนวัตกรรม การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีทั้งปวง

๗. กำหนดให้มีองค์กรบริหารมหาวิทยาลัย ได้แก่

สภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่และอำนาจกำกับและอภิบาลให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานเพื่อประโยชน์สาธารณะ ปฏิบัติภารกิจอุดมศึกษาด้วยปัญญาและวิทยาการที่มีคุณค่าต่อมนุษย์อย่างสมดุลและสมบูรณ์ ซึ่งมีองค์ประกอบเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยมากกว่าบุคลากรภายใน

นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

สภาวิชาการมีพันธกิจรักษามาตรฐานและพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการให้มหาวิทยาลัย

สภาบุคลากรซึ่งมาจากการเลือกตั้งของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิการบดีในการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัยทั้งปวง ส่งเสริมจริยธรรม ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงาน และผดุงเกียรติของบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย มีหน้าที่เสนอแนะและให้คำปรึกษาในกิจการร่วมกับมหาวิทยาลัยในการจัดหารายได้ ทุน และทรัพยากรอื่นเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัย ทำหน้าที่พิจารณาการขอเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์เพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัย มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระมิได้ ทั้งนี้ จะมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

๘. กำหนดให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา รวมถึงจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในเพื่อนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๙. กำหนดให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่มีการตรวจสอบจากภายในและภายนอก และให้มีการเผยแพร่บัญชีที่ได้รับการรับรองแล้วในรายงานประจำปี รวมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๑๐. กำหนดให้สถานภาพของข้าราชการ ลูกจ้าง พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๓๓ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของมหาวิทยาลัยตามร่างพระราชบัญญัตินี้

ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติคะ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ทำให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัว และสามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น จึงกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่านได้โปรดลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... เพื่อให้เป็นไปตามหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกวุฒิสภาครับ โดยที่คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้มีมติมอบหมายให้คณะกรรมาธิการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา และคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของท่านสมาชิกวุฒิสภาตามข้อบังคับ ข้อ ๑๑๙ ซึ่งรายละเอียดปรากฏตามเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดส่งให้กับสมาชิกทุกท่านแล้ว ในลำดับแรกผมขอเชิญประธานคณะกรรมาธิการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา หรือผู้แทนแถลงผลการพิจารณาศึกษาครับ

นายกมล รอดคล้าย (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายกมล รอดคล้าย สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสงขลา ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ขออนุญาตรายงานผลการศึกษาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ ซึ่งได้มอบหมายให้พิจารณาตั้งแต่วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ จนกระทั่งถึงวันนี้ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการทำงานที่เป็นประโยชน์และทำให้เกิดความรวดเร็ว ครอบคลุมทุกประเด็นที่ควรจะศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการทำงานพร้อมไปกับการพิจารณาในวาระที่สอง

ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้มีการนำข้อเสนอแนะบางประการจัดส่งไปให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาปรับแก้ในคณะกรรมาธิการมาในระดับหนึ่งแล้ว จึงถือได้ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสมบูรณ์สามารถที่จะรับรองให้นำไปประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไปได้ในอนาคต ผมขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเดิมชื่อว่าวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในสังกัดของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และได้มีการพัฒนาขึ้นมาเป็นมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีตามร่างพระราชบัญญัติที่ได้มีการนำเสนอสู่ที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้ โดยหลักการสำคัญ คือ ขอปรับเปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยของรัฐมาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ ----------

- ๓/๑

ในส่วนของภาคอีสาน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ถือได้ว่าเป็นมหาวิทยาลัยหลักอีกแห่งหนึ่งที่จะเป็นตัวขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ของตนเองในอนาคต

กราบเรียนว่าได้มีข้อสังเกตบางประการที่ถือว่าเป็นจุดเด่นสำคัญ อยากจะฝากไปยังคณะผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านรัฐมนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้อง ๕ เรื่องสำคัญ คือ

เรื่องที่ ๑ ประเด็นที่เป็นจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาและพัฒนากำลังคนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก สร้างโอกาสการเรียนรู้สำหรับคนทุกช่วงวัย ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย สร้างนวัตกรรม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีส่วนร่วมในการสร้างสังคม ชุมชน พัฒนาพื้นที่ในเขตอีสานใต้ และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลพื้นที่เฉพาะในส่วนที่เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยและอนุภูมิภาคซึ่งมหาวิทยาลัยดูแลอยู่ อยากให้ความสำคัญกับเรื่องนี้และถือเป็นมหาวิทยาลัยระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านได้ในอนาคตด้วย

เรื่องที่ ๒ การหารายได้ของมหาวิทยาลัยมีประเด็นสำคัญคือ การแยกมหาวิทยาลัยออกไปจากระบบของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับนั้น สิ่งที่เป็นข้อกังวลเสมอคือ ค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายของนักศึกษามักจะสูงขึ้นกว่าเดิม มหาวิทยาลัยจะมีรายได้ ๓ ส่วนคือ รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินอุดหนุนที่ได้รับจัดสรรตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาและกฎหมายอื่น เงินรายได้จากผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเรื่องการจัดตั้งกองทุนค่าเล่าเรียน ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ

เรื่องที่ ๓ การร่วมลงทุนหรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุน รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จากงานวิชาการ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน ขอกราบเรียนว่าเรามีความเชื่อมั่นว่ามหาวิทยาลัยจะมีรายได้

เพิ่มขึ้นอย่างแน่นอนจากการให้อิสระในการดำเนินการ แต่อย่าลืมว่ามีนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ยังมีความขาดแคลนอยู่ แต่ยังมีข้อสบายใจว่ามหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๘ ที่บัญญัติว่า “มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธไม่รับผู้ใดซึ่งผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย เพราะเหตุที่ผู้นั้นไม่มีเงินชำระค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายอื่นเนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียนเพราะเหตุผลดังกล่าวมิได้...” ขอให้มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงและรักษาคำมั่นสัญญานี้ไว้ต่อประชาคมชาวอีสานใต้ รวมทั้งนักศึกษาทั่วไปด้วย และที่สำคัญคือมหาวิทยาลัยจะต้องหาวิธีส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เหล่านี้ได้รับการศึกษาต่อจนจบอย่างน้อยระดับปริญญาตรี

ร่างมาตรา ๑๖ (๗) บัญญัติว่า “จัดให้มีกองทุนเพื่อให้กู้ยืมทางการศึกษา ให้ทุนการศึกษา ให้ทุนทำวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมหรือกองทุนเพื่อกิจการอื่นตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย”

นี่คือสิ่งที่อยากจะฝากเป็นประเด็นสำคัญ ในคณะกรรมาธิการหลายท่านได้พูดถึงเรื่องนี้ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังคณะกรรมาธิการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ด้วยครับ

เรื่องที่ ๔ ร่างมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า “ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษา ดำเนินการวิจัย สร้างนวัตกรรม หรือดำเนินการอื่นร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้...”

กราบเรียนว่าประเทศไทยมีมหาวิทยาลัยในภูมิภาคทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ขอให้มีการคัดเลือกสถาบันการศึกษาเหล่านั้นที่มีคุณภาพสูง อาจจะดึงเด็กเข้ามาเรียนแต่ไม่ได้ดึงมาเพื่อที่จะเป็นเพียงแค่รายได้ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่เด็กที่มาจากต่างประเทศควรนำความรู้เหล่านี้ไปพัฒนาประเทศของตนเองด้วย และการทำความร่วมมือ

อาจจะต้องทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยที่มีแรงกิง (ranking) หรือมีคุณภาพสูงทั้งในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงหรือกลุ่มประเทศอาเซียนและเอเชีย รวมทั้งสหภาพยุโรป และอเมริกาได้ด้วย ทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสรุปคือ อย่าเลือกมหาวิทยาลัยเพียงแค่อยู่ใกล้หรือประสานงานได้ง่าย ต้องลงทุนทำงานหนักและเหนื่อยกว่าเดิมเพื่อที่จะดึงมหาวิทยาลัยหลักระดับโลกเข้ามาร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีแห่งนี้

เรื่องที่ ๕ การบริหารจัดการการคัดเลือก การสรรหาอธิการบดี รองอธิการบดี การพัฒนางานวิชาการ การประกันคุณภาพการศึกษา และอื่น ๆ ถือได้ว่ามหาวิทยาลัยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้อย่างครบถ้วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจนคิดว่าน่าจะมีประเด็นไม่มากนักที่จะปรับปรุงแก้ไข จะขออนุญาตนำไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการวิสามัญที่จะได้จัดตั้งขึ้นต่อไป

ขอขอบพระคุณท่านประธานวุฒิสภาและท่านผู้ร่วมชี้แจงทุกท่าน ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ลำดับต่อไปขอเชิญประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม วุฒิสภา หรือผู้แทนแถลงผลการพิจารณาศึกษา เชิญครับ

นางวราภัสร์ ไพพรรณรัตน์ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางวราภัสร์ ไพพรรณรัตน์ ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม วุฒิสภา ตามที่ท่านประธานวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม วุฒิสภา พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๙ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว และเห็นด้วยกับการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีซึ่งมีเจตนารมณ์สำคัญในการปรับเปลี่ยนสถานะของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจากหน่วยงานที่เป็นส่วนราชการไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เพื่อทำให้มหาวิทยาลัยมีอิสระในการดำเนินงาน ส่งเสริมเสรีภาพทางวิชาการ และเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร การจัดการด้านบุคลากร การเงิน ทรัพยากรต่าง ๆ ภายใต้กรอบของกฎหมาย จึงเป็นโอกาสสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการเห็นว่า แม้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องดำเนินการตามหลักการและมาตรการการจัดการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา แต่ยังจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงบประมาณและการพัฒนาคุณภาพบุคลากร การส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้มั่นใจว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะนักศึกษา ประชาชน ชุมชน ซึ่งเป็นศูนย์กลางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และเพื่อให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นต้นแบบของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ภาคอีสานใต้และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างแท้จริงตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คณะกรรมาธิการจึงมีข้อเสนอแนะจำนวน ๖ ข้อ ดังนี้

ข้อ ๑ มหาวิทยาลัยควรบริหารงบประมาณ ทรัพย์สิน รายได้ ให้เกิดประสิทธิภาพ มีการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมให้สามารถนำไปใช้สร้างรายได้ได้จริง ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการหารายได้ของมหาวิทยาลัยต้องไม่กระทบต่อคุณภาพของการเรียนและการสอน

- ๔/๑

ข้อ ๒ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจและรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ ผ่านการกำหนดเงินเดือน ค่าตอบแทน และสวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีมาตรฐานการเข้าสู่ตำแหน่งและการประเมินผลเพื่อให้บุคลากรสามารถเติบโตในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และต้องให้ความสำคัญกับการลดภาระงานที่ไม่จำเป็นของอาจารย์ผู้สอนลงเพื่อให้มีเวลาพัฒนาองค์ความรู้ด้านการสอนและงานวิจัยอย่างเต็มที่

ข้อ ๓ มหาวิทยาลัยควรกำหนดมาตรการการช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างชัดเจนและเป็นระบบ มีมาตรการช่วยเหลือนักศึกษาที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มีหลักเกณฑ์การจัดสรรทุนการศึกษาชัดเจน โปร่งใส และเข้าถึงง่าย

ข้อ ๔ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของสังคม โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ข้อ ๕ มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์และช่วยแก้ไขปัญหาของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น โดยร่วมมือกับภาคเอกชน ภาคอุตสาหกรรมอย่างชัดเจนจนผ่านการทำบันทึกความร่วมมือหรือเอ็มโอยู (MOU) เพื่อส่งเสริมการนำผลวิจัยไปใช้ต่อยอด พัฒนา และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจร่วมกับภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อ ๖ มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาและประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเพื่อให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

คณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม จึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ต่อท่านประธานวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา และฝากท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีและท่านสมาชิกวุฒิสภาต่อไป ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ต่อไปผมจะให้สมาชิกได้อภิปรายตามลำดับที่ท่านได้ลงชื่อแสดงความประสงค์ไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ สมาชิกท่านใดมีความประสงค์จะอภิปรายแต่ยังไม่ได้ลงชื่อสามารถดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ เชิญท่านเทวฤทธิ์ มณีฉาย ท่านขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ (PowerPoint) ประกอบการอภิปราย ผมอนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๕๕ เชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๑๘ กลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมฯ ขออนุญาตอภิปรายเฉพาะในเรื่องหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... เหตุผลสำคัญตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ปฏิเสธไม่ได้คือเป็นการปรับเปลี่ยนการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐไปเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ โดยระบุไว้ในส่วนของเหตุผลว่าเพื่อความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว และมีธรรมาภิบาล รวมถึงประสิทธิภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่ใช่ที่แรกที่เดินเส้นทางนี้ หากย้อนกลับไปตลอดระยะเวลาของการที่พยายามนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการ จากมหาวิทยาลัยของรัฐสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเริ่มมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และมีความพยายามเรื่อยมาในการออกนอกระบบ ปี ๒๕๓๓ ในช่วงแรกหากไปดูเหตุผลแรงจูงใจสำคัญจริง ๆ คือ ต้องการลดภาระของตนเอง ต้องไปดูจุดเริ่มต้น จริง ๆ ที่มหาวิทยาลัยออกนอกระบบในช่วงแรกเกิดมาจากช่วงวิกฤติต้มยำกุ้งที่มีโปรแกรมสำคัญในการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ อาจเป็นด้วยโครงการของไอเอ็มเอฟที่ประเทศไทยไปกู้ยืมมาด้วย ที่มีการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ จะเห็นการไพรเวไทซ์ (privatize) หรือการแปรรูปหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือกิจการของรัฐไปเป็นกิจการที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น หรือสามารถแสวงหาผลกำไรมากขึ้น สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีการออกนอกระบบอย่างแข็งขันคือ

ช่วงเวลาปี ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นยุค สนช.ที่มีบทบาทสำคัญ และเป็นสิ่งที่น่าสังเกตในยุค สนช. คำว่า สนช. แปลว่าสภาที่มาจากการรัฐประหาร มหาวิทยาลัยออกนอกระบบมากตั้งแต่การรัฐประหาร ปี ๒๕๔๙ และการรัฐประหารปี ๒๕๕๗ สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจคือ บรรดาคนที่มาเป็น สนช. คือผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่มีเจตจำนงในการที่จะผลักดันโครงการใหญ่นี้ ไอเดีย (idea) เริ่มต้นอย่างที่ผมบอกเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ แต่ช่วงหลังมีเรื่องความเป็นอิสระอย่างที่ปรากฏในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เรื่องความมีอิสระในการบริหารจัดการ ความเป็นอิสระในทางวิชาการ โดยประเด็นสำคัญคือ เรื่องความสามารถในการแสวงหารายได้หรือกำไร ต้องเรียนว่าผมไม่ได้ยินดีกับการที่มหาวิทยาลัยต้องถูกพันธนาการกับระบบราชการที่เป็นรัฐรวมศูนย์อย่างที่ผ่านมา แต่มีปัญหาอย่างที่ผมบอกว่าครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรกที่มีการออกนอกระบบ มีคำถามสำคัญคือ หลักเรื่องความเป็นอิสระไปถึงฝั่งฝันจริงหรือไม่ ข้อเท็จจริงบางประการที่หลายมหาวิทยาลัยออกนอกระบบไปแล้วยังถูกควบคุมการจัดการ อัตรากำลัง กฎเกณฑ์ระเบียบราชการอีกมากมายที่ต้องพึ่งพาทั้งงบประมาณในสัดส่วนจำนวนมาก เพราะความยืดหยุ่นบางที่ยังไม่แสวงหารายได้ที่สามารถมาเติมให้เต็มกระเป๋าได้อย่างเพียงพอ จึงต้องเป็นลูกรักหรือเป็นเด็กดีของรัฐด้วยซ้ำไป ด้านที่ต้องการแสวงหาอิสรภาพมากขึ้นกลับกลายเป็นว่าต้องพินอบพิเทาอยู่กับระบบอุปถัมภ์ของผู้ออกนโยบาย โดยเฉพาะกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คุณภาพที่ยังเป็นคำถาม ยกตัวอย่าง การจัดอันดับของคิวเอสเอเชียยูนิเวอร์ซิตีแรงกิงส์ (QS Asia University Rankings) หากดู ๓ มหาวิทยาลัย ต้องขออภัยที่ยกตัวอย่าง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ออกนอกระบบในปี ๒๕๕๙ ย้อนไปก่อนหน้านั้น ๒ ปี ปี ๒๕๕๗ มหาวิทยาลัยนี้อยู่ในอันดับ ๑๐ ของประเทศ อยู่ในอันดับ ๒๕๑-๓๐๐ ของเอเชีย แต่เมื่อ ๑๐ ปีผ่านมา ปี ๒๕๖๗ มหาวิทยาลัยแห่งนี้อยู่อันดับ ๑๙ ของประเทศ และอยู่อันดับ ๖๐๑-๖๕๐ ของเอเชีย แปลว่าออกนอกระบบแล้วประสิทธิภาพที่มุ่งหวังต่าง ๆ อาจไม่ถึงฝั่งฝัน อย่างไรก็ตาม ยังมีที่ทรง ๆ อยู่ ยกตัวอย่าง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ออกนอกระบบในปี ๒๕๕๘ ย้อนกลับไปปี ๒๕๕๗ อยู่อันดับ ๑๓๔ ของเอเชีย ขณะที่ปี ๒๕๖๗

อยู่อันดับ ๑๔๕ ของเอเชีย หรือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ออกนอกระบบปี ๒๕๕๘ ก่อนหน้านั้น ปี ๒๕๕๗ อยู่อันดับ ๑๕๑-๑๖๐ ของเอเชีย ในขณะที่ ๑๐ ปีต่อมา ปี ๒๕๖๗ อยู่อันดับ ๑๖๒ ของเอเชีย แปลว่าไม่ได้เป็นสูตรตายตัวว่าออกนอกระบบแล้วจะมีประสิทธิภาพเสมอไป การจัดอันดับของคิวเอสเอเชียยูนิเวอร์ซิตีแรงกิงส์ดูในเรื่องชื่อเสียงทางวิชาการ ผู้จ้างงาน อัตราของคณะต่อนักศึกษา การอ้างอิงทางวิชาการ เป็นต้น แต่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแน่นอนคือ ค่าเทอมแพงขึ้น รายจ่ายมากขึ้น แปลว่าโอกาสในการเข้าถึงของประชาชนผู้ที่แสวงหาอยากจะเรียนอาจจะยากขึ้น เรื่องนี้เป็นการสำรวจข้อมูลค่าเทอม ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยเรียกเก็บ หากดูเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยที่อยู่ภายใต้กำกับของรัฐกับมหาวิทยาลัยเอกชน ยกตัวอย่าง กราฟ ๒ รูป มีส่วนที่เข้ามาใกล้ชิดกัน ----------

- ๕/๑

นั่นหมายความว่ามหาวิทยาลัยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเหล่านี้เพิ่มมากขึ้น ในส่วนสีฟ้าจะเห็นว่าเป็นสัดส่วนของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จะเห็นหัวที่ตกลงเป็นห้วงเวลาของโควิด ๑๙ (COVID-19) ระบาด รัฐบาลจึงมีการซับซิไดซ์ (subsidize) หรือการให้เงินอุดหนุนไป ทำให้หัวตก แต่จะเห็นได้ว่ามีการขึ้นมาของกราฟที่เข้าใกล้การเรียกเก็บของมหาวิทยาลัยเอกชนด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นห้วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับการนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลจากเว็บไซต์ประชาไทที่รวบรวมไปเมื่อ ๒ ปีที่แล้ว ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเฉพาะในกรุงเทพมหานครโดยเลือกสุ่มในการพิจารณา ถ้าต้องไปพิจารณาเรื่องการใช้จ่ายหากยังอยู่กับระบบราชการ การจัดการการศึกษาแต่ละหลักสูตรจะเป็นการที่รัฐให้ทุนอุดหนุนเป็นรายหัว แต่พอมหาวิทยาลัยออกนอกระบบแล้วมีการจ่ายเป็นรายโครงการเบ็ดเสร็จทั้งหมดทั้งมวล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๔ วรรคสาม บัญญัติว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต...” ทั้งนี้ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการให้รัฐเข้าไปจัดการการศึกษาให้ประชาชนที่ประสงค์ที่อยากจะเรียนได้เรียน แปลว่าอะไร การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบแน่นอนเมื่อแลกกับหลักการพื้นฐานอาจจะต้องพิจารณาหรือไม่ การคุ้มครองสวัสดิการต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องคุ้มครองหรือไม่ ผมไม่ปฏิเสธว่าความเป็นอิสระกับประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ อิสระต้องเป็นอิสระที่มาจากส่วนกลาง อาจจะต้องมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ในชุมชนท้องถิ่น อย่างมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการกำกับนโยบายด้วย แต่ว่าความอิสระตรงนี้เมื่อแลกกับกำแพงของรั้วมหาวิทยาลัยที่สูงขึ้น คนที่จะก้าวข้ามกำแพงนี้อาจจะยากขึ้น ยังไม่รวมถึงเรื่องสวัสดิการของผู้ใช้แรงงานที่อยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยที่ไม่อยู่ภายใต้กำกับของกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์อีก ย้อนแย้งกัน ไปอยู่ในโหมดของความเป็นเอกชนมากขึ้น แต่ยังกักขังแรงงานไม่ให้อยู่ภายใต้แรงงานสัมพันธ์ ความสำคัญของกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์คือ มีสิทธิในการก่อตั้งรวมตัวกันเป็นสหภาพแรงงานเพื่อเจรจาต่อรองเพื่อได้มาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อได้มาซึ่งข้อตกลงสภาพการจ้างงานที่ดี เพื่อชีวิตที่ดี เมื่อเขา

มีชีวิตที่ดี เขาจะทำงานได้มีคุณภาพที่ดีด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อาจจะหล่นหายไประหว่างทาง ของการที่เรามีเจตนารมณ์ในการแสวงหาประสิทธิภาพ แสวงหาอิสรภาพ แต่สิ่งที่อาจจะหายไป คือ การคุ้มครองสวัสดิภาพโดยเฉพาะผู้ที่ต้องการการศึกษาและสวัสดิภาพของแรงงานที่อยู่ในระบบอุตสาหกรรมการศึกษาด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ เชิญท่านรัชนีกร ทองทิพย์ ครับ

นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดพังงา ขออนุญาตแสดงความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... โดยเหตุผลการนำมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีออกจากระบบมาอยู่ในกำกับของรัฐ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้เหตุผลไว้ว่า เป็นการสมควรที่จะปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีธรรมาภิบาล สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิรูปการอุดมศึกษา ข้อนี้ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่พอมาดูในเรื่องสถานะของมหาวิทยาลัย เรื่องการกำหนดให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ๆ ในร่างมาตรา ๕ จะมีเรื่องการส่งผลกระทบต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องสิ่งมีชีวิตในมหาวิทยาลัย ดิฉันขออนุญาตใช้คำว่า สิ่งมีชีวิตในมหาวิทยาลัย โดยหลักการแล้วคือ การนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบและมาอยู่ในกำกับของรัฐจะได้เรื่องความเป็นอิสระ เรื่องการบริหารจัดการคล่องตัวขึ้น เรื่องนี้เห็นด้วย แต่อย่างไรก็ตาม

สิ่งมีชีวิตในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษา พนักงานมหาวิทยาลัยยังเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในมาตรา ๑๘ ดิฉันขอขอบพระคุณที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้มีการระบุไว้ว่าจะไม่นำเหตุนักศึกษาไม่ชำระค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายอย่างอื่นเนื่องจากการขาดแคลนทุนทรัพย์มาทำให้นักเรียนผู้นั้นต้องยุติหรือพ้นสภาพการเรียน เมื่อปี ๒๕๔๔ ดิฉันเป็นนิสิตอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอนนั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกำลังพูดถึงเรื่องการนำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ ดิฉันเป็นกรรมการบริหารของสหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยในขณะนั้น เรามีความเป็นห่วงว่าถ้าออกนอกระบบแล้วรุ่นน้องหรือนิสิตนักศึกษาภายหลังสามารถที่จะมีสิทธิเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยที่กลายสภาพมาอยู่ในกำกับของรัฐ ซึ่งแน่นอนว่ามีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นสูงมาก และความเท่าเทียมทั้งเรื่องการศึกษาจะเป็นอย่างไร ในร่างมาตรา ๑๘ อาจจะตอบได้ส่วนหนึ่ง แต่ในเวลาที่ปฏิบัติจริงต้องขอความกรุณาว่าขอให้ทำไปตามเจตจำนงที่ได้เขียนไว้ให้ครบถ้วนด้วย ทุกชีวิตมีความหมาย มีความสำคัญควรที่จะได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

ประเด็นเรื่องการคุ้มครองพนักงานมหาวิทยาลัยในร่างมาตรา ๑๕ ที่มีการกำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนซึ่งคำนวณเป็นรายได้โดยรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ข้อนี้มีความสำคัญและมีความจำเป็นมาก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ได้อนุมัติหลักการและให้มหาวิทยาลัยของรัฐจ้างลูกจ้างในลักษณะพิเศษที่มีวาระการจ้างที่มีกำหนดเวลาชัดเจน และมีการทดแทนเรื่องการบรรจุข้าราชการใหม่ แต่ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ เห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๒ ให้ยกเลิกเฉพาะหลักการที่กำหนดให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพนักงานตามสัญญาจ้างในอัตราข้าราชการไปพลางก่อน และเห็นชอบให้อัตราค่าจ้างที่ ๑.๗ เท่าของเงินเดือนข้าราชการ

สำหรับบุคลากรสายวิชาการ และ ๑.๕ เท่าของอัตราเงินเดือนข้าราชการสำหรับบุคลากรสายสนับสนุน ตอนนี้เวลาล่วงเลยมา ๒๐ กว่าปีแล้ว มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีการทยอยออกนอกระบบ ซึ่งในวันนี้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นเรื่องเช่นเดียวกัน เรื่องการออกกฎระเบียบต่าง ๆ ภายใต้มหาวิทยาลัยมีความแตกต่างหลากหลาย เป็นเรื่องความเท่าเทียมและไม่เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิเสรีภาพของบุคลากรในมหาวิทยาลัย ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นมากต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนั้น การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยหรือการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐอาจจะส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น การที่พนักงานมหาวิทยาลัยไม่ได้เป็นข้าราชการและไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงานจะส่งผลให้สิทธิต่าง ๆ ของเขาหายไป เช่น สิทธิการรักษาพยาบาล สิทธิเสรีภาพทางวิชาการ การตั้งสหภาพแรงงานต่าง ๆ ก็ทำไม่ได้ เพราะว่าไม่ได้อยู่ภายใต้กฎหมายแรงงาน ซึ่งเป็นส่วนที่เชื่อมโยงไปในเรื่องความเป็นอิสระทางวิชาการ พนักงานมหาวิทยาลัยจะมีอิสระแค่ไหนในการที่จะทำงาน ถ้าทำงานแล้วไปขัดแย้งกับผู้บริหารจะไปร้องเรียนที่ใคร กฎหมายไม่ได้เปิดช่องให้สามารถร้องเรียน ไม่มีพระราชบัญญัติที่จะเข้าไปช่วยเหลือได้โดยตรง อย่างเช่นแรงงานทั่วไป ถ้ามีปัญหาระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยกับผู้บริหารเขาต้องไปฟ้องศาลปกครองหรือไปฟ้องเป็นคดีอาญา ซึ่งเป็นภาระของพนักงานมหาวิทยาลัยที่จะต้องไปต่อกรกับผู้บริหารที่มีอำนาจรัฐ มีบุคลากรหลายส่วนของรัฐคอยสนับสนุนอยู่ ----------

- ๖/๑

ชัดเจนว่าในอนาคตจะมีปัญหาเรื่องสมองไหลเกิดขึ้นอย่างแน่นอน สถาบันการศึกษาเป็นสถานที่สำคัญที่ผลิตบุคลากรสำคัญและจำเป็นของประเทศชาติ ถ้าบุคลากรไม่มีความสุขในการทำงานหรือรู้สึกว่าตัวเองได้รับสิทธิต่าง ๆ น้อยลงไปกว่าการออกไปประกอบอาชีพอื่นหรืออยู่ภายใต้องค์กรอื่น ต่อไปจะเกิดวิกฤติการศึกษาในมหาวิทยาลัยได้

มหาวิทยาลัยสามารถทำหลักสูตรมหาวิทยาลัยกันเองได้ คำถามคือจะเริ่มมีหลักสูตรที่เรียกว่า จ่ายครบจบแน่ ใช่หรือไม่ มหาวิทยาลัยจะควบคุมอย่างไรกับหลักสูตรนี้ เพราะว่าพอเรียนไปแล้วได้อะไร เรียนไปได้แค่ดีกรี ได้แค่คุณวุฒิเท่านั้น แต่ออกมาแล้วทำอะไรไม่ได้กระทบอย่างมากต่อคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยในอนาคต

คุณภาพของคนอยู่ที่การศึกษา คุณภาพของการศึกษาอยู่ที่ครูและผู้เรียน ครูบาอาจารย์กำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศชาติได้ในอนาคต ดิฉันขอฝากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไว้ในโอกาสนี้ด้วยว่าจะควบคุมอย่างไรกับหลักสูตรจ่ายครบจบแน่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และปัญหาเรื่องสมองไหลของพนักงานที่อยู่ภายใต้มหาวิทยาลัยที่อาจจะรู้สึกว่าตัวเองได้รับสิทธิเสรีภาพต่าง ๆ น้อยลงไป ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เรียนเชิญท่านนันทนา นันทวโรภาส ครับ

นางสาวนันทนา นันทวโรภาส : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวนันทนา นันทวโรภาส สมาชิกวุฒิสภา เป็นที่ทราบกันดีว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ การพูดถึงพระราชบัญญัติสถาบันการศึกษาถือว่าเป็นสารตั้งต้นในกระบวนการพัฒนา ประเทศไทยใช้งบประมาณการศึกษาถึง ๑ ใน ๖ ของงบประมาณรัฐในแต่ละปี เฉพาะอุดมศึกษาคือระดับมหาวิทยาลัยใช้งบรวมกันประมาณ ๑.๒ แสนล้านบาท พอ ๆ กับงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ดูแลเกษตรกร ๓๐ ล้านคนเลยทีเดียว ดังนั้น การใช้งบประมาณกับสถาบันการศึกษาต้องคุ้มค่า ต้องช่วยกันทำให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยรูปแบบใหม่ เป็นต้นแบบที่จะทำให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องทำตาม

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสถาบันการศึกษาของไทย ดิฉันพูดเรื่องนี้มาหลายครั้งแล้ว ครั้งนี้จะพูดถึงเพนพ็อยนต์ (pain point) แบบกระชับใน ๔ ประเด็น

ปัญหาประการที่ ๑ การที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตั้งตัวเองเป็นรัฐอิสระ ปัจจุบันนี้ มหาวิทยาลัยอยากจะทำอะไรก็ทำ อยากจะเปิดคณะ เปิดสถาบัน เปิดวิทยาเขต กำหนดเงินเดือนค่าตอบแทนกันเอง ตัดสินใจในหมู่ผู้บริหารกลุ่มเล็ก ๆ โดยไม่ได้สนใจว่าสิ่งที่ได้ตัดสินใจไปนั้นส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานหรือไม่ มีความจำเป็นต่อประเทศชาติหรือไม่ ซ้ำซ้อนกับมหาวิทยาลัยอื่นหรือไม่ นี่คือปัญหาที่ยิ่งใหญ่มาก ๆ เพราะมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทำตัวว่าฉันเป็นรัฐอิสระแล้วฉันทำอะไรก็ได้ และงบประมาณต้องส่งเข้าไป

ปัญหาประการที่ ๒ สถาบันการศึกษาเหล่านี้ได้สร้างผู้มากบารมีขึ้นมา ผู้มากบารมีเหล่านี้ผลัดกันขึ้นมาดำรงตำแหน่งอยู่กันยาวจนรากลึก บางคนเสียชีวิตในตำแหน่งเลยเพราะว่าอยู่นานมาก ในทางตรงกันข้าม สถาบันการศึกษาอธิการบดีว่างมานับ ๑๐ ปี ไม่ใช่อะไร ขัดแย้งกันเองในกลุ่มผู้มากบารมีทั้งหลายจึงตั้งไม่สำเร็จเสียที ทำให้สถาบันการศึกษาไม่ไปถึงไหน เพราะไม่มีผู้บริหาร

ปัญหาประการที่ ๓ เรื่องเสรีภาพทางวิชาการ เราควรส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งในเรื่องเสรีภาพทางวิชาการ สิ่งใหม่ ๆ จะเกิดขึ้นมาจากการวิจัย ถ้าเราไม่สนับสนุนแนวคิดใหม่ ๆ สิ่งใหม่จะเกิดขึ้นไม่ได้ แต่ว่าในความเป็นจริง กลับมีคณะบุคคลมากำกับกำกับทั้งหัวข้อ กำกับทั้งเนื้อหาในการวิจัย ทำให้นักวิชาการและนักศึกษาขาดเสรีภาพทางวิชาการอย่างชัดเจน เราต้องช่วยกันสนับสนุนให้เสรีภาพทางวิชาการเฟื่องฟู

ปัญหาประการที่ ๔ ความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีเอกลักษณ์ของสถาบันการศึกษา เราต้องค้นหาและสกัดออกมาให้ได้ ต้องส่งเสริมให้โดดเด่นเป็นที่รับรู้ของผู้ที่ต้องการศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งสาธารณชน หากเราเปิดสถาบันการศึกษาเป็นร้อย ๆ แห่งโดยที่ทุกแห่งผลิตบัณฑิตออกมาหน้าตาเหมือนกัน ไม่มีสถาบันไหนโดดเด่นด้านใดเลย สุดท้ายเราจะไม่โดดเด่นอะไรเลย ยกตัวอย่างเช่น ถ้าพูดถึงมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จะนึกถึงคณะนิติศาสตร์

คณะบริหารธุรกิจที่โดดเด่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทางด้านการแพทย์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าด้านเทคโนโลยี หรือในต่างประเทศถ้าพูดถึงมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) เราจะนึกถึงเรื่องราวทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยเยล (Yale University) นึกถึงความสามารถด้านกฎหมาย นี่คือสิ่งที่สถาบันการศึกษาของไทยต้องสกัดออกมาและต้องบอกกับตัวเองให้ได้ว่า ฉันเก่งเรื่องอะไรฉันจะเน้นเรื่องนั้น และทำให้สาธารณชนยอมรับให้ได้ เช่นเดียวกันมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต้องไปสกัดออกมาและต้องหาให้ได้ว่าที่ดำรงอยู่นี้มีจุดเด่นอะไรที่พอคนเขาพูดถึงแล้วเขาจะนึกถึงความโดดเด่นด้านวิชาการตรงนั้น เพราะฉะนั้นเมื่อมาเทียบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ดิฉันมีประเด็น ดังนี้

เรื่องที่ ๑ หมวด ๑ บททั่วไป มาตรา ๗ วรรคสอง บัญญัติว่า “มหาวิทยาลัยมีปณิธานให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเป็นผู้สร้างสรรค์ สามัคคี และสำนึกดีต่อสังคม รักถิ่นฐาน มีจริยธรรม ภูมิใจในชาติ รอบรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ เป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ และเป็นแบบอย่างที่ดีงาม” ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พยายามระบุให้ครอบคลุม มหาวิทยาลัยมีปณิธานให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเป็นผู้สร้างสรรค์ สามัคคี และสำนึกดีต่อสังคม รักถิ่นฐาน มีจริยธรรม ภูมิใจในชาติ รอบรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญวิชาชีพ เป็นที่พึ่งพาของผู้อื่นได้ และเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ขาดอะไรไปอย่างหนึ่งในปณิธานนี้ ขาดจิตวิญญาณประชาธิปไตย ถ้าเพิ่มคำว่าปกป้องประชาธิปไตยเข้าไป จะเป็นปณิธานของบัณฑิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่สมบูรณ์แบบ ดิฉันเสนอว่าต้องเพิ่มจิตวิญญาณประชาธิปไตยเข้าไป

เรื่องที่ ๒ ร่างมาตรา ๔๐ (๓) ว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งดิฉันดีใจมากที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ผ่านมาจาก สส.ได้มีการปรับปรุง ตอนที่ดิฉันได้รับร่างพระราชบัญญัติจาก ครม. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติว่า ผู้ที่จะมาเป็นอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเท่านั้น เดชะบุญที่ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ดี แต่ยังไม่สุดคือ เปิดโอกาสให้ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งอธิการบดีมาจากสถาบันการศึกษาที่เป็นที่รับรอง

ในประเทศไทยหรือต่างประเทศ แต่ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งนั้นกำหนดให้สูงถึง ๗๕ ปี ดิฉันว่าถ้าเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้ความชำนาญอย่างแพทย์ นักกฎหมาย ผู้พิพากษา อาจจะใช้ความชำนาญตรงนี้ได้ยาว ๆ จากประสบการณ์ ดิฉันคิดว่าถ้าเป็นผู้บริหารต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ทันต่อโลก ทันต่อเหตุการณ์ ไม่ควรจะมีอายุกำหนดเพดานไว้สูงถึง ๗๕ ปี ดิฉันฝากเป็นข้อสังเกต รวมทั้งสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ด้วย ถ้าตำแหน่งอื่นไม่เป็นอะไร แต่ถ้าเป็นผู้บริหารไม่ควรที่จะสูงวัยขนาดนั้น และข้อดีที่ดิฉันอยากชมเชยสำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้และขอให้คงเอาไว้อย่างยิ่ง คือ ร่างมาตรา ๑๘ บัญญัติว่า “มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธไม่รับผู้ใดซึ่งผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาไม่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย เพราะเหตุที่ผู้นั้นไม่มีเงินชำระค่าเล่าเรียนหรือค่าใช้จ่ายอื่นเนื่องมาจากการขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง หรือจะให้ผู้เรียนยุติหรือพ้นสภาพผู้เรียนเพราะเหตุดังกล่าวมิได้” แปลว่ามหาวิทยาลัยจะคุ้มครองผู้ที่เข้าไม่ถึงทุนทรัพย์แต่เข้าเรียนได้ มหาวิทยาลัยต้องโอบอุ้มคนเหล่านี้ นี่คือสิ่งที่เป็นข้อดีของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ฉบับนี้ ดิฉันอยากให้คงไว้

แนวคิดเบื้องต้นในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดิฉันฝากไว้เพียงแค่นี้ และจะไปพบกันอีกครั้งหนึ่งในการแปรญัตติ ขอบคุณค่ะ

- ๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ครับ

นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผมได้ดูร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ฉบับนี้แล้ว ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในหลักการที่จะทรานส์ฟอร์ม (transform) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเพื่อความคล่องตัว จะทำให้มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดทิศทางของตัวเองได้เป็นอย่างดี แต่มีข้อสังเกตอยู่บางส่วน ผมไม่แน่ใจว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีทรัพย์สินมากน้อยแค่ไหน ไม่ว่าจะเป็นที่ดินที่จะไปหาประโยชน์เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย ท่านต้องหาหนทางในการบริหารจัดการ หารายได้ ผมในฐานะประธานคณะกรรมาธิการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ได้นำคณะกรรมาธิการไปศึกษาดูงานที่ประเทศจีนเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีเทคโนโลยีสูงมาก เขาทำการวิจัยและพัฒนาเรียกว่า อาร์แอนด์ดี (R&D) ตอนนี้ประเทศจีนจดทะเบียนสิทธิบัตรมากที่สุดในโลก ซึ่งอาร์แอนด์ดีหรือสิทธิบัตรของประเทศจีนสามารถนำเงินเข้าประเทศหรือเข้าองค์กรของเขาได้ ผมอยากจะฝากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีว่าปัจจุบันเป็นดิจิทัลอีคอนอมี (digital economy) แล้ว ซึ่งต้องอาศัยเทคโนโลยีในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะเศรษฐกิจตอนนี้มีเทรดวอร์ (trade war) มีไอทีวอร์ (IT war) ถ้าประเทศไทยอยู่เฉยและสร้างคนที่ไม่เหมาะกับการส่งเสริมเศรษฐกิจจะลำบาก ตอนนี้ประเทศจีนหรือต่างประเทศมาลงทุนในประเทศไทยมาก ไม่ว่าจะเป็นเดตาเซนเตอร์ (data center) เอไอ หรือเทคโนโลยีต่าง ๆ ถ้ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสามารถสร้างคนและส่งคนไปเรียนต่อหรือส่งคนไปฝึกกับบริษัทเอกชนทางด้านไอที ด้านเทคโนโลยีได้จะเป็นการต่อยอด เพราะจริง ๆ แล้วการสร้างคนกว่าจะศึกษาจบต้องใช้เวลานาน และการเรียนในห้องเรียนกับการฝึกงานจะต้องไปด้วยกัน ไม่อย่างนั้นจะไม่มีประสบการณ์จริง ขอฝากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไว้ด้วย

ประเด็นเรื่องการแพทย์ เนื่องจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะต้องเซิร์ฟพอพิวเลชัน (serve population) ภาคอีสานใต้ด้านตะวันออก ถ้ามีโรงพยาบาลดี ๆ วันก่อนผมพบกับท่านนายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตอนนี้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีโรงพยาบาลและกำลังสร้างศูนย์ที่เรียกว่า พรีเมียม (premium) เพื่อรองรับบุคคลที่มีประกันชีวิต ประกันสุขภาพ และบุคคลที่มีกำลังซื้อสูงมาใช้บริการ และเขาจะนำเงินส่วนนี้มาจุนเจือโรงพยาบาลในส่วนที่ให้บริการกับบุคคลยากจนในแถบนั้น ทำให้สามารถดูแลประชาชนได้เป็นอย่างดี ผมขอชื่นชมท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. ที่ท่านได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... การนำนวัตกรรมนำอาร์แอนด์ดีจากหิ้งสู่ห้างเพื่อส่งเสริมรายได้ ซึ่งวุฒิสภาก็ได้ผ่านไปเรียบร้อยแล้ว ผมหวังว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทางด้านนี้ ขอชื่นชมกระทรวง อว. และเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ วุฒิสภาขอต้อนรับพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่วังทองหลางและในเขตพื้นที่ใกล้เคียงจำนวน ๓๐ ท่านที่ได้เข้าร่วมฟังการประชุมวุฒิสภา ซึ่งในขณะนี้วุฒิสภากำลังพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ยินดีต้อนรับทุกท่าน ลำดับต่อไปเชิญท่านนรเศรษฐ์ ปรัชญากร ครับ

นายนรเศรษฐ์ ปรัชญากร : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม นายนรเศรษฐ์ ปรัชญากร สมาชิกวุฒิสภาจากกรุงเทพมหานคร ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงสถานะของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และส่งเสริมความเป็นอิสระทางวิชาการ ผมคิดว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีเจตนารมณ์ที่ดีที่มหาวิทยาลัยจะมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การเงิน และการจัดการทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น รวมถึงมหาวิทยาลัยจะสามารถมุ่งเน้นการพัฒนา

หลักสูตรการวิจัยต่าง ๆ ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศได้ และมหาวิทยาลัยสามารถออกแบบหลักสูตรที่ทันสมัยตอบสนองต่อตลาดแรงงานได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น แต่อย่างที่ท่านเทวฤทธิ์ มณีฉาย สมาชิกวุฒิสภา ได้อภิปรายไปว่าการไพรเวไทซ์มหาวิทยาลัยอาจจะไม่ได้มีแต่ข้อดีเท่านั้น ข้อกังวลก็จะต้องมีตามมาด้วยอย่างแน่นอน วันนี้ผมอยากจะฝากข้อกังวล ข้อห่วงใยเล็กน้อยในเชิงปฏิบัติในช่วงที่มีการเปลี่ยนผ่านมหาวิทยาลัยจากหน่วยราชการไปเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกำกับของรัฐ

ประเด็นที่ ๑ ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่คงต้องเพิ่มสูงขึ้นอย่างแน่นอน ถ้ามองบริบทของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่มีคุณภาพสูง ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนของสหรัฐอเมริกา เช่น มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดหรือเอ็มไอที (MIT) ที่มีคุณภาพสูงมาก และค่าเล่าเรียนก็แพงมากด้วย มหาวิทยาลัยของอังกฤษที่มีการแปรรูปบางส่วน อย่างยูนิเวอร์ซิตีออฟแมนเชสเตอร์ (University of Manchester) มีค่าเล่าเรียนที่สูงขึ้นหลังจากผ่านการไพรเวไทเซชัน (privatization) และที่ใกล้ประเทศไทยอย่างแนชันนัลยูนิเวอร์ซิตีออฟสิงคโปร์ (National University of Singapore) ที่เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้รับการลงทุนจากภาครัฐสูงมาก มีคุณภาพดี แต่มีค่าเล่าเรียนที่สูงด้วยเหมือนกัน ผมคิดว่าสิ่งที่จะตามมาอย่างแรกจากการแปรรูปมหาวิทยาลัยคือค่าเล่าเรียนที่สูงขึ้น แต่เรื่องของคุณภาพที่ตามมาจะสูงขึ้นด้วยหรือไม่ก็ต้องอยู่ที่การติดตามคุณภาพของหลักสูตรในการเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน พอหันมาดูบริบทของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เนื่องจากแหล่งรายได้หลักของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมาจากเงินอุดหนุนของรัฐบาลและความสามารถในการหารายได้ของมหาวิทยาลัยก็ค่อนข้างจำกัด การออกนอกระบบในครั้งนี้จะทำให้มหาวิทยาลัยต้องหารายได้เองมากขึ้น ค่าธรรมเนียมการศึกษาต้องมีแนวโน้มเพิ่มสูงตามไปด้วย ซึ่งภาระค่าใช้จ่ายการศึกษานี้ต้องถูกส่งต่อไปถึงนักศึกษา ทำให้โอกาสของนักศึกษาที่จะเรียนต่อในแต่ละระดับอาจจะมีความยากลำบากและอาจนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำมากขึ้นด้วย

ประเด็นที่ ๒ มาตรการช่วยเหลือนักศึกษาในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่มีความชัดเจน แม้ว่าร่างมาตรา ๑๘ ของร่างพระราชบัญญัติจะบัญญัติไว้อย่างดีว่ามหาวิทยาลัยไม่สามารถปฏิเสธผู้ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และมหาวิทยาลัยก็จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนผู้ซึ่งมหาวิทยาลัยได้รับเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย และผู้เรียนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงให้มีโอกาสได้เรียนจนสำเร็จชั้นปริญญาตรี แม้ท่านอธิการบดีของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะได้ชี้แจงกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีก็มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนการศึกษาไว้ประมาณ ๒๐ ล้านบาทแล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ยังไม่ได้มีการพูดถึงรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งทุนในระยะยาว หรือกลไกที่จะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับนักศึกษาที่เป็นรูปธรรม ผมคิดว่าควรต้องมีการระบุไว้ในบทเฉพาะกาลหรือมาตราอื่น ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนร่างมาตรา ๑๘ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีส่วนใหญ่จะมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคอีสาน อย่างที่เราทราบกันก็เป็นภูมิภาคที่มีรายได้ในครัวเรือนเฉลี่ยต่ำที่สุดกว่าภูมิภาคอื่น นักศึกษาหลายคนอาจได้รับผลกระทบถ้ามีค่าธรรมเนียมการเล่าเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น มหาวิทยาลัยต้องมีแผนที่จะต้องมีมาตรการช่วยเหลือทางด้านการเงิน เช่น ทุนการศึกษาหรือโครงการกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่นอกเหนือจาก กยศ. เพื่อรองรับนักศึกษาที่ไม่สามารถแบกรับภาระค่าใช้จ่ายได้

- ๘/๑

ประเด็นที่ ๓ การออกกฎหมายลำดับรองที่มีจำนวนมากและมีความซับซ้อน ร่างมาตรา ๑๐๖ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องตรากฎหมายลำดับรองหลายฉบับภายในระยะเวลา ๒ ปี เช่น ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศต่าง ๆ โดยจะครอบคลุมด้านโครงสร้าง ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านการเงิน ด้านวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งกรอบระยะเวลา ๒ ปีในการออกกฎหมายลำดับรอง ผมคิดว่าเป็นช่วงเวลาที่ค่อนข้างจำกัดและอาจจะไม่เพียงพอหากไม่มีการวางแผนที่ดีไว้ล่วงหน้า โดยหากเกิดเหตุสุดวิสัย เกิดความล่าช้า ไม่สามารถออกกฎหมายลำดับรองได้ทันอาจจะต้องกลับไปใช้กฎหมายลำดับรองฉบับเดิมที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๓ ไปก่อน ซึ่งอาจมีความขัดแย้งไม่สอดคล้องกับบริบทใหม่ของมหาวิทยาลัยที่เปลี่ยนไปด้วย

ประเด็นที่ ๔ การเร่งรีบออกกฎหมายใหม่ในระยะเวลาจำกัดอาจทำให้เกิดความไม่รอบคอบได้ ข้อบกพร่องในเนื้อหาต่าง ๆ อาจจะสร้างปัญหาในการตีความและการปฏิบัติในอนาคตด้วย รวมถึงหากมีการออกกฎหมายแล้ว แต่ไม่มีการสื่อสารและสร้างความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับกฎหมายที่ออกมาใหม่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา อาจทำให้เกิดความสับสนและความไร้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามได้ ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต

ดังนั้น เพื่อสร้างหลักประกันว่ากฎหมายลำดับรองจะออกได้ทันเวลา ขอแนะนำว่าควรมีการกำหนดขั้นตอนที่ชัดเจนในการได้มาซึ่งกฎหมายลำดับรองตามกรอบเวลาที่กำหนด อาจมีการกำหนดกรอบเวลาย่อยสำหรับการออกกฎหมายลำดับรองแต่ละประเภทเพื่อให้สามารถติดตามและปรับแก้ได้ทันเวลา และเมื่อกฎหมายลำดับรองออกมาแล้ว อยากให้มีการจัดทำแผนสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายลำดับรอง และลดความสับสนในการปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันด้วย ซึ่งจริง ๆ แล้วโดยภาพรวมผมเห็นด้วยกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่จะทำให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยมากขึ้น ทั้งในบริบทด้านการเงิน ด้านบุคลากร และด้านวิชาการ เพียงแต่อยากจะฝากข้อกังวลในช่วงทรานซิชัน (transition) ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบนำไปพิจารณาและเพื่อให้การทรานซิชันของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างราบรื่นที่สุด ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อเชิญท่านธารนี ปรีดาสันติ์ ครับ

นางธารนี ปรีดาสันติ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ดิฉัน นางธารนี ปรีดาสันติ์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดอุบลราชธานี ขออภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ถึงบทบาทสำคัญของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดย่อม รวมถึงการให้บริการแก่ชุมชนในด้านต่าง ๆ

บทบาทในการให้บริการผู้ประกอบการขนาดย่อม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีความโดดเด่นในการสนับสนุนผู้ประกอบการขนาดย่อมผ่านโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถทดลองผลิตสินค้า พัฒนานวัตกรรมใหม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเกษตรแปรรูปอาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างอาชีพและเศรษฐกิจฐานราก เนื่องจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีไพลอตแพลนต์ (pilot plant) ซึ่งเป็นโรงงานต้นแบบในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐาน การสนับสนุนให้ชุมชนสร้างแบรนด์ (brand) สินค้าของตนเอง และเข้าสู่ตลาดที่กว้างขึ้น การช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านการตลาดออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ (e-Commerce) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งจะเห็นว่าผลิตภัณฑ์ที่ออกมาอย่างเช่น กวยจั๊บญวนแบบสำเร็จรูป รวมทั้งหมูยอซึ่งเป็นอาหารและของฝากที่ขึ้นชื่อของจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งไพลอตแพลนต์ทำให้เกิดธุรกิจใหม่ ๆ ทำให้มีนักธุรกิจอยากจะทำงานและอยากจะสร้างรายได้โดยใช้องค์ความรู้จากตรงนี้ บทบาทในการให้บริการชุมชน นอกเหนือจากการสนับสนุนภาคธุรกิจขนาดย่อมแล้ว ยังมีโครงการให้บริการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือในด้านกฎหมาย การให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ประชาชน เช่น กฎหมายที่ดิน กฎหมายธุรกิจ และสิทธิแรงงาน การให้ความรู้ต่อชุมชน มหาวิทยาลัยจัดอบรมและสัมมนาต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้ด้านการเกษตร เทคโนโลยี และสุขภาพ การวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชน ส่งเสริมการศึกษาวิจัยที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่น เช่น การศึกษาเกี่ยวกับสมุนไพร

พื้นบ้านหรือแนวทางการพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืน การสนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการวิจัยที่ช่วยลดมลพิษ ลดมลภาวะ และส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดในชุมชน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานียังมีบทบาทต่อการสนับสนุนด้านนิติบัญญัติ แม้ว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย แต่มหาวิทยาลัยได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าสามารถมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติได้เช่นเดียวกัน หลักฐานที่สำคัญคือ การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านวิชาการกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่เพียงเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาคเท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นหน่วยงานสนับสนุนทางวิชาการให้แก่ฝ่ายนิติบัญญัติได้อีกด้วย ความร่วมมือที่จะช่วยให้วุฒิสภาได้รับข้อมูลด้านวิชาการที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในด้านการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมาย การสนับสนุนข้อมูลเชิงนโยบายสำหรับการพิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านนิติบัญญัติ เป็นตัวอย่างที่ดีของความร่วมมือของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคและสถาบันนิติบัญญัติระดับชาติซึ่งควรได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ดิฉันขอเสนอแนะเกี่ยวกับการสร้างเสริมศักยภาพของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คือ

๑. สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาโครงการสนับสนุนเอสเอ็มอี (SMEs) และงานวิจัยที่เกี่ยวกับชุมชน

๒. ส่งเสริมงานและความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อขยายโอกาสทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน

๓. พัฒนาเครือข่ายการให้บริการชุมชน โดยตั้งศูนย์ที่ปรึกษาและฝึกอบรมในพื้นที่ห่างไกล

๔. เพิ่มบทบาทมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติผ่านโครงการและความร่วมมือกับวุฒิสภา

โดยสรุป มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีไม่ได้เป็นเพียงศูนย์กลางด้านการศึกษาเท่านั้น แต่ยังเป็นแหล่งพัฒนาองค์ความรู้สำหรับผู้ประกอบการขนาดย่อมและเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนชุมชนในหลายมิติ เช่น เศรษฐกิจ กฎหมาย ไปจนถึงสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญมหาวิทยาลัยแห่งนี้ยังสามารถเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภาผ่านความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาซึ่งเป็นแบบอย่างของการบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิภาคสู่การพัฒนากฎหมายระดับประเทศ การผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสามารถดำเนินภารกิจเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ดังนั้น ดิฉันจึงขอเชิญชวนเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านให้การสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป ขอบคุณค่ะ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ผู้อภิปราย ๓ ท่านถัดไป ท่านอลงกต วรกี นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ และท่านสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม เชิญท่านอลงกต วรกี ครับ

- ๙/๑

นายอลงกต วรกี : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายอลงกต วรกี สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๒๐ กลุ่มอื่น ๆ จากจังหวัดอุทัยธานี ในฐานะที่เคยเป็นนายอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เคยเป็นปลัดจังหวัดขอนแก่น เคยเป็นนายอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด และเคยเป็นนายอำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอกราบเรียนว่า ถ้าพูดถึงมหาวิทยาลัยในภาคอีสานทั้งหมด อันดับ ๑ คงไม่พ้นมหาวิทยาลัยขอนแก่น เนื่องจากผมอยู่ในภาคอีสานมานาน ผมเป็นเด็กกรุงเทพมหานคร เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยส่วนมากไปโรงพยาบาลประจำจังหวัดก่อน แต่ถ้าอาการโอเวอร์ (over) โคม่าเมื่อไรก็ไปมหาวิทยาลัยขอนแก่น เหมือนกับกรณีภาคเหนือต้องไปมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถ้าภาคกลางไม่ต้องพูดถึงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ถ้าภาคใต้ไปมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตอนนี้ทราบว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีกำลังจะเปิดคณะแพทยศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงเป็นแบบมหาวิทยาลัยที่อยู่ภาคเหนือคือ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ในภาคเหนือตอนบนตอนนี้เริ่มมีคนใช้บริการคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมากขึ้น เพราะฉะนั้น การปรับเปลี่ยนให้มหาวิทยาลัยออกนอกระบบน่าจะมีข้อดีคือ การพัฒนาคณะแพทยศาสตร์แล้วกลายเป็นศูนย์การแพทย์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างน่าจะได้ประโยชน์ ฝากท่านรัฐมนตรี ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ท่านแน่ใจหรือไม่ว่าเมื่อมหาวิทยาลัยออกนอกระบบแล้ว ท่านจะสามารถกำกับดูแลมหาวิทยาลัยนี้ได้ ในช่วงประมาณ ๔-๕ ปีที่ผ่านมา เนื่องจากผมเคยเป็นนายอำเภอวารินชำราบมาก่อน มีรายงานว่า ท่านอธิการบดี ท่านรองอธิการบดีบางคณะของท่านตอนนี้เริ่มแล้วจ่ายครบจบแน่ ผมคิดว่ามีเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชน มหาวิทยาลัยของท่านบางคณะเริ่มมีกระบวนการนี้ บางสาขารับนักศึกษา เริ่มเอาใจนักศึกษาถึงขนาดว่ามีนักศึกษาบางรายเรียนยังไม่จบ ไม่มาสอบ อาจารย์วิ่งไปหาเด็กถึงจังหวัดแล้วบอกว่า เธอเขียนข้อสอบเดี๋ยวฉันดูแลให้ เธอเปิดห้องให้ฉัน เลี้ยงข้าวฉัน นี่คือข้อมูลของมหาวิทยาลัยที่ผมได้รับทราบมา ฝากท่านอธิการบดีตรวจสอบด้วย ขนาดยังไม่ออกนอกระบบเริ่มจ่ายครบจบแน่ จะแก้ปัญหาในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาระดับบัณฑิตที่ไม่ใช่ระดับปริญญาโท แต่เป็นระดับ

ปริญญาตรี เอาใจถึงขนาดนี้แล้ว คุณภาพนักศึกษาจะอยู่ได้อย่างไร ของมหาวิทยาลัยท่านด้วย ไม่ใช่มหาวิทยาลัยอื่น

ประเด็นที่ ๒ มีคำถามต่อมาว่าทำไมเมื่อออกนอกระบบต้องมีพระราชบัญญัติเฉพาะ ผมขอกราบเรียนท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านที่อยู่ในห้องประชุมนี้ว่ามีหมวดหนึ่งเรื่องการตั้งกองทุน กราบเรียนท่านรัฐมนตรีฝากท่านดูแลเรื่องนี้ด้วย การตั้งมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีภายใต้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีมาตราหนึ่งระบุว่า เมื่อมีการจัดสรรเงินกองทุน สามารถรับเงินจัดสรรจากรัฐบาลได้ เป็นเงินงบประมาณรายจ่าย แต่เมื่อมีเงินเหลือจ่ายไม่ต้องคืน ถ้าไม่ต้องคืนตอนนี้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแบบนี้ไม่เฉพาะมหาวิทยาลัย ทั้งส่วนราชการระดับกรมต่าง ๆ มีประมาณ ๑๑๓ กองทุน ผมในฐานะประธานคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณวุฒิสภา ติดตามดูอยู่พบว่า การจัดสรรเงินงบประมาณไปยังส่วนราชการและใช้อำนาจทางกฎหมายจัดสรรเงินเข้ากองทุนได้ เงินกองทุนนี้ไม่ต้องคืน ตอนนี้มีระบบแบบนี้ซึ่งถูกกฎหมายเพราะผ่านทั้งสภาล่างและสภาบนมาแล้ว ไม่ต้องใช้จ่ายเงินโดยยึดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตอนนี้มีเงินไหลเข้าระบบแบบนี้ประมาณปีละเกือบแสนล้านบาท ในจำนวนทั้งหมด ๑๓๓ กองทุน ซึ่งกรมบัญชีกลางไม่สามารถตรวจสอบได้ สำนักงบประมาณทำตาปริบ ๆ แล้วบอกว่าเป็นไปตามกฎหมาย กระทรวงการคลังก็บอกว่าเป็นไปตามกฎหมาย ฝากท่านรัฐมนตรีช่วยดูการตั้งมหาวิทยาลัยโดยมีร่างพระราชบัญญัติแบบนี้ จะมีกระบวนการที่ต้องยืนยันได้ว่าเมื่อมีการจัดสรรงบประมาณไปแล้ว เงินเหลือจ่ายต้องคืนคลังไม่ใช่เข้ากองทุน ฝากผู้ที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญแปรญัตติหรือกรรมาธิการวิสามัญเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พิจารณาในหมวดนี้เรื่องกองทุนด้วยครับ สิ่งที่น่ากังวลต่อมาคือ เมื่อออกนอกระบบ ท่านได้แก้ปัญหาที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัยอื่นหรือยัง มีมหาวิทยาลัยในภาคอีสาน ๑ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแถวจังหวัดปทุมธานี ๑ มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแถวบางกะปิ ๑ มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยแถวแจ้งวัฒนะ ผู้สมัครอธิการบดีเลือกทั้งอาจารย์ เลือกทั้งนักศึกษา เลือกทั้งข้าราชการ กลุ่มอำนาจเก่าไม่ยอมหาเรื่องทุกกรณีไม่ให้เป็นอธิการบดี ขณะนี้เป็นมหาวิทยาลัยนอกระบบจัดการภายในได้ ใครอยู่

นาน ๆ มีเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ กลัวอธิการบดีใหม่มาเปิดแผล และกลุ่มอำนาจเก่าไม่ยอม จึงหาเรื่องต่าง ๆ นานา ขัดขวางการตั้งอธิการบดี ปรากฏว่าพอมีเรื่องนี้เข้าไปที่ทบวงของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผมเคยนำเสนอรัฐมนตรีว่าทำไมท่านไม่ใช้อำนาจคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จัดการสั่งให้ควบรวม กำกับดูแลให้ได้ ท่านเกรงว่าพอเป็นคำสั่ง คสช. แล้วเป็นการอิงกลุ่มอำนาจเก่า ถ้าเป็นอย่างนั้นใช้ระเบียบของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้หรือไม่ ปรากฏว่าระเบียบสั่งไปแล้ว มหาวิทยาลัยยังสามารถใช้บทบาทที่ไม่ต้องรับคำสั่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผมถามท่านว่าเมื่อออกนอกระบบแล้วเกิดปัญหา กลายเป็นลดอำนาจของท่าน ท่านจะกำกับดูแลอย่างไรหากเกิดแบบนี้ในกระบวนการของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี กราบขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณมากครับ ต่อไปขอเรียนเชิญ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ อภิปรายครับ

นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๑๓ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะที่ผมเคยเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยหลายมหาวิทยาลัย ทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เคยเป็นกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ และเกี่ยวพันกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มาเป็นเวลานาน การเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ผมเห็นด้วย เพราะเป็นจังหวัดที่ใหญ่มากในเขตอีสานใต้ มีชายแดนติดกับต่างประเทศและติดกับหลายจังหวัดในภาคอีสาน ตลอดจนมีปัญหามากจึงต้องการนักวิชาการการวิจัยพัฒนา และอื่น ๆ ไปช่วยแก้ไขปัญหา เพราะการที่ออกนอกระบบราชการนั้นส่วนตัวผมเห็นด้วย แต่ความจริงส่วนใหญ่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้แตกต่างกับพระราชบัญญัติทุกฉบับที่ออกมาเพื่อออกนอกระบบ เหมือนกันแทบทุกฉบับ เหมือนลอกกันมาไม่มีอะไรแตกต่าง ผมยังคิดว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาจะมีความแตกต่างกับพระราชบัญญัติที่ออกไปแล้วในอดีตบ้าง ผมคิดว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาทั้งหลายที่ดูอยู่ในขณะนี้ ถ้าท่านอ่านไปแล้วก็เหมือนกันต่างกันตรงไหน ----------

วันนี้โลกเปลี่ยนไปแล้วอย่างที่ท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ได้ไปดูงานที่ประเทศจีน ประเทศเปลี่ยนไปแล้ว ทุกอย่างในโลกนี้เปลี่ยนไปหมดแล้ว การแข่งขันเปลี่ยน แต่ของประเทศไทยกำลังก้าวเดิน ในก้าวเดินเก่า ๆ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้มีอะไรแตกต่างกับพระราชบัญญัติฉบับอื่นที่ออกมาแล้วก็มีปัญหา การศึกษาไทยยังล้าหลังอยู่เช่นเดิม ออกพระราชบัญญัติมาให้ออกนอกระบบเพื่อจะได้เพิ่มเงินเดือน เงินเดือนใคร เงินเดือนอธิการบดี เงินเดือนคณบดี เงินเดือนอาจารย์ แต่คุณภาพการศึกษาเหมือนเดิม นี่คือปัญหาที่แท้จริง เราต้องการแข่งขันหรือต้องการที่จะให้ผู้บริหารมีเงินทองมากขึ้น อุดมการณ์ทางการศึกษาไปไหน อยากเหมือนประเทศฟินแลนด์แต่ปฏิบัติแบบไทยแลนด์ นั่นคือไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ๓๐-๔๐ ปีผ่านไปเหมือนเดิม ผมไปประเทศจีนมาเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ก่อนไปเข้าใจว่าประเทศจีนเหมือน ๓๐ ปีที่แล้ว ที่เคยไปครั้งหนึ่ง วันนี้ประเทศจีนพัฒนาไปอย่างก้าวกระโดด พัฒนาไปเรื่อย ๆ ขณะที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาซ้ำอยู่กับที่ งานวิจัยมากมายที่มีอยู่ตอนนี้อยู่บนหิ้งหมด แทนที่จะนำมาพัฒนาต่อยอด ไม่มีมหาวิทยาลัยวิจัยจริง ออกผลงานมาดีหลายอย่างแต่อยู่กับที่ เมื่อเดือนที่แล้วผมได้ไปดูงานที่ท่านรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดงานวิจัยพัฒนาสิ่งประดิษฐ์คิดค้นของคนไทย หลายต่อหลายชิ้นดีมากแต่ไม่ได้มาทำต่อ การวิจัยของกองทัพอากาศทำโดรน (drone) ที่สามารถบินได้ระยะทางไกลกว่าโดรนปกติ เท่านั้นยังไม่พอยังมีการดับไฟป่า มีเครื่องใส่เรียบร้อย สามารถโหลดบนเครื่องบินซี-๑๓๐ (C-130) และไปทิ้งดับได้ทันที สารเคมีก็ทำได้แต่ไม่ได้รับการพิจารณาเพราะยังไม่ได้มาตรฐาน เป็นงานวิจัยจะออกมาตรฐานได้อย่างไร ถ้าคนไทยวิจัยเสร็จแล้วไม่ได้ใช้ เป็นการวิจัยอยู่บนหิ้ง ทำอะไรไปไม่เวิร์ก (work) สักอย่าง เพราะไม่ได้นำไปใช้ มีหลายชิ้นพัฒนาไปได้ดีมาก ปืนผาหน้าไม้พัฒนาได้หมดแต่ไม่ได้นำไปใช้เพราะว่าไม่ได้มาตรฐานเนโต (NATO) ทำไมต้องมีมาตรฐานขนาดนั้น ทำไมไม่มีมาตรฐานแบบไทย ๆ ที่บอกนี้นำไปใช้และพัฒนาให้ดีขึ้น และบอกว่าถ้ามาตรฐานของไทยดีที่สุดแล้ว ภูมิปัญญาชาวบ้านที่จังหวัดอุบลราชธานีมีมาก ท่านได้ดึงกลับมาพัฒนาเป็นภูมิปัญญาองค์รวมของภาคอีสานหรือไม่ ผมว่าไม่มี ถ้ามีต้องเห็นแล้ว แต่เรื่องง่าย ๆ เรื่องยาก ๆ คนไทยก็ทำได้ ฝากท่านรัฐมนตรีขอให้ท่าน

กลับไปดูผลงานในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีจำนวนมาก ทำตั้งมาก แต่ทำเสร็จแล้วทิ้งไว้บนหิ้ง เป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกัน เรื่องการวิจัยพัฒนาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าทำเสร็จแล้วนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาต่อยอดเป็นภูมิปัญญาระดับโลก นำการวิจัยพัฒนาที่เป็นซอฟต์พาวเวอร์ (soft power) ของภาคอีสานที่มีมากนับไม่ถ้วนขึ้นมาเป็นภูมิปัญญาระดับโลก จดทะเบียนลิขสิทธิ์ สิทธิบัตรต่าง ๆ แบบที่หลายประเทศทำ ประเทศจีนมีเป้าหมายตัวชี้วัดขณะนี้คือมีสิทธิบัตรมากกว่าสหรัฐอเมริกาซึ่งตอนนี้เป็นไปได้แล้วใครจะไปนึก ผมไม่เคยนึก เขายิงดาวเทียม มีสถานีอวกาศส่งยานอวกาศไปดวงจันทร์ แต่ก่อนประเทศจีนมีแต่ไหว้พระจันทร์ คนจังหวัดอุบลราชธานีทำได้หรือไม่ คนอีสานไม่ใช่ยิงแต่บั้งไฟ ทำจรวดก็ย่อมได้เช่นเดียวกัน ผมว่าเป็นสิ่งที่เป็นภูมิปัญญาสร้างได้และทำให้คนทั้งโลกรู้จักภูมิปัญญาของคนไทย ขยับขยายเรื่องผ้า เรื่องอะไรต่าง ๆ สิ่งที่เป็นโอทอป (OTOP) ทั้งหลายนำมาวิจัยพัฒนาให้เป็นงานระดับโลก สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้ถ้ามหาวิทยาลัยเปิดกว้างทางการศึกษาให้มีการวิจัยพัฒนาและต่อยอดภูมิความรู้ องค์ความรู้ต่าง ๆ ไม่ใช่อยู่กับที่ไม่ใช่เน้นในสิ่งที่มหาวิทยาลัยอื่นทำไปแล้ว การเดินทางในประเทศไทยทำได้หลายวิธี แต่สิ่งที่ดีที่สุด คือ การทำให้มหาวิทยาลัยที่อยู่ตรงนั้นสามารถวิจัยพัฒนาและนำภูมิปัญญาขยายผลต่อยอด ซึ่งผมไม่เห็นในกฎหมาย ไม่รู้จะเอาที่ไหนมาใส่ เพราะว่าพระราชบัญญัติของท่านเหมือนกฎหมายทั่วไปที่ทุกคนทำมาแบบเดียวกัน ไม่ต้องออกกฎหมายใหม่ก็ได้ก๊อบปี้กฎหมายเก่ามาและเปลี่ยนชื่อมหาวิทยาลัยก็ใช้ได้แล้ว นำของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาใช้ นำของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาใช้ นำของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาใช้ก็ได้เหมือนกัน เพราะเหมือนกันเกือบทุกอย่าง ขอฝากท่านไว้ด้วย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ต่อไปขอเชิญท่านสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม อภิปรายครับ

นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม ก่อนอื่นต้องขอแสดงความยินดีกับท่านรัฐมนตรี ท่านปลัดกระทรวง ท่านผู้ช่วยรัฐมนตรี วันนี้มานำเสนอกฎหมายเข้าวุฒิสภา เนื่องจากว่าท่านสามารถนำกฎหมาย ๑๐๕ มาตรา เป็น ๑๐๖ มาตราขึ้นมาได้ โดยสภาผู้แทนราษฎรมีการเพิ่มเติม ๑ มาตราคือ มาตรา ๒๖ เท่านั้น เป็นความสุดยอดของกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อย่างไรก็แล้วแต่เมื่อท่านมานั่งตรงนี้แล้ว วุฒิสภาต้องทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย เพราะเป็นหน้าที่หลักของสมาชิกวุฒิสภา ไม่ได้อยากจะให้ใครมองว่าวุฒิสภาเป็นคนถ่วงกฎหมาย วุฒิสภามาทำหน้าที่ในการเป็นตรายางประทับ ไม่ใช่ สมาชิกวุฒิสภาทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น เมื่อวานนี้ได้ทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายอย่างน้อย ๑ ฉบับคือ ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รัฐบาลไม่กล้าให้ประชาชนมีอำนาจในการทำสุราก้าวหน้าเพื่อการค้า อ้อมแอ้มบอกไปว่าเอาไปไว้ในกฎกระทรวงแล้วกัน นั่นเป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร เช่นเดียวกับวันนี้ที่ผมต้องขออนุญาตพูดถึงหลายส่วนซึ่งจะต้องไปออกในกฎกระทรวงกันเองเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ เมื่อสักครู่นี้เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านท้วงติงว่าทำไมการออกกฎกระทรวง ระเบียบต่าง ๆ ใช้เวลา ๒ ปี ในการทำงานนานไปหรือไม่ ความเป็นจริงสามารถเตรียมความพร้อมได้แล้วในการที่จะทำอะไรต่าง ๆ ก่อนอื่นต้องบอกว่าผมเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผมรับหลักการ แต่ที่ท้วงติงไว้เพื่อเป็นข้อสังเกตให้กับคณะกรรมาธิการวิสามัญที่กำลังจะตั้งขึ้นเพื่อไปทำหน้าที่ต่อ เพราะอย่างไรวันนี้ก็ต้องรับหลักการอยู่แล้ว เมื่อวานนี้ผมได้พูดถึงเรื่องการบังคับใช้กฎหมายไปแล้ว ผมบอกว่าการบังคับใช้กฎหมายมีอยู่ ๔ อย่างคือ บังคับใช้ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา บังคับใช้ในวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา บังคับใช้วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา และบังคับใช้หลังประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันนี้เจอกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีกแล้ว ทำไมต้องยาวนานขนาดนั้น เพราะเป็นกฎหมายเก่าซึ่งไปปรับปรุงและเปลี่ยนร่างใหม่เฉย ๆ ถึงแม้จะมี ๑๐๕ มาตรา แต่ทั้ง ๑๐๕ มาตราคือกฎหมายเก่าที่ท่านไปยกเลิก

กฎหมายเดิมและมาทำกฎหมายใหม่ ไม่ใช่ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... แต่อย่างใดทั้งสิ้นที่จะต้องเสียเวลาไปถึง ๙๐ วัน ผมจำได้ว่าเมื่อวานนี้ได้พูดถึงพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งขณะนั้นท่านทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านไม่ได้เป็น สส. อยู่บ้านเลขที่ ๑๑๑ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. .... ฉบับนั้น ผมก็เป็นกรรมาธิการวิสามัญด้วย กระทรวงมหาดไทยเสนอให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ผมบอกว่าให้มีผลใช้บังคับเป็นจังหวัดทันที ทำไมเป็นได้ วันนี้บึงกาฬก็เป็นจังหวัดแล้ว นั่นคือสิ่งที่ผมต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า ถ้ากฎหมายที่เป็นของเดิมอยู่แล้วทำไม่ได้หรือ กระทรวงมหาดไทยค้านเต็มที่ว่าไม่ได้อย่างโน้นอย่างนี้ ต้องให้เวลาในการจัดตั้งจังหวัดจังหวัดหนองบัวลำภู จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดสระแก้วมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน ทั้งนั้นจึงเป็นจังหวัด จังหวัดบึงกาฬยิ่งจะต้องเป็นจังหวัด การเลือกตั้งผู้บริหารโดยตรง อบจ. โดยตรง ทำไมเป็นได้ เป็นไปแล้ว นั่นคือจังหวัดมีผลใช้บังคับที่เป็นจังหวัดในวันประกาศราชกิจจานุเบกษาซึ่งสภาผู้แทนราษฎรแก้ไขอย่างนี้มา แต่สมาชิกวุฒิสภามาขอกลั่นกรองไว้เป็นกฎหมายใหม่ขอให้มีผลใช้บังคับวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เราก็เป็นไปตามนั่นคือในส่วนมาตรา ๒ ----------

- ๑๑/๑

อยากจะฝากถามท่านรัฐมนตรีกับท่านผู้ช่วยรัฐมนตรี ว่าทำไมจังหวัดบึงกาฬทำได้ วันนี้พระราชบัญญัติซึ่งมีอยู่แล้ว ทำไมทำไม่ได้ เพราะอะไร นั่นคือสิ่งที่อยากจะขออนุญาตให้ท่านช่วยมาตอบคำถามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หลักการคือ เปลี่ยนข้าราชการมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีออกนอกระบบ ท่านถามพี่น้องข้าราชการในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีหรือยังว่าเขาต้องการสิ่งเหล่านี้หรือไม่ คนส่วนใหญ่ไม่ได้ต้องการ เขาบอกว่าภาวะอย่างนี้ เศรษฐกิจอย่างนี้ให้เขาออกนอกระบบจะทำอย่างไร เพราะการออกนอกระบบทำให้ค่าบำรุงการศึกษาของนักศึกษาแพงขึ้น รัฐไม่ต้องอุดหนุน รัฐต้องการให้เป็นมหาวิทยาลัยนอกระบบเพื่อผลักภาระให้กับมหาวิทยาลัยไปหาเงินกันเอง ไปทำกันเอง แต่เวลานี้ไม่ได้เหมาะสมไม่เหมือนกับช่วงมหาวิทยาลัยขอนแก่นออกนอกระบบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจดีและคนต้องการออกนอกระบบเพื่อต้องการให้อาจารย์ไปหานักศึกษาที่อยากเรียนแข่งขันกัน วันนี้คนจะเรียนมหาวิทยาลัยแทบไม่มีเนื่องจากอัตราการเกิดน้อยกว่าอัตราการตายและนักศึกษามีน้อยด้วย แย่งกันทั้งมหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในเขตภาคอีสานตอนนี้มหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมาก มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ก็มี ไม่เหมือนกับเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นออกนอกระบบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ เขาสามารถที่จะหารายได้และหาทุนเข้ามาได้ แต่สภาวการณ์นี้ไม่ใช่ ผมมีเพื่อนเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีหลายท่าน มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นไม่ได้แตกต่างกัน มีคณะเกษตรศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จัดตั้งขึ้นมาเหมือนกันเกือบทั้งนั้น คนที่อยู่ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีปัจจุบันจบจากมหาวิทยาลัยขอนแก่นเกินครึ่งหนึ่ง โทรศัพท์มาท้วงติงบอกผมว่าจริง ๆ แล้วไม่ได้อยากออกนอกระบบ ในสภาวการณ์อย่างนี้ชะลอได้หรือไม่ แต่ไม่เป็นไรอยากออกนอกระบบก็ให้ไปก่อน เมื่อร่างพระราชบัญญัติผ่านมาแล้วก็ต้องทำหน้าที่ต่อไปผมบอกเพื่อน ๆ ไป แต่ท้วงติงอะไรได้ก็ต้องฝากคณะกรรมาธิการวิสามัญไปแก้ไขและปรับปรุงขึ้นมาเมื่อเป็นการออกนอกระบบแต่ออกนอกระบบผิดเวลา หลายมหาวิทยาลัยชะลอการออกนอกระบบไว้ก่อนก็ได้

ให้เขาเป็นข้าราชการไปก่อน เพราะการรับคนเข้ามาใหม่เป็นพนักงานราชการ มีความแตกต่างกันมาก ผมไปถามเพื่อนที่มหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เป็นข้าราชการชุดเก่า ข้าราชการกับพนักงานราชการจะมีความแตกต่างกันมาก เขาอยากจะอยู่ในส่วนราชการ เช่นเดียวกันกับวันนี้ที่จะต้องขอท้วงติงกับท่านรัฐมนตรี ท่านผู้ช่วยรัฐมนตรี และกระทรวงว่า กฎหมายฉบับอื่นที่จะออกนอกระบบชะลอไว้ในสถานการณ์เศรษฐกิจอย่างนี้ ให้เป็นช่วงที่นักศึกษาต้องการเรียนหนังสือแข่งขันกัน ถ้าสมมุติว่าออกนอกระบบในเวลานี้ เศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้น และนักศึกษามีไม่มากนัก จะทำให้มีความรู้สึกว่าเป็นเวลาที่บีบคั้นข้าราชการในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีที่หลายคนยังอยากเป็นข้าราชการ คนใหม่ที่จะเข้าไปต้องเป็นพนักงานราชการ ซึ่งไม่มีสิทธิพิเศษมาก และยังบอกว่ากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานไม่ได้คุ้มครองพนักงานราชการด้วยซ้ำไปก็ยิ่งไปกันใหญ่ ถึงแม้จะเขียนว่าเทียบเคียงกันได้ ท่านทราบหรือไม่ว่าวันนี้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกำลังแก้ไขในชั้นสภาผู้แทนราษฎรอยู่ จะเพิ่มวันลาวันลาคลอดให้มากขึ้นอีก เพราะกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานออกมานานแล้ว แต่ไม่ครอบคลุม สิ่งเหล่านี้เรากำลังแก้ไขให้ครอบคลุม ซึ่งผมเชื่อว่าท่านผู้ช่วยรัฐมนตรีอยู่ในกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงแรงงานอยู่แล้ว เขาต้องการแก้ไขแต่บังเอิญว่าในสภาผ่านไป ๒ ครั้งแล้ว ถอนกลางสภาไป ๒ รอบแล้ว ไม่ลงรอยกัน วันนี้ยังไม่กลับเข้ามาในวาระที่สอง วาระที่สาม ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร ส่วนในชั้นวุฒิสภาเตรียมการตั้งรับเรื่องกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตั้งนานแล้วแต่ยังไม่มา ขอฝากท่านผู้ช่วยรัฐมนตรีเร่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานด้วย เพราะเขารอเหมือนกัน ส่วนที่ผมจะต้องฝากและท้วงติงกับพวกเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ทั้ง ๑๐๕ มาตรา ขอชื่นชมเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๑๑๙ พอที่จะได้สาระว่าท่านไปศึกษาอะไรบ้าง ก่อนหน้านั้นผมไม่ได้ชม เพราะว่ายังไม่ถึงเวลาที่จะให้ชม วันนี้เทอม ๒ แล้ว เริ่มชมขึ้นมาบ้าง เพราะเทอม ๑ ผมเชื่อว่ากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไปทำมาและผ่านกฎหมายของกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไป ๔-๕ ฉบับแล้ว ไม่ได้แก้ไขสักมาตรา และไม่มีข้อสังเกตแนบท้ายด้วย ข้อสังเกตแนบท้ายในพระราชบัญญัติคือสิ่งที่ฝ่ายบริหารจะนำไปสู่การปฏิบัติวันนั้นท่านเป็นสมาชิกวุฒิสภาใหม่ ผมท้วงติงเล็กน้อย แต่วันนี้เราเข้าสู่เทอม ๒ แล้ว ถ้ากรรมาธิการไปทำหน้าที่แล้วยังปล่อยให้กฎหมายผ่านไปโดยที่วุฒิสภาไม่มีหน้าที่ในการกลั่นกรอง แล้วมีอะไรเกิดขึ้นผมจะท้วงติงแรงกว่านี้ กลับมาที่มาตรา ๒๖ ที่สภาผู้แทนราษฎรได้เพิ่มเติมขึ้นมาเป็นมาตราเดียวที่สภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นมา นอกนั้นเป็นไปตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเสนอขึ้นมาทั้งหมด แสดงว่าเป็นความสามารถของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรวมทั้งปลัดกระทรวงซึ่งเป็นกรรมาธิการวิสามัญในชั้นสภาผู้แทนราษฎรที่สามารถเขียนกฎหมายและผ่านเข้ามาโดยมีการแก้ไขน้อยมาก และต้องถามก่อนว่ามาตรา ๒๖ ที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ในชั้นของคณะรัฐมนตรี ในชั้นของกระทรวงไม่ได้คิดบ้างหรือว่า มาตรา ๒๖ จะเกิดขึ้นมาถึงจะต้องมาเพิ่มในชั้นสภาผู้แทนราษฎร เป็นส่วนที่อยากจะให้ท่านรัฐมนตรี ท่านผู้ช่วยรัฐมนตรี ท่านปลัดกระทรวงช่วยตอบ เพราะว่าท่านผ่านจากสภาผู้แทนราษฎรขึ้นมา ผมไม่ได้อยู่ในสภานั้น ผมต้องมารอรับฟังจากท่านว่าสิ่งที่เพิ่มขึ้นมาจากร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิมเพราะเหตุใด ทำไมร่างพระราชบัญญัติฉบับเดิมไม่มี ท่านเสนอขึ้นมาบกพร่องช่วงไหน จะได้ทราบว่าสภาผู้แทนราษฎรต้องมาเสริมเพิ่มเติมให้กับท่านตรงนี้

ฝากท่านประธานวุฒิสภาไปยังเพื่อนกรรมาธิการในการทำหน้าที่จัดสรรตำแหน่งกรรมาธิการวุฒิสภา ผมเชื่อว่าท่านเอาตำแหน่งกรรมาธิการต่าง ๆ ไปฝากไว้คณะกรรมาธิการทุกคณะ คณะละ ๑ คน ๒ คนอะไรต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผมเชื่อว่าคนเหล่านี้ส่งเข้าไปจะไปนั่งฟังเรา แต่คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภามีหน้าที่ในการกลั่นกรองว่าคนใดจะเป็นหลักในการทำหน้าที่ในคณะกรรมาธิการคณะนั้น ผมไม่ได้อยากเห็นประธานคณะกรรมาธิการอยู่แถว ๑ ต้องมานั่งเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญอีก กฎหมายหลายฉบับที่ต้องมาขอขยายระยะเวลา ๓๐ วันไม่พอ ต้องขอขยายเวลาเป็น ๖๐ วันเพราะประธานไม่มีเวลา เนื่องจากว่าเป็นประธานคณะกรรมาธิการสามัญแล้วก็มาเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญอีก บางทีรับกฎหมายหลายฉบับ

มานั่งเป็นประธานไม่รู้จะทำอะไร ๔-๕ ฉบับพร้อมกัน นั่นคือสิ่งที่ผมต้องฝากเป็นการภายในว่า ในฐานะคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเป็นคนรับผิดชอบในการหาคนมาทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการแต่ละชุด อยากจะเห็นท่านประธานวุฒิสภาส่งแถว ๓ ขึ้นไปเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญบ้าง วันนี้สภาผู้แทนราษฎรไม่ได้ส่งรัฐมนตรีมานั่งเป็นประธานเหมือนเดิมแล้ว เขาส่งผู้แทนธรรมดาไปนั่งเป็นกรรมาธิการวิสามัญในแต่ละคณะ ทำไมวุฒิสภายังให้แถว ๑ มานั่งเป็นประธาน เป็นประธานคณะกรรมาธิการสามัญแล้วทำไมต้องมานั่งเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญอีก ท่านมีเวลาที่ไหน วันนี้งานมาก ผมอยากเสนอท่านประธานวุฒิสภาว่า เทอม ๒ แล้วต่อไปจะเข้าปี ๒ เทอม ๑ เปลี่ยนแนวคิดเดิมที่ท่านเคยคิดว่าแถว ๑ เป็นประธานแล้วต้องมาเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ เปลี่ยนที่คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาก่อน เนื่องจากในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาให้ประธานคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาทุกคณะเป็นกรรมาธิการอยู่แล้ว สามารถเปลี่ยนคนไปนั่งได้ให้คนที่มีความรู้ความสามารถที่อยากจะทำ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ท่านสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม ครับ ท่านพูดนอกประเด็นและวนไปวนมา ท่านอภิปรายให้ตรงประเด็น ขอบคุณครับ

นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ เราอยู่ในวาระรับหลักการ ไม่ใช่วาระที่สอง วาระรับหลักการต้องขออนุญาตท่านประธานว่าสามารถที่จะชี้ให้เห็นได้ อย่างไรต้องรับหลักการอยู่แล้ว แต่ข้อท้วงติงคือเป็นสิ่งที่นำไปสู่การตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญของวุฒิสภา ฝากกรรมาธิการวิสามัญที่จะไปทำหน้าที่ตรงนั้น ถ้าเป็นวาระที่สองผมพูดเฉพาะตามที่ประธานบอกเสมอ แต่วันนี้รับหลักการในวาระที่หนึ่งในเมื่อจะรับหลักการพิจารณากฎหมายแล้ว ฝากเพื่อนกรรมาธิการวิสามัญที่จะไปทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมาย ไปทำหน้าที่ในการปรับปรุงให้เห็นภาพว่าวุฒิสภาสามารถกอบกู้ชื่อเสียงของวุฒิสภามาได้อย่างไรในสภาและวุฒิสภาแห่งนี้ไม่ใช่ตรายางประทับ ไม่ใช่คนถ่วงกฎหมาย แต่เป็นคนทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายแทนพี่น้องประชาชน วุฒิสภาคือผู้แทนของปวงชนชาวไทยซึ่งทำหน้าที่ให้ดีที่สุด นั่นคือสิ่งที่จะต้องฝากกับท่านประธานวุฒิสภา ฝากกรรมาธิการวิสามัญทุกท่านซึ่งจัดสรรกันเองไปทำหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายทุกฉบับ ----------

นั่นคือสิ่งที่กระผม นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม ขออนุญาตกราบเรียนว่า ข้อท้วงติงที่เสนอไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเพื่อนอาจารย์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ท่านไปคิดและปรับปรุงให้บ้าง เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาที่ห่วงใยในเรื่องกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน เพื่อนสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งอภิปรายไปในหลายส่วนที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายก็แล้วแต่ นั่นคือสิ่งที่ สมาชิกวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมาย อยากจะทราบว่าเริ่มต้นผ่านสภาผู้แทนราษฎร อย่างไร และวุฒิสภากลั่นกรองต่ออย่างไร เป็นบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องทำ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ลงชื่อขออภิปรายไว้ ๓ ท่านคือ ท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ท่านสมหมาย ศรีจันทร์ และท่านตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ ขอเชิญท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ อภิปราย ท่านขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์เพื่อประกอบการอภิปราย ผมขออนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๕๕ เชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ สมาชิกวุฒิสภา กราบเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และท่านผู้ช่วยรัฐมนตรี วันนี้ผมขออภิปรายในเรื่องร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ความจริงเหมือนผมไม่ได้เกี่ยวข้องกับจังหวัดอุบลราชธานี แต่ในฐานะสมาชิกวุฒิสภากลุ่มการศึกษาฯ เรามองว่าในส่วนของมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบ สว.หลายท่านได้พูดคุยกันไปมากแล้ว เบื้องต้นในส่วนนี้อยากให้เห็นว่า จังหวัดอุบลราชธานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหรือจีพีพี (Gross Provincial Product: GPP) อยู่ในอันดับ ๒๑ ของประเทศไทยหรืออันดับ ๓ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำไมผมถึงพูดเรื่องนี้ จังหวัดอุบลราชธานีมีผลิตภัณฑ์หลักคือพืชหรือผลิตผลด้านการเกษตร รวมถึงการทำการประมงน้ำจืดในพื้นที่แม่น้ำโขง ผมต้องการสื่อว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีต่อไปอาจจะเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำหลายด้าน อาจจะรวมถึง

ภาคอุตสาหกรรมการเกษตรด้วยเช่นเดียวกัน เพราะว่าจังหวัดอุบลราชธานีมีในส่วนนี้ค่อนข้างมาก ซึ่งอยากจะให้ช่วยกันยกระดับจีพีพีของจังหวัดเป็นอันดับต้นของประเทศต่อไป หรือเป็นอันดับ ๑ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ได้ เพราะว่าภาพรวมของจังหวัดอุบลราชธานีมีทรัพยากรหลากหลาย มีจำนวนประชากร มีมหาวิทยาลัยชั้นนำ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีก็เช่นเดียวกัน เราหวังว่าวันหนึ่งที่ท่านออกนอกระบบแล้วจะไม่เหมือนมหาวิทยาลัยอื่นที่ออกนอกระบบไปแล้วทิ้งนักศึกษา ทิ้งประชาชน ไปเพิ่มในส่วนของค่าเรียนหรือไม่เห็นหัวนักเรียนนักศึกษา ปล่อยให้นักเรียนนักศึกษาภายในจังหวัดขาดโอกาสไป แต่จากข้อมูลที่ผมได้มาต้องขอแสดงความชื่นชมไปยังท่านอธิการบดี ท่านได้นำเด็กจังหวัดอุบลราชธานีจำนวนมากมาเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย ภาพนี้อยากเห็นอย่างต่อเนื่องไป นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอุบลราชธานี ๖,๗๐๐ กว่าคน อาจารย์ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ๑๗,๐๐๐ กว่าคน จังหวัดข้างเคียง เช่น จังหวัดศรีสะเกษ ๓,๐๐๐ กว่าคน จังหวัดสุรินทร์จนถึงจังหวัดยโสธร รวมถึงจังหวัดในภาคกลางซึ่งมีจำนวนน้อย อยากให้ท่านช่วยรักษาคุณภาพและให้โอกาสคนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น แต่มหาวิทยาลัยหลายแห่งพอออกนอกระบบแล้วไม่ค่อยสนใจนักศึกษาหรือนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือเด็ก ปวช.ที่จะเข้ามหาวิทยาลัยในพื้นที่ เขาต้องดิ้นรนเพื่อออกไปเรียนภายนอกเสียมากกว่า ซึ่งประเด็นนี้อยากให้ท่านเก็บความดีของท่านแบบนี้ไว้ เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ได้มาก และถ้ายิ่งขยายทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาในพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้นต่อไปจะเป็นส่วนดีมาก สิ่งหนึ่งที่ได้เห็นในแผนภูมิจากท่านอธิการบดี นักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างก็อยู่ในพื้นที่เขตใกล้กับจังหวัดอุบลราชธานี ก็ต้องให้เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาช่วยกันดูและพิจารณา ส่วนใหญ่เป็นเด็กภายในพื้นที่จริง ๆ ได้เห็นแนวทางนี้อยากจะให้รักษาภาพนี้และเก็บบันทึกไว้ว่า วันนี้ที่ท่านมาขอออกนอกระบบมีพระราชบัญญัติของท่านเอง และวันที่ท่านออกนอกระบบเต็มตัวแล้ว ท่านยังจะมีสถิติจำนวนนักศึกษาเป็นเช่นไร หรือบัณฑิตศึกษาเช่นเดียวกัน วันนี้เราเห็นภาพน่าชื่นชมมากว่าท่านได้รักษานักเรียน นักศึกษาในเขตพื้นที่ของท่านให้ได้อยู่ในมหาวิทยาลัยคุณภาพของท่าน ซึ่งทราบว่า

ปัจจุบันก็มีทั้งคณะแพทยศาสตร์หรือมีโรงพยาบาลทางการแพทย์อยู่ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจะคอยช่วยเหลือพัฒนาพื้นที่อยู่ในเขตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างต่อไป และที่หลายคนเป็นห่วงในเรื่องของทุนการศึกษา ผมลองหาข้อมูลมาพบว่า ปัจจุบันค่าเทอมของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเฉลี่ยอยู่ที่ ๑.๓-๑.๕ หมื่นบาท แล้วแต่หลักสูตร วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการสาธารณสุข ๔.๒ หมื่นบาทต่อเทอม หลังจากที่ท่านออกนอกระบบแล้วสิ่งที่ผมอยากเน้นย้ำและเป็นห่วงที่สุด ผมเจอมามากออกนอกระบบไปแล้วท่านปล่อยทิ้ง ท่านขาดจุดยืน ท่านเริ่มกลับกลายเป็นการหาเงินหาทองเข้าสู่มหาวิทยาลัยมากยิ่งขึ้น เก็บค่าเรียนมากยิ่งขึ้น ถ้าเป็นอย่างนั้นจริง ท่านไม่ควรออกนอกระบบ แต่ผมเชื่อในฝีมือว่าท่านจะรักษาคุณภาพ รักษาค่าใช้จ่ายที่ท่านสามารถบริหารจัดการเหมือนที่ท่านหาทุนการศึกษาให้กับเด็กนักศึกษาที่ด้อยโอกาส ๑ ปีกว่า ๒๐ ล้านบาท อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องขอชื่นชมท่านด้วยเช่นเดียวกันว่า อยากให้ท่านรักษาจุดยืนนี้จนถึงในโอกาสต่อไป เพราะเศรษฐกิจภายในปีนี้หรือปีต่อไปก็ไม่แน่ใจว่าประเทศไทยจะฟื้นฟูได้มากแค่ไหน การศึกษาทำให้คนกลายเป็นคน ทำให้คนมีความเท่าเทียมกัน มีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน แต่ถ้าท่านเก็บค่าเรียนค่อนข้างสูงหลังจากที่ท่านออกนอกระบบ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องไปกู้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ส่วนนี้ก็น่าเป็นห่วง อยากให้ท่านมีจุดยืนต่อไปหลังจากที่ท่านมีพระราชบัญญัติของท่านเอง อยากเน้นย้ำในเรื่องเหล่านี้เพราะเป็นสิ่งที่ดีที่ท่านหาทุนการศึกษาให้กับเด็กที่ด้อยโอกาสและเน้นนักศึกษาที่อยู่ในพื้นที่ของจังหวัดอุบลราชธานีต่อไปให้ได้จำนวนมาก เพราะว่าในพื้นที่ของท่านมีประชากรเด็กเป็นล้านคน อยากให้รักษาระดับเหล่านี้ต่อไป ท่านอาจจะทำโครงการหลักสูตรพิเศษเพื่อรับเด็กต่างชาติเข้ามา เราไม่ได้ว่า เพราะว่าท่านสามารถสร้างรายได้จากเด็กต่างชาติเข้ามาเรียนคล้ายกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ออกนอกระบบไป แต่เด็กไทยอยากให้ท่านช่วยดูแล ยิ่งในพื้นที่ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและคงต้องฝากท่านรัฐมนตรีให้ช่วยส่งเสริมมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้พัฒนานวัตกรรมและวิจัย เพื่อสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดและผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศให้ดีมากยิ่งขึ้น อย่าให้เหมือนบางมหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยทางด้านวิจัย แต่ผลงานวิจัยมีน้อยมากที่ทำประโยชน์ให้กับประเทศไทย

กลับกลายเป็นสร้างงานวิจัยสำหรับอาจารย์เพื่อขึ้นดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ นั่นเอง ซึ่งสุดท้ายแล้วประเทศชาติไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรเลย ก็คงต้องฝากท่านรัฐมนตรีให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยต้นแบบ เน้นทางด้านวิจัยและนวัตกรรมที่นำมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ได้จริงยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ภาพรวมและเห็นได้ว่างานวิจัยเป็นสิ่งสำคัญ แต่วิจัยที่ผ่านมาไม่มีประโยชน์เท่าไร ต้องเน้นในเรื่องนี้และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางด้านการเกษตรอยู่ในพื้นที่ของท่านเช่นเดียวกันต่อไป ขอฝากไว้ด้วย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ครับ ลำดับถัดไปขอเชิญท่านสมหมาย ศรีจันทร์ อภิปรายครับ

นายสมหมาย ศรีจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายสมหมาย ศรีจันทร์ สมาชิกวุฒิสภา วันนี้ขออภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ซึ่งกำลังเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา ความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในส่วนตัวของข้าพเจ้าเห็นด้วย ------

- ๑๓/๑

กับการที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีจะออกนอกระบบแต่ยังอยู่ในกำกับของรัฐ เป็นสิ่งที่ดี เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศไทยให้ก้าวหน้าขึ้นไป ก่อนที่จะมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ข้าพเจ้าเคยทำงานอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานีได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีในการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ในเขตจังหวัดภาคอีสานตอนล่าง และถือว่าเป็นเมืองหลวงของจังหวัดภาคอีสานตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดยโสธร ๔ จังหวัดนี้ ถือว่าเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของภาคอีสานตอนล่าง ส่วนหนึ่งที่เห็นการพัฒนาของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีคือ บุคลากรที่จะพัฒนาด้านเศรษฐกิจหรือชุมชนของภาคอีสานตอนล่างหรือภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงโดยเฉพาะมาตรา ๑๘ บ่งบอกว่าภาคอีสานจะพัฒนาคนหรือพัฒนาประเทศต้องคำนึงถึงการศึกษา แม้จะไม่มีการศึกษาเล่าเรียนแต่มหาวิทยาลัยยังคงสิทธิตรงนี้ให้กับผู้ยากจนสำหรับคนภาคอีสานหรือผู้ที่จะพัฒนาตัวเองในระดับประเทศมาศึกษาที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ส่วนหนึ่งที่ผมฝากไว้คือ ร้อยกว่ามาตราที่บัญญัติขึ้นมาเป็นสิ่งที่ดี ที่อยากกล่าวถึงคือ หมวด ๑ มาตรา ๘ หลักความรับผิดชอบต่อท้องถิ่นและสังคมที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การแก้ปัญหาในพื้นที่เขตอีสานใต้ และการส่งเสริมการสร้างและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในวงกว้าง ฝากคณะผู้บริหารในประเด็นนี้ว่ามาตราต่าง ๆ ร้อยกว่ามาตราที่ออกมา ขอให้เป็นคำมั่นสัญญาที่ฝากไว้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีนำไปปฏิบัติและสามารถตรวจสอบติดตามได้ในอนาคต

สุดท้ายฝากถึงเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ผมดูร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ขอเสนอแนะ ๓ ข้อ ดังนี้

๑. ควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะด้านการวิจัยของชุมชน ส่วนหนึ่งที่ทำมาแล้วถือว่าดี เรื่องการใช้เชื้อเห็ดปลูกกับต้นไม้ให้ออกตามฤดูกาล เช่น ปลูกยางนาใส่เชื้อเห็ดระโงกหรือเห็ดเผาะ ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของภาคอีสาน ในเมื่อปลูกป่าและส่งเสริมการใช้เชื้อเห็ด หากประชาชนภาคอีสานปลูกป่า อย่างน้อยมีเห็ดได้กินตามฤดูกาล ได้ความมั่นคงด้านอาหาร ความยั่งยืนของชุมชน

๒. ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนและต่างประเทศเพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาองค์ความรู้และความสามารถ

๓. กำหนดมาตรการประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารงานและการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การผ่านร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นก้าวสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพื่อให้เป็นสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ ไม่เพียงแต่ในด้านการศึกษา แต่ยังรวมถึงการเป็นแหล่งสนับสนุนองค์ความรู้ให้กับภาครัฐ รวมถึงการพัฒนาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เช่น การวิจัยต่าง ๆ ทราบว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผมในฐานะประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา และรองประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และความหลากหลายทางสังคม วุฒิสภา จะร่วมมือกับฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีทำวิจัยให้กับชุมชนในพื้นที่ภาคอีสานตอนล่าง รวมทั้งจังหวัดนครพนม ที่ผมกำลังขับเคลื่อนเรื่องเมืองคาร์บอนต่ำ

สุดท้ายนี้ขอให้สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านให้การสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีสามารถดำเนินภารกิจของตนได้อย่างเต็มศักยภาพและคงไว้ซึ่งบทบาทในการสนับสนุนกิจการของวุฒิสภาและหน่วยงานของรัฐต่อไป ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านสมหมาย ศรีจันทร์ ต่อไปเชิญท่านตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ อภิปรายครับ

นางสาวตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และท่านรัฐมนตรี ดิฉัน นางสาวตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๑๒ กลุ่มผู้ประกอบอุตสาหกรรมฯ เมื่อวานดิฉันได้กลับไปมหาวิทยาลัย มีเรื่องหนึ่งที่อาจารย์ได้เคยฝากถามไว้ ดิฉันขออนุญาตถาม ๒ คำถาม

คำถามที่ ๑ เรื่องการขอรับการเยียวยาของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เมื่อช่วงปลายปีท่านรัฐมนตรีได้เป็นประธานในคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และได้มีดำริที่จะเสนอรัฐมนตรีพิจารณาการปรับเงินเดือนชดเชยให้กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่บรรจุก่อนวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ไม่ทราบมีความคืบหน้าอย่างไรบ้าง คิดว่าอาจารย์กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษารอฟังอย่างใจจดใจจ่อ

คำถามที่ ๒ ถ้ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีออกจากระบบแล้ว ไม่ทราบว่าการพิจารณาเรื่องเงินชดเชยยังจะได้รับการพิจารณาหรือไม่

ขออนุญาตเท้าความเรื่องการขอชดเชยการปรับเงินเดือนให้กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกรณีต่อเนื่อง เมื่อประมาณปี ๒๕๕๔ มหาวิทยาลัยอยู่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการมีการปรับเงินเดือนให้กับข้าราชการครูไปแล้ว แต่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษายังไม่ได้รับการพิจารณา จึงอยากสอบถามความคืบหน้า ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านตวงคุณ ทรงธรรมวัฒน์ ท่านสุดท้าย ขอเชิญท่านเอกชัย เรืองรัตน์ครับ

นายเอกชัย เรืองรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ดอกเตอร์เอกชัย เรืองรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๒๐ กลุ่มอื่น ๆ จากอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เลขประจำตัวสมาชิก ๑๙๘

เรื่องที่ ๑ การที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีออกนอกระบบเป็นเรื่องที่ดี ผมสนับสนุน เท่าที่อ่านข้อมูลในอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่กล่าวว่าข้อเสียคือนักศึกษาเสียเงินเพิ่ม ข้อดีคือมหาวิทยาลัยมีเงินเพิ่ม พัฒนาได้เร็วขึ้น เรื่องนี้เป็นเรื่องที่นักศึกษาทั่วไปซีเรียส (serious) และมองว่าในอนาคตนักศึกษาอาจต้องเสียเงินในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ฝากท่านประธานวุฒิสภาผ่านไปถึงท่านรัฐมนตรีด้วยครับ

เรื่องที่ ๒ ผมเป็นกังวลว่าพ่อพิมพ์ของชาติอาจกลายเป็นพ่อค้า เวลามหาวิทยาลัยออกนอกระบบนอก จากเดิมที่เคยโฟกัสเรื่องการเป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติเริ่มผิดเพี้ยน ส่วนหนึ่งที่ท่านต้องเข้ามาดูด้วยคือเรื่องการเงิน ทำไปทำมามหาวิทยาลัยกลายเป็นพ่อค้า เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นข้อกังวลและอยากฝากไปถึงท่านรัฐมนตรี มหาวิทยาลัยควรโฟกัสเรื่องการเป็นพ่อพิมพ์ ไม่ควรโฟกัสเรื่องการหาเงินจนเกินไป ผมเชื่อว่าหลายท่านเคยได้ยินว่าบางทีงบประมาณกระทรวงต่าง ๆ ผ่านไปถึงมหาวิทยาลัยมีการแสตมป์หรือใช้หัวมหาวิทยาลัย หัก ๑๐ เปอร์เซ็นต์บ้าง ๒๐ เปอร์เซ็นต์บ้าง เรื่องนี้ได้ยินมาเป็นเนือง ๆ อย่างไรก็แล้วแต่ต้องฝากโฟกัสว่า มหาวิทยาลัยควรเป็นพ่อพิมพ์แม่พิมพ์ของชาติ

เรื่องที่ ๓ ระบบการศึกษา ปัจจุบันผมเชื่อว่าหลายท่านทราบดีว่าแรงกิง (ranking) ระบบการศึกษาตกลงทุกวัน ถ้าเทียบในระดับโลก การศึกษาแย่ลง จะเห็นได้จากลูก ๆ ของหลายท่าน ไม่ว่าจะในที่นี้หรือผู้นำของประเทศ โดยส่วนใหญ่ปัจจุบันส่งลูกไปเรียนโรงเรียนนานาชาติกันหมด สมัยมัธยมผมเรียนที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ พอมีลูก ผมตั้งธงส่งลูกไปเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ พอถามเพื่อนทุกคนบอกดอกเตอร์ไปอยู่ที่ไหนมา เดี๋ยวนี้เขาส่งลูกไปเรียนโรงเรียนนานาชาติกันหมดแล้ว ----------

- ๑๔/๑

สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนไปแล้ว ผมเสียใจมาก ทำไมการศึกษาของประเทศไทยนับวันยิ่งแย่ลงแบบนี้ จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยปัจจุบันนี้จะพบว่า บริษัทเอกชนไม่ได้นำงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมาใช้อย่างจริงจัง ไม่เห็นเป็นการทั่วไป เอสเอ็มอีก็ไม่ได้พึ่งงานวิจัยหรือการทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเลย แย่กว่านั้นคือวิสาหกิจชุมชนปัจจุบันทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยน้อยมาก หรือบางงานทำแบบฉาบฉวย ถ่ายภาพ แต่จริง ๆ พึ่งไม่ได้ ในหลายประเทศเจริญด้วยการที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจระดับฐานราก ซึ่งก็เป็นโครงสร้างหนึ่งที่อยากจะฝากท่านรัฐมนตรีไปว่าต้องทำเรื่องนี้ให้ได้ เศรษฐกิจในปี ๒๕๖๘ ปี ๒๕๖๙ ค่อนข้างหนัก มีคนฝากมาว่า การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยไม่ใช่เรื่องสำคัญ หากออกนอกระบบแล้วยังมีการประเมินแย่ ๆ ปล่อยเด็กที่สมควรสอบตก ให้สอบผ่าน อีก ๑๐๐ ปีการศึกษาของประเทศนี้ก็ไม่พัฒนา ผมอยากให้ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีการพัฒนามากขึ้น สมัยผมเรียนมหาวิทยาลัย ตอนเรียนเข้าไปประมาณ ๗๐ คน จบจริง ๆ เพียง ๕๐ คน ๒๐ คนต้องถูกคัดออกเพราะความตั้งใจไม่มากพอ แต่ในยุคสมัยผมมหาวิทยาลัยเข้มงวดมาก ผมอยากให้มีบรรยากาศแบบนั้น เพราะผมก็เป็นคนหนึ่งที่ตั้งใจเรียน เห็นเพื่อนโดนรีไทร์ (retire) ออกไป เราจึงต้องตั้งใจมากขึ้นกว่าเดิมเป็น ๒-๓ เท่า ส่งผลมาให้เป็นเราในปัจจุบันนี้

เรื่องสุดท้ายครับท่านรัฐมนตรี เนื่องด้วยกระผมได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ตรวจการแผ่นดินในเรื่องนอมินี (nominee) เรื่องนี้สำคัญ ผมยังไม่ได้ศึกษาอย่างชัดเจน เรื่องมหาวิทยาลัยเอกชน พบในข่าวโซเชียล (social) เช่นเดียวกับทุกคนเหมือนกัน มี ๓ มหาวิทยาลัยที่เป็นนอมินีของต่างชาติ ซึ่งผมเชื่อว่าทุกท่านสามารถเซิร์ช (search) ดูได้ในยูทูบ (YouTube) ค่อนข้างมาก ผมเป็นห่วง ถ้ามหาวิทยาลัยของประเทศไทยเป็นของต่างชาติไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น เศรษฐกิจของประเทศไทยจะเป็นอย่างไร ระบบกลไกต่าง ๆ ที่วางไว้ให้มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำจะเกิดอะไรขึ้น ใบอนุญาตต่าง ๆ จะเกิดอะไรขึ้น ผมฝากท่านรัฐมนตรีในเรื่องนอมินีซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ขอบคุณท่านประธานวุฒิสภาครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณดอกเตอร์เอกชัย เรืองรัตน์ ครับ มีสมาชิกวุฒิสภาลงชื่อขออภิปรายเพิ่มอีก ๒ ท่าน ท่านที่ ๑ พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ท่านที่ ๒ ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ ท่านแรกขอเรียนเชิญ พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ครับ

พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๒ กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมฯ จากจังหวัดสุรินทร์ ตั้งใจจะเป็นผู้อภิปรายปิดท้ายแต่ไม่เป็นอะไรครับ ท่านรัฐมนตรีครับ ผมขอเล่าจากประสบการณ์ตรงเล็ก ๆ น้อย ๆ ว่า การออกจากระบบนี้เห็นด้วย แต่อย่าลืมฝากคิดถึงเรื่องอย่าเน้นปริมาณ ขอเน้นคุณภาพ ณ ปัจจุบันนี้มหาวิทยาลัยหลายแห่งเปิดขึ้นมา ไม่โกรธกันนะครับ เป็นความเห็นส่วนตัว ปริมาณมีมากแต่คุณภาพจริงค่อย ๆ ด้อยลง ยกตัวอย่าง ผมเคยพาทีมข้าราชการตำรวจสมัยรับราชการไปทัศนศึกษาที่ประเทศเวียดนามไกด์พูดภาษาไทย เรียนจบที่เมืองไทย แปลกใจครับท่านรัฐมนตรี เขาได้เกียรตินิยมจากมหาวิทยาลัยที่เมืองไทย ฟังแล้วก็ปลื้ม เขาบอกว่าเขาตั้งใจเรียน เขาให้ความหมายทิ้งท้ายไว้คำหนึ่ง ถามว่าเจ็บลึกหรือไม่ เขาแอบด่าทางอ้อมหรือไม่ ไม่ทราบ เขาบอกว่าถ้าเขาเรียนดีได้รับเกียรตินิยม รัฐบาลประเทศเขาหรือรัฐบาลไทยจะดูแลทุกอย่าง ไม่ว่าสวัสดิการเรื่องที่พักหรือค่าเทอม และตบท้ายคำหนึ่งว่า ท่านคะนักศึกษาไทยไม่ตั้งใจเรียนเลย ทำไมดิฉันถึงได้เกียรตินิยม คำพูดนี้เจ็บลึก ขอโอกาสเล่าบรรยากาศให้ฟัง ณ ขณะนี้เป็นเรื่องจริงบางที่ไม่ต้องไปเรียนอะไรมากมาย สอบตกเดี๋ยวไปซ่อม เดี๋ยวอาจารย์ก็ให้ผ่าน เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทยทุกวันนี้ ในความเป็นจริงประเทศไทยไม่ต้องการคนเก่งเลิศเลอ ไม่ต้องการคนได้รับเกียรตินิยม แต่ต้องการคนดีมีความรับผิดชอบ ฝากประเด็นนี้ให้ท่านรัฐมนตรีเพื่อรับไปพิจารณาในการปรับปรุง และมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีก็เช่นกัน เมื่อออกนอกระบบความคาดหวังของพี่น้องประชาชนที่ฟังอยู่ขณะนี้บอกว่า มองไว้สวยหรูเลย ทำอะไรจะต้องได้ดีได้เยี่ยม นี่คือความคาดหวังของพี่น้องประชาชน ขอให้ความคาดหวังของพี่น้องประชาชนได้เป็นจริงอย่างแนวคิดว่า แยกตัวเป็นอิสระจะมีผลดีกับประเทศชาติอย่างไร ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณ พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ครับ เชิญศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ อภิปรายครับ

ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผม ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ อดีตเคยเป็นเลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ๑๔ ปี นั่งอยู่ในเหตุการณ์นั้น คำถามหรือข้อกังวลวันนี้ก็ไม่ต่างจากเดินซึ่งวนอยู่ในลักษณะนี้ และมีผู้อภิปรายว่าพระราชบัญญัติตอนนี้หน้าตาคล้าย ๆ กันก็เป็นจริง ดูแล้วก๊อบปี้เพสต์ (copy paste) มาเรื่อย ๆ ไม่แตกต่างอะไร แต่พอผ่านมาระยะหนึ่งจะเห็นว่าการที่มหาวิทยาลัยออกนอกระบบ สิ่งที่ผู้บริหารจะได้ประโยชน์มากคือ การบริหารงานจะคล่องตัวไม่ติดกับดักเรื่องกรอบงบประมาณกับเวลา แต่ในส่วนที่คนกังวลมากคือเรื่องค่าเล่าเรียนแพงขึ้น อีกมุมหนึ่งที่เห็น ณ ปัจจุบันนี้และไม่มีใครพูดถึงคือความมั่นคงและสวัสดิการของอาจารย์และบุคลากรซึ่งผมว่าลดลง ยกตัวอย่างเช่น เรื่องการรักษาพยาบาล สมัยก่อนถ้าเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐสามารถรักษาพยาบาลเชื่อมต่อกันได้หมด มหาวิทยาลัยแพทย์ที่มีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลที่มีคณะแพทยศาสตร์ก็ฟรีหมด เดี๋ยวนี้พนักงานมหาวิทยาลัย อาจารย์มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐต้องไปรักษาตามสิทธิประกันสังคมเหมือนกับพนักงานโรงงาน น่าเป็นห่วงจริง ๆ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีซึ่งจะเป็นมหาวิทยาลัยอยู่ในกำกับของรัฐใหม่ล่าสุด จะทำอย่างไรให้พระราชบัญญัติฉบับนี้ทันสมัยที่สุด ก็จะเป็นโอกาสที่จะได้มาปรับและมาช่วยกันดู

อีกประเด็นหนึ่งที่พูดซ้ำจนไม่คิดอยากจะพูด แต่วันนี้ต้องพูด เราทิ้งคนอีกกลุ่มหนึ่ง สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำข้อมูลไว้ว่าตอนนี้มีคนพิการ ๔ ล้านคน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) จัดทำข้อมูลว่ามี ๒ ล้านคน ยูเอ็น (UN) เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้วบอกว่าประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ตัวเลขแตกต่างกันมาก ตอนนี้ทิ้งคนพิการไว้มากและไม่ได้พัฒนาคนกลุ่มนี้ คนพิการทุกคนต้องไปทำบัตรคนพิการเพื่อจะได้รับสิทธิ แต่สิทธิที่จะให้กับคนพิการก็เป็นสิทธิสงเคราะห์ทั้งนั้น ๑๕ สิทธิ มีสิทธิการศึกษา ๑ สิทธิที่เป็นสิทธิในการพัฒนา ที่เหลือ

ไม่ได้เลย ที่พูดถึงการศึกษาในมหาวิทยาลัย พยายามผลักดันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้เปิดช่อง
สำหรับคนพิการที่จะได้มีโอกาสเข้าไปรับโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา ----------

- ๑๕/๑

ลองมองไปว่ามหาวิทยาลัยทั้งประเทศมีกี่มหาวิทยาลัยที่มีโครงการเปิดรับคนพิการบ้าง ข้อกำหนดข้อหนึ่งเขียนไว้ว่าใครจะเข้ามาเรียนระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษาจะต้องมีบัตรคนพิการ แต่การจะได้บัตรคนพิการต้องเป็นคนพิการที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าคนพิการทางสายตาจะมีระดับในการมองเห็น ๕ ระดับ ต้องตาบอดไปถึงระดับ ๓ จึงจะมีสิทธิได้บัตรคนพิการ กลายเป็นว่าคนตาบอดระดับ ๑ ระดับ ๒ ก่อนถึงระดับ ๓ ไม่สามารถใช้สิทธิเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย จึงกลายเป็นการผลักคนพิการที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ออกนอกระบบ จะเห็นว่าตอนนี้คนพิการได้รับการศึกษาต่ำมาก ที่เรียนอยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานประมาณ ๔ แสนคน พอขึ้นมาในระดับอาชีวศึกษาเหลืออยู่พันกว่าคน ระดับอุดมศึกษามีประมาณ ๓,๐๐๐ กว่าคน แต่ผมคิดว่าตัวเลขนั้นไม่ใช่ ทำอย่างไรที่จะให้มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยที่โดดเด่น ผมอยากจะเสนอให้มองถึงคนกลุ่มนี้ เพราะคนกลุ่มนี้น่าจะเป็นพลังสำคัญของชาติบ้านเมือง เนื่องจากว่าผมทำงานกับคนพิการปีนี้เข้าปีที่ ๓๐ แล้ว มองว่าเขาเก่งกว่าเราด้วย หากเขามีโอกาสพัฒนา มีโอกาสศึกษา คนพิการทางสายตาสามารถทำงานท่ามกลางความมืดได้ เราสู้เขาไม่ได้ทั้งคนพิการ หูหนวกหรือแขนขาด เสนอให้มหาวิทยาลัยมีโครงการพิเศษสำหรับคนที่มีความสามารถทางศิลปะและมีโครงการช้างเผือก คัดช้างเผือกมาจากชนบท และมีโครงการกีฬา คัดตัวนักกีฬา มีโครงการพิเศษโครงการ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพราะว่าถ้ามาสอบเข้าสู่ระบบจริง ๆ อาจจะแข่งขันไม่ได้ ได้แต่รอความหวังแต่ยังไม่เคยเห็น ถ้ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและอาจหาญลุกขึ้นมาเปิดโครงการนี้เป็นพิเศษเป็นมหาวิทยาลัยต้นแบบ ก็จะเป็นต้นแบบของประเทศไทยต่อไป ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณครับ ไม่มีสมาชิกวุฒิสภาขออภิปรายเพิ่มเติมอีก ท่านรัฐมนตรีหรือผู้ชี้แจงมีประเด็นที่จะตอบชี้แจงหรือไม่ เชิญครับ

นายศุภชัย ใจสมุทร (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ผมได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีให้ตอบโดยประมาณ

ต่อท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ซึ่งหลายเรื่องที่ท่านได้อภิปรายอาจจะไม่เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวง อว. ในส่วนนั้นผมอาจจะขออนุญาตไม่ตอบ แต่จะรวบรวมเรื่องที่ท่านได้อภิปรายมานำเสนอและชี้แจงในช่องทางอื่นในโอกาสต่อไป บางเรื่องเป็นเรื่องที่ท่านได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องการบริหารงานของมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี คงเป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีซึ่งวันนี้มีทั้งท่านอธิการบดี ท่านรองอธิการบดี และอาจารย์เข้ามาร่วมชี้แจงด้วย ถ้าท่านประสงค์จะชี้แจงก็แล้วแต่ท่าน สิ่งที่ขออนุญาตเรียนต่อที่ประชุมวุฒิสภาในวันนี้คือ ในสภาผู้แทนราษฎรผมเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ดูเสมือนว่าผมตามมาช่วยในชั้นนี้อีก ด้วยเหตุผลว่าผมได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีให้มาร่วมชี้แจงและเสนอชื่อเข้าเป็นกรรมาธิการวิสามัญด้วย เพื่อทำให้การทำงานร่วมกันเป็นไปด้วยความรวดเร็วและหวังว่าจะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น สิ่งที่จะตอบคือ ใน ๑๐๕ มาตราที่คณะรัฐมนตรีได้เสนอเข้าไปนอกจากที่มีการเพิ่มมา ๑ มาตรา และมีการแก้ไข ๘ มาตรา เพราะฉะนั้น ถือว่าใน ๑๐๕ มาตรามีการแก้ไขน้อยมาก และเพิ่ม ๑ มาตรา ถามว่าทำไมถึงมีการเพิ่มขึ้นมา ๑ มาตรา มีท่านสมาชิกวุฒิสภาได้ตั้งคำถาม ผมจะขออนุญาตตอบในประเด็นนี้ว่า เหตุผลสำคัญที่สุดคือ เป็นเรื่องการกำหนดองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะอยู่ในมาตรา ๒๒ ในส่วนที่เป็นร่างที่คณะรัฐมนตรี (ครม.) เสนอเข้ามาได้กำหนดองค์ประกอบของกรรมการสภามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้มีบุคคลภายนอกไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ถามว่าทำไมต้องเป็น ๒ ใน ๓ เนื่องจากเป็นไปตามแนวปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว.ประกาศกำหนดให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ปรากฏว่าในขณะที่กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ความปรากฏว่าจำนวนสัดส่วนตรงนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการพิจารณากันใหม่ เพราะฉะนั้นเป็นโจทย์สำคัญที่จะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กันอย่างไรให้สอดรับกับหลักการคือ บุคคลภายนอกต้องมากกว่าบุคคลภายใน ดังนั้นจึงจำเป็น

ที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมในบางมาตรา เช่น มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ มาเป็นมาตรา ๒๕/๑ วิธีการที่จะประกาศและให้ได้มาซึ่งตรงนี้ นี่คือเหตุผลที่จะต้องเพิ่มมาตราขึ้นมาใหม่นอกเหนือจากสิ่งที่ ครม. ได้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรในชั้นแรก ขออนุญาตเพียงประเด็นของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ที่จะเรียนต่อที่ประชุมคงมีเพียงเท่านี้ แต่อยากจะเรียนเพิ่มเติมว่า สิ่งที่ท่านได้นำเสนอหลายเรื่องซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำงานของกระทรวง อว.เรียนต่อท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ถ้าท่านพิจารณาดู ท่านเข้าไปดูลึก ๆ กระทรวง อว. ถ้าเทียบว่า ๑ มหาวิทยาลัยเท่ากับ ๑ กรม ประมาณ ๑๗๐ มหาวิทยาลัย และมีหน่วยงานอื่นที่เป็น วจน. คือ วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อีกประมาณ ๓๐ หน่วยงาน รวมแล้วเท่ากับกระทรวง อว. มีกรมประมาณ ๒๐๐ กรม และกรมหรือหน่วยงานเหล่านี้โดยการนำของท่านศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กำลังขับเคลื่อนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอันสำคัญ เรื่องมหาวิทยาลัยก็ส่วนหนึ่ง แต่เรื่องวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านบอกว่ายังอยู่บนหิ้ง วันนี้ท่านมีแนวทางเรื่องการนำออกจากหิ้งไปสู่ห้าง เรื่องเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จริงโดยวันนี้เรากำลังขับเคลื่อน แก้ไขกฎหมายหลายอย่างที่จะทำให้มีกำลังในการขับเคลื่อนทุกนโยบายให้เกิดขึ้นจริง ขออนุญาตเพิ่มเติมสั้น ๆ อีกสักนิดหนึ่ง คือ สิ่งที่ท่านศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้วางนโยบายสำคัญคือ กระทรวง อว.ควรเป็นกระทรวงที่จะช่วยให้ประเทศไทยก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางจากประเทศยากจนเมื่อปี ๒๕๒๙ เข้ามาเป็นประเทศผู้มีรายได้ปานกลาง แต่จากวันนั้นจนถึงวันนี้ ๔๐ กว่าปีแล้วยังติดกับดักนี้อยู่ และได้พบว่าความจริงแล้วจะส่งเสริมการท่องเที่ยวให้คนมาเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้นอาจจะไม่เพียงพอแล้ว แม้จะส่งออกผลผลิตทางการเกษตรมากเท่าไรก็ไม่ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น แต่สิ่งที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้คือ การใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของกระทรวง อว.ที่จะทำให้พี่น้องประชาชนมีรายได้สูงขึ้น วันนี้พวกผมไม่มีวันหยุด วันเสาร์ วันอาทิตย์ก็ลงไปพื้นที่

ไปเรื่องปัญหาแก้จนอะไรทั้งหลาย ซึ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้จริงจากกระทรวง อว. ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งและพวกเรากำลังจะขับเคลื่อน ขอพลังจากท่านสมาชิกวุฒิสภาว่าร่างพระราชบัญญัติอะไรที่เสนอมาเป็นสิ่งที่ล้วนแล้วแต่เป็นเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้ดีขึ้น ขออนุญาตแถมท้ายนิดหนึ่งท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านสุดท้ายที่อภิปรายเมื่อสักครู่นี้ ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์ -------

- ๑๖/๑

สิ่งที่ท่านบอกเรื่องของการสนับสนุนผู้พิการ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ได้จัดงานนักศึกษาผู้พิการทั่วประเทศที่มากันที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพอดี เพื่อทัศนศึกษาดูงาน เป็นมหาวิทยาลัยจากทั้งประเทศโดยการสนับสนุนของกระทรวง อว. และจริง ๆ กระทรวง อว. มีทุนให้กับนักศึกษาที่พิการทุกมหาวิทยาลัย ขอบพระคุณที่ให้คำแนะนำเรื่องนี้ เราทำอยู่แล้ว และจะทำต่อไป ท่านอธิการบดีบอกว่ามหาวิทยาลัยอุบลราชธานีมีผู้พิการตาบอดทั้ง ๒ ข้าง เป็นอาจารย์อยู่ที่มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเช่นกัน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านศุภชัย ใจสมุทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดยังติดใจในประเด็นที่ท่านรัฐมนตรีหรือผู้ชี้แจงตอบชี้แจงหรือไม่ เชิญท่านสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม ครับ

นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ต้องขอขอบคุณท่านศุภชัย ใจสมุทร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญซึ่งได้มาชี้แจงในส่วนที่ท่านทำงานในสภาผู้แทนราษฎรเพื่อเป็นการส่งต่อให้กับวุฒิสภาซึ่งจะทำหน้าที่ในการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นมา ผมมีเรื่องติดค้างอยู่นิดหนึ่งซึ่งอยากจะขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภา เพราะเห็นว่าอยู่ในวาระที่หนึ่ง อยากจะสรุปให้เพื่อน ๆ ได้รับฟัง ในส่วนการทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภานอกจากสามารถตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นคณะหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมแล้ว วันนี้ดีขึ้น ผมขอชื่นชมเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมาธิการที่ดูแล อีกส่วนหนึ่งซึ่งผมติดค้างอยู่คือ วันนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งผู้แทนมาเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ให้ท่านผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมาเป็นกรรมาธิการวิสามัญซึ่งอยู่ในแถวไม่ใช่รัฐมนตรี แตกต่างจากในอดีตที่ให้รัฐมนตรีมานั่งเป็นประธานคณะกรรมาธิการพิจารณากฎหมาย วันนี้เทอม ๒ แล้วที่ผมฝากท่านประธานไว้ว่า อนาคตข้างหน้าอยากจะเห็นสมาชิกวุฒิสภาในแถว ๓ ซึ่งมีงานว่างอีกมาก ไปนั่งเป็นกรรมาธิการวิสามัญในคณะกรรมาธิการวิสามัญจะทำให้กฎหมายนั้นมีคุณภาพขึ้นมา

เนื่องจากว่าผู้แทนแถว ๓ เขาจะมีเวลา เพราะไม่ต้องเป็นกังวลเรื่องประธานคณะกรรมาธิการคณะอื่น เป็นเรื่องที่ต้องฝากประธานวุฒิสภาไปยังคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาที่ท่านอยู่ด้วย เพื่อที่จะได้ให้เห็นภาพว่าคนที่สามารถทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายยังมีอีกมากในวุฒิสภาแห่งนี้ และอีกส่วนหนึ่งซึ่งเพื่อนกรรมาธิการที่แจกไปแต่ละคณะกรรมาธิการนั้น ท่านไปสังเกตการณ์รับฟังก่อน เพราะใหม่ต่อวุฒิสภาแห่งนี้ ท่านสามารถไปร่วมเป็นกรรมาธิการกับพวกเราได้ แต่ต้องมีคนเป็นหลักอย่างน้อย ๓ ท่าน เพราะว่าในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภานั้นจะมีสแปร์ (spare) ไว้อยู่ ผมทราบว่าต้องคัดเลือกตรงนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาถ้าท่านแจกมาให้กับกรรมาธิการคณะต่าง ๆ เลือกแล้ว ในคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาอย่างน้อย ๔-๕ ท่าน ต้องเลือกคนที่เหมาะสมกับการที่จะไปทำงานด้านกฎหมายแต่ละฉบับเพื่อไปช่วยกันกลั่นกรองกฎหมายให้มีคุณภาพ นั่นคือสิ่งที่ผมฝาก ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณครับ ไม่มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดติดใจ ขอปิดการอภิปราย ต่อไปจะเป็นการลงมติในวาระที่หนึ่งว่าจะเห็นชอบให้รับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ไว้พิจารณาหรือไม่ ก่อนลงมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน ขอให้ท่านสมาชิกเสียบบัตรลงคะแนนในช่องเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน ขอเชิญเจ้าหน้าที่ส่งผลครับ

(มีสมาชิกกดปุ่มแสดงตนเพื่อตรวจนับองค์ประชุม จำนวน ๑๕๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : มีสมาชิกแสดงตนจำนวน ๑๕๕ คน ครบองค์ประชุม ต่อไปผมจะขอถามมติว่าสมาชิกท่านใดเห็นชอบให้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา กดปุ่มเห็นด้วย สมาชิกท่านใดไม่เห็นชอบให้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา กดปุ่มไม่เห็นด้วย สมาชิกท่านใดประสงค์งดออกเสียง กดปุ่มงดออกเสียง ขอเชิญท่านสมาชิกลงคะแนน มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการลงคะแนน ขอเชิญเจ้าหน้าที่ส่งผลครับ

(มีสมาชิกเห็นด้วย ๑๕๓ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

- ๑๗/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : จำนวนผู้ลงมติ ๑๕๖ เห็นด้วย ๑๕๓ ไม่เห็นด้วย ๑ งดออกเสียง ๒ ไม่ลงคะแนน ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบให้รับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้วไว้พิจารณา ที่ประชุมให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองโดยคณะกรรมาธิการที่วุฒิสภาตั้งหรือกรรมาธิการเต็มสภา เชิญท่านเจียระนัย ตั้งกีรติครับ

นางเจียระนัย ตั้งกีรติ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางเจียระนัย ตั้งกีรติ สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... จำนวน ๒๑ คน ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรองครบตามข้อบังคับ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้องครับ จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ โดยข้อบังคับการประชุม ข้อ ๘๓ วรรคสอง กำหนดว่า ในการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อได้ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด เมื่อที่ประชุมมีมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๒๑ คน ไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด จึงเท่ากับไม่เกิน ๔ คน ขอเชิญท่านรัฐมนตรีเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญครับ

นางสาวศุภมาส อิศรภักดี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติดิฉัน นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ในสัดส่วนของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร

๒. รองศาสตราจารย์ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา

๓. นายสุภัทร บุญส่ง

๔. นายภาคภูมิ รุจิขจรเดช

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านรัฐมนตรีครับ ต่อไปขอเชิญสมาชิกวุฒิสภาเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญ เชิญท่านอารีย์ บรรจงธุระการ ครับ

นางอารีย์ บรรจงธุระการ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอารีย์ บรรจงธุระการ สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... ในสัดส่วนของสมาชิกวุฒิสภาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำนวน ๑๗ คน ดังนี้

๑. นายกมล รอดคล้าย

๒. นายอมรศักดิ์ กิจธนานันท์

๓. นายสุเทพ สังข์วิเศษ

๔. นายสมทบ ถีระพันธ์

๕. ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์

๖. นางมยุรี โพธิแสน

๗. นายสมชาย นุ่มพูล

๘. นายอิสระ บุญสองชั้น

๙. นายธนภัทร ตวงวิไล

๑๐. นายนิฟาริด ระเด่นอาหมัด

๑๑. นายณภพ ลายวิเศษกุล

๑๒. นายสุพัตรชัย เตียวเจริญโสภา

๑๓. นางธารนี ปรีดาสันติ์

๑๔. นายจรุณ กลิ่นตลบ

๑๕. นายบุญชอบ สระสมทรัพย์

๑๖. นายกิตติพันธ์ อนันตกูลจิรโชติ

๑๗. นายฤชุ แก้วลาย

ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรองครบตามข้อบังคับ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้อง จะมีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดเสนอรายชื่อเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ ขอเชิญเลขาธิการวุฒิสภาอ่านรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญครับ

นางสาวแก้วเกศร์ ถาวรพันธ์ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการวุฒิสภา) : รายชื่อกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. .... จำนวน ๒๑ คน ประกอบด้วย

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร

๒. รองศาสตราจารย์ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา

๓. นายสุภัทร บุญส่ง

๔. นายภาคภูมิ รุจิขจรเดช

๕. นายกมล รอดคล้าย

๖. นายอมรศักดิ์ กิจธนานันท์

๗. นายสุเทพ สังข์วิเศษ

๘. นายสมทบ ถีระพันธ์

๙. ศาสตราจารย์ชาญณรงค์ พรรุ่งโรจน์

๑๐. นางมยุรี โพธิแสน

๑๑. นายสมชาย นุ่มพูล

๑๒. นายอิสระ บุญสองชั้น

๑๓. นายธนภัทร ตวงวิไล

๑๔. นายนิฟาริด ระเด่นอาหมัด

๑๕. นายณภพ ลายวิเศษกุล

๑๖. นายสุพัตรชัย เตียวเจริญโสภา

๑๗. นางธารนี ปรีดาสันติ์

๑๘. นายจรุณ กลิ่นตลบ

๑๙. นายบุญชอบ สระสมทรัพย์

๒๐. นายกิตติพันธ์ อนันตกูลจิรโชติ

๒๑. นายฤชุ แก้วลาย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ลำดับต่อไปขอถามที่ประชุมว่าจะกำหนดเวลาแปรญัตติภายในกี่วัน เชิญท่านอัจฉรพรรณ หอมรส ครับ

นางสาวอัจฉรพรรณ หอมรส : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวอัจฉรพรรณ หอมรส สมาชิกวุฒิสภา เลขประจำตัวสมาชิก ๑๙๔ ขอเสนอกำหนดเวลาแปรญัตติร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นระยะเวลา ๗ วัน ตามข้อบังคับการประชุม ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรองครบตามข้อบังคับ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้อง จะมีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ ขอบคุณท่านรัฐมนตรีและผู้ชี้แจงทุกท่าน เป็นอันจบการพิจารณาเรื่องด่วน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

๖.๑ รายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๖ ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเสนอ ซึ่งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินพร้อมด้วยข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ปัญหาและอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน และรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดส่งให้กับท่านสมาชิกวุฒิสภาแล้ว

สำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้ หน่วยงานได้มีหนังสือมอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ	รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๒. นายสรรเพชญ แสงเนตรสว่าง	ผู้อำนวยการกองกำกับและตรวจสอบ
๓. นายพีรธร วิมลโลหการ	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพย์สิน
๔. นางสาวมนต์สินี เห็นพร้อม	ผู้อำนวยการกองนโยบายและยุทธศาสตร์
๕. นายวรเศรษฐ์ สุรพนานนท์ชัย	ผู้อำนวยการกองข่าวกรองทางการเงิน
๖. นางสาวสุทธาทิพย์ จีบเรียบ	นิติกรชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองกฎหมาย
๗. นายสัจชัย แสงเสย์โย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

- ๑๘/๑

นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์เพื่อประกอบการนำเสนอรายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๖๒ ประกอบข้อบังคับ ข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอเรียนเชิญผู้ชี้แจงแถลงครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน เนื่องด้วย นายเทพสุ บวรโชติดารา เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ติดภารกิจเร่งด่วนจึงไม่สามารถเข้าร่วมชี้แจงผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในครั้งนี้ได้ และได้มอบหมายให้กระผม พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ รองเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พร้อมคณะผู้บริหาร เข้าชี้แจงและรับข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาในวันนี้

การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติให้สำนักงาน ปปง. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และให้คณะรัฐมนตรีเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมข้อสังเกตต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒. ปัญหาและอุปสรรคจากการปฏิบัติงาน

๓. รายงานข้อเท็จจริงหรือข้อสังเกตจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่พร้อมทั้งความเห็นและข้อเสนอแนะ

สำนักงาน ปปง. ได้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ให้ทราบแล้ว จึงขอรายงานผลการดำเนินงานที่สำคัญของสำนักงาน ปปง. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พอสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน แบ่งออกเป็น

๑.๑ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สำนักงาน ปปง. ได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินจำนวน ๒๓๑ คำสั่ง ๑๗๖ รายคดี มูลค่าทรัพย์สินประมาณ ๙,๓๘๙.๖๑ ล้านบาท และดำเนินการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจำนวน ๖๗ เรื่อง มูลค่าทรัพย์สินประมาณ ๑,๐๒๕.๕๒ ล้านบาท

๑.๒ การบริหารจัดการทรัพย์สินจากการยึดหรืออายัด ได้เก็บรักษาทรัพย์สินจากการยึดอายัดไว้ มูลค่าประมาณ ๔๑,๑๗๔.๗๓ ล้านบาท ขายทอดตลาดจำนวน ๒๙ ครั้ง มูลค่าที่ขายได้ประมาณ ๓๐๗.๗๒ ล้านบาท มีรายได้จากการนำทรัพย์สินออกบริหารประมาณ ๖.๘๔ ล้านบาท นำทรัพย์สินส่งคืนเจ้าของประมาณ ๔๔๘.๙๓ ล้านบาท นำทรัพย์สินที่ศาลสั่งตกเป็นของแผ่นดินส่งเป็นรายได้แผ่นดินประมาณ ๘,๗๙๒.๘๒ ล้านบาท

๒. การดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้มีการประกาศรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๖ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือยูเอ็นแซงก์ชันลิสต์ (UN Sanction List) จำนวน ๗ คำสั่ง รายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๗ การสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือไทยแลนด์แซงก์ชันลิสต์ (Thailand Sanction List) จำนวน ๓๗ ราย และรายชื่อบุคคลที่ถูกกำหนดตามมาตรา ๑๕ จำนวน ๒ คำสั่ง การดำเนินคดีอาญาฐานสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๕ จำนวน ๖ รายคดี

๓. การประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๔. สำนักงาน ปปง.ได้ให้ความสำคัญในการประสานความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และกลุ่มผู้มีหน้าที่รายงาน เช่น การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องเรียน ร้องทุกข์ แจ้งเบาะแส กำหนดหมายเลขโทรศัพท์สายด่วน ปปง.๑๗๑๐ ประสานความร่วมมือกับภาคประชาชนโดยมีโครงการสายลับ ปปง.ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๗๕,๔๖๙ ราย จัดสัมมนาแก่บุคคลภายนอกเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย จัดทำบันทึกความเข้าใจหรือเอ็มโอยู (MOU) และบันทึกข้อตกลงหรือเอ็มโอเอ (MOA) รวมจำนวน ๔๘ ฉบับ ในส่วนของต่างประเทศ สำนักงาน ปปง.ได้ส่งเสริมและประสานความร่วมมือทั้งในระดับภูมิภาคและนานาชาติ มีการจัดทำเอ็มโอยูกับต่างประเทศจำนวน ๕๗ ฉบับ รวมทั้งหมด ๕๔ ประเทศ พร้อมทั้งเข้าร่วมกลุ่มองค์กรระหว่างประเทศ เช่น กลุ่มความร่วมมือของหน่วยข่าวกรองทางการเงินสากลหรือเอกมอนต์กรุป (Egmont Group) กลุ่มต่อต้านการฟอกเงินเอเชียแปซิฟิกหรือเอพีจี (APG) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ และการตรวจสอบการกระทำความผิดทางเทคโนโลยี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สำนักงาน ปปง.ร่วมปฏิบัติการนอกพื้นที่ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานและวิเคราะห์ข้อมูลพยานหลักฐานดิจิทัลประเภทเน็ตเวิร์กฟอเรนซิกส์ (network forensics) ที่ได้จากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสถานที่ให้บริการในการเชื่อมต่อเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมูลฐานเรื่องหุ้นกรณีนายอภิมุข บำรุงวงศ์ กับพวก

๕. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีการยกร่างและปรับปรุงกฎหมาย เช่น ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง พ.ศ. .... ร่างกฎกระทรวงการคืนหรือการชดใช้คืนซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดและการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน พ.ศ. .... รวมถึงกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลใช้บังคับ เช่น พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นฉบับคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมของสำนักงาน ปปง. ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๖

๖. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

๖.๑ เพื่อให้การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลเอเอ็มแอล/ซีเอฟที (AML/CFT) เป็นไปตามข้อแนะนำและรองรับการเข้ารับการประเมินตามมาตรฐานสากลในปี ๒๕๗๐ จึงมีความจำเป็นจะต้องตราและปรับปรุงกฎหมายดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการกำกับดูแลองค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ....

(๓) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการจัดหางาน กรมสรรพากร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานอื่น ๆ ควรเร่งผลักดันการตราและปรับปรุงกฎหมาย รวมทั้งสนับสนุนให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับใช้ก่อนปี ๒๕๗๐

๖.๒ เพื่อให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานและการติดตามทรัพย์สินระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ ควรมีการจัดตั้งผู้ประสานงานหลักหรือหน่วยงานกลางในการรวบรวมข้อมูลของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย และกำหนดผู้ประสานงานกลางของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งจัดทำเอ็มโอยูข้อตกลง แนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นปัจจุบัน

๖.๓ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอต่อภาระงาน และสนับสนุนสำนักงาน ปปง.ให้มีหน่วยงานส่วนภูมิภาค เพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานเชิงรุก ลดระยะเวลาการเดินทางไปปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิด และการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ----------

- ๑๙/๑

รวมทั้งประหยัดงบประมาณในการปฏิบัติงานดังกล่าว และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียหายในการดำเนินการยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิอีกด้วย ทั้งนี้ ควรจัดให้มีงบประมาณสำหรับโครงการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยเฉพาะเพื่อให้การบริหารจัดการคดีมีประสิทธิภาพในทุกมูลฐานและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

๖.๔ เพื่อให้การเก็บรักษาและการบริหารจัดการทรัพย์สินมีประสิทธิภาพ ทรัพย์สินอยู่ในสภาพที่ไม่เกิดความเสียหาย ควรปรับปรุงกฎหมายให้ยืดหยุ่นต่อการบริหารจัดการทรัพย์สินได้ตามสถานการณ์ จัดสรรสถานที่ให้เพียงพอในการจัดเก็บและดูแลรักษาทรัพย์สินและควรส่งเสริมให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการดำเนินการกับทรัพย์สิน รวมทั้งให้ความรู้ความเข้าใจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีองค์ความรู้เท่าทันต่อรูปแบบของทรัพย์สินและสถานการณ์ในปัจจุบัน หรือมีการร่วมปฏิบัติงานกับผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินการกับทรัพย์สินเป็นประโยชน์แก่ทางราชการและประชาชนผู้เกี่ยวข้องที่สุจริต แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีหน่วยงานกลางในการจัดเก็บรักษาทรัพย์สินที่ถูกยึดอายัดจากหน่วยงานราชการทั้งประเทศเพื่อจะได้เป็นมาตรฐานในการเก็บรักษาจัดการทรัพย์สินและบูรณาการข้อมูลทรัพย์สินที่ถูกยึดอายัดให้กับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในภาพรวมของประเทศ

๖.๕ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภาครัฐควรเร่งสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนให้มีภูมิคุ้มกันทางความคิด รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่องทางสื่อสังคมออนไลน์มิให้ถูกชักจูงเข้าสู่แนวคิดของขบวนการแบ่งแยกดินแดน รวมทั้งบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ดำเนินการทางกฎหมายอย่างต่อเนื่องเข้มข้นในทุกมิติกับภาคประชาสังคมที่ให้การสนับสนุนผู้ก่อความไม่สงบตามกรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน

ปัญหาอาชญากรรมคอลเซนเตอร์และการหลอกลวงทางออนไลน์ โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวข้องกับบัญชีม้า สำนักงาน ปปง.ได้มีภารกิจในเชิงรุก โดยประสานงานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจัดทำมาตรการประกาศรายชื่อบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงต่อการฟอกเงินหรือการนำชื่อผู้ที่ถูกกล่าวหาร้องทุกข์ดำเนินคดีในเรื่องบัญชีม้ามาประกาศ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ จนถึงปัจจุบัน ขณะนี้สำนักงาน ปปง.ประกาศรายชื่อบัญชีม้าไปแล้ว ๗๗,๐๕๒ คน มีการระงับธุรกรรมทางบัญชีได้แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๗๐๗,๙๐๖ บัญชี ขณะนี้พบเงินที่เชื่อว่าเป็นของอาชญากรและได้มาจากการกระทำความผิดค้างอยู่ในระบบบัญชีธนาคาร ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์มีเงินทั้งสิ้น ๒,๒๓๕ ล้านบาท สำนักงาน ปปง.ได้ร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอแก้ไขร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้มีอำนาจนำเงินดังกล่าวมาตรวจสอบธุรกรรมแล้วคืนให้กับผู้เสียหายโดยเร็วที่สุด โดยเราเสนอว่าแทนที่จะไปศาลและให้ศาลมีคำสั่งแล้วต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๓ ปี ให้ใช้อำนาจของคณะกรรมการธุรกรรมพิจารณาแล้วสามารถนำเงินคืนให้กับผู้เสียหายที่ได้รับความเดือดร้อนจากมิจฉาชีพได้เร็วที่สุดภายในเวลาที่เป็นหลักเดือน เราเชื่อมั่นว่าจากมาตรการเชิงรุกของสำนักงาน ปปง.ที่ได้ร่วมกับหน่วยงานราชการจะสามารถปกป้องพี่น้องประชาชนจากอาชญากรรมคอลเซนเตอร์ มิจฉาชีพ และการพนันออนไลน์เพื่อปกป้องให้ประเทศมีความมั่นคงและพลเมืองไทยอยู่อย่างปลอดภัย

กระผมขอกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านเพื่อโปรดทราบรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ หากมีข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ สำนักงาน ปปง.จะนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง.เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ต่อไป ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านรองเลขาธิการครับ ต่อไปผมจะให้สมาชิกอภิปรายตามลำดับที่ท่านได้ลงชื่อแสดงความประสงค์ไว้ซึ่งขณะนี้มีจำนวน ๕ ท่าน สำหรับสมาชิกที่ยังไม่ได้ลงชื่ออภิปราย

ท่านสามารถยกมือแสดงความประสงค์ขออภิปรายได้ หรือจะลงชื่อขออภิปรายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ สมาชิกที่ขออภิปรายจำนวน ๓ ท่านคือ ท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ และท่านมังกร ศรีเจริญกูล ท่านแรกเชิญท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ อภิปราย ซึ่งท่านขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์เพื่อประกอบการอภิปราย ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๕๕ เรียนเชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและเรียนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมขออนุญาตอภิปรายข้อสังเกตต่อรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยประเด็นสำคัญของการอภิปรายในวันนี้คือ การนำวิสัยทัศน์ซึ่งเขียนไว้ที่หน้าแรกของรายงานตามที่เห็นในสไลด์นี้ เป็นมืออาชีพด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างมีมาตรฐานและเท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยของระบบการเงินไทยและประชาชน

สำนักงาน ปปง.มีหน้าที่หลักแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ด้านที่ ๑ ในฐานะหน่วยงานวางหลักเกณฑ์หรือเรกิวเลเตอร์ (regulator) ด้านที่ ๒ หน้าที่ในหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายหรือลอว์เอนฟอร์ซเมนต์ (law enforcement) เท่ากับว่าสำนักงาน ปปง.ทำหน้าที่ทั้งกำหนดกฎเกณฑ์และบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ปปง.ได้ดำเนินหน้าที่ตามนั้นแล้วหรือไม่ จากการศึกษาเนื้อหาในรายงาน ผมขอตั้งคำถามทั้งหมด ๔ ด้าน ตามวิสัยทัศน์ของสำนักงาน ปปง.ที่ระบุไว้ในหน้าปกรายงานเล่มนี้

ด้านที่ ๑ ความเป็นมืออาชีพ จากสถิติในรายงาน ถ้านำจำนวนรายงานที่สำนักงานได้รับมาเทียบกับรายงานที่ได้ตรวจสอบหรือว่าวิเคราะห์จริง ๆ จะเห็นได้ว่าสัดส่วนรายงานที่ได้ตรวจสอบหรือว่าวิเคราะห์จริง ๆ นั้นน้อยมาก เพียงแค่ ๑-๓ เปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับจำนวนรายงานที่ได้รับเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นรายงานธุรกรรมเงินสด รายงานธุรกรรมทรัพย์สิน รายงานธุรกรรม

อิเล็กทรอนิกส์ รายงานธุรกรรมน่าสงสัย โดยรายงานที่ได้รับการตรวจสอบสูงสุดคือ รายงานธุรกรรมเงินสดข้ามแดนซึ่งอยู่ที่ ๖.๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ผมไม่แน่ใจว่าสัดส่วนต่ำขนาดนี้เป็นเรื่องปกติหรือไม่ เพราะเหตุใดจึงต่ำ เพราะว่าบุคลากรไม่เพียงพอ หรือข้อมูลที่รายงานไม่มีคุณภาพ ไม่ควรค่าแก่การตรวจสอบ หรือเพราะเวลาการตรวจสอบไม่เพียงพอแล้วด้วยสัดส่วนการตรวจสอบที่ต่ำอย่างนี้จะเรียกการทำงานของสำนักงาน ปปง.ว่าเป็นมืออาชีพได้หรือไม่

ด้านที่ ๒ ความมีมาตรฐานในการทำงานของสำนักงาน ปปง.

คำถามที่ ๑ เกี่ยวข้องกับโครงการสายลับ ปปง. เป็นโครงการที่เปิดรับสมัครประชาชนให้มีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลเบาะแสการกระทำความผิด โดยมีผู้สมัครเข้าร่วมโครงการกว่า ๗.๕ หมื่นราย เป็นโครงการเชิงรุกที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแส แต่ไม่แน่ใจว่าเพราะเหตุใดโครงการสายด่วน ปปง. ๑๗๑๐ ในปี ๒๕๖๖ จึงได้รับเบาะแสจำนวนเพียง ๑,๗๗๙ เรื่อง ดูไม่ค่อยได้สัดส่วนกับจำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการแจ้งเบาะแสเท่าไร ผมขอตั้งคำถามว่าการทำโครงการสายลับ ปปง.มีการกำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดประสิทธิภาพอื่นนอกจากจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการหรือไม่

คำถามที่ ๒ เกี่ยวข้องกับคำสั่งเพิกถอน คำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่สำนักงาน ปปง.ได้ออกไป ๓๕ คำสั่งเมื่อปี ๒๕๖๖ รวมมูลค่าประมาณ ๖๒ ล้านบาท ไม่แน่ใจว่ามีมาตรฐานกระบวนการพิจารณาว่าเมื่อออกคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินไปแล้ว ต้องเข้าเกณฑ์อะไรจึงจะเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้

คำถามที่ ๓ เกี่ยวข้องกับการลงโทษปรับผู้กระทำความผิด เมื่อปี ๒๕๖๖ มีคำสั่งให้ลงโทษปรับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพียง ๑ รายเท่านั้น รวมเป็นเงินค่าปรับทั้งสิ้น ๕.๕ แสนบาท เพราะเหตุใดจึงมีโทษปรับเพียงแค่ ๑ รายในรอบเวลาทั้งหมดตั้ง ๑ ปี มีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายตรงจุดไหนหรือว่าในช่วงปี ๒๕๖๖ มีจำนวนผู้กระทำความผิดน้อยจริง ๆ

ด้านที่ ๓ ความเท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสำนักงาน ปปง.

คำถามที่ ๑ ในรายงานมีข้อมูลว่า สำนักงาน ปปง.มีแนวทางการนำเอไอ และบล็อกเชน (Blockchain) มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามแนวทางกลับสู่บริการดิจิทัล และพัฒนาแผนเทคโนโลยีสารสนเทศปี ๒๕๖๗-๒๕๗๑ ผมจึงอยากจะถามว่าแนวทางที่ว่านี้เป็นอย่างไร สำนักงาน ปปง.วางแผนจะนำเอไอและบล็อกเชนมาใช้ประโยชน์เพื่อจะครอบคลุมความมั่นคงไซเบอร์และบริหารความเสี่ยงได้อย่างไร

- ๒๐/๑

คำถามที่ ๒ รายงานความคืบหน้าผลการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลหรือฟอลโลว์อัปรีพอร์ต (Follow-Up Report) ของประเทศไทย ซึ่งผลการประเมินรายงานมีความสอดคล้องด้านกรอบกฎหมายตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้นเป็น ๓๓ ข้อ จากทั้งหมด ๔๐ ข้อ ผมจึงอยากสอบถามว่าแล้วอีก ๗ ข้อที่ยังไม่สอดคล้องมีอะไรบ้าง สำนักงาน ปปง.มีแผนจะทำให้กรอบกฎหมายดังกล่าวสอดคล้องได้อย่างไร

คำถามที่ ๓ การบริหารทรัพย์สิน จากข้อมูลในรายงานพบว่าเมื่อปี ๒๕๖๖ มีการนำทรัพย์สินออกมาบริหาร ๗๒ รายการ แต่ทำไมมีรายได้จากการบริหารเพียงแค่ ๖.๘ ล้านบาทเท่านั้น หรือเฉลี่ยเพียง ๙.๕ หมื่นบาทต่อรายการ ไม่แน่ใจว่าเพราะเหตุใดการบริหารทรัพย์สินของสำนักงาน ปปง. ถึงได้ผลที่ดูไม่ค่อยสูงเท่าไร สำนักงาน ปปง. มีแนวทางจะแก้ไขปรับปรุงเรื่องนี้อย่างไร

ด้านที่ ๔ การเสริมสร้างความปลอดภัยของระบบการเงินและประชาชน

ประการที่ ๑ ในการเสริมสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนเพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการฟอกเงิน นอกจากในเชิงป้องกันแล้ว หากประชาชนถูกหลอกให้ตกเป็นเหยื่อ การติดตามทรัพย์สินคืนให้กับประชาชนที่เป็นผู้เสียหายก็ถือเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ๆ ผมจึงอยากจะถามว่าประสิทธิภาพในการติดตามทรัพย์สินคืนให้ผู้เสียหายของสำนักงาน ปปง.เป็นอย่างไร มีการเปิดเผยรายงานผลการติดตามหรือมีเป้าดัชนีชี้วัดประสิทธิภาพการติดตาม หรือเป็นเคพีไอให้ประชาชนตรวจสอบได้หรือไม่

ประการที่ ๒ ก่อนที่สำนักงาน ปปง.จะเสริมสร้างความปลอดภัยของระบบการเงิน การบริหารจัดการการเงินในสำนักงาน ปปง.ถือเป็นเรื่องสำคัญ ผมจึงอยากสอบถามว่าเพราะเหตุใดรายได้ประจำปี ๒๕๖๖ ถึงได้ติดลบ ต่ำกว่ารายจ่ายถึง ๔๒ ล้านบาท สำนักงาน ปปง. มีแนวทางการแก้ไขปัญหารายได้ติดลบตามที่ผมแคป (cap) มาแปะไว้บนสไลด์นี้อย่างไร

ประเด็นที่ผมอยากจะตั้งคำถามคือ เพราะเหตุใดวิสัยทัศน์ของสำนักงาน ปปง. ถึงได้ไม่มีคำว่า โปร่งใส อยู่เลย ผมเชื่อว่าแง่มุมความโปร่งใสถือว่าสำคัญมาก ๆ ในการทำงาน

ขององค์กรอิสระทุกองค์กร พอพูดถึงความโปร่งใสในการทำงานของสำนักงาน ปปง. ในช่วงปี ๒๕๖๖ เราคงเลี่ยงที่จะพูดถึงคดีผับจินหลิงหรือคดีตู้ห่าวไม่ได้ คดีผับจินหลิงเกิดขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ข่าวรายงานว่าเหตุเกิดเพราะมีกลุ่มธุรกิจจากประเทศจีนเปิดผับที่ชื่อว่าจินหลิงในย่านสาทรโดยมีการลักลอบจำหน่ายยาเสพติดให้กับลูกค้า จัดสถานที่ให้เสพ รับฝากยาเสพติดที่เสพไม่หมดเหมือนกับรับฝากเหล้าด้วย อีกทั้งยังมีการจัดให้มีการเล่นการพนันกันอย่างเอิกเกริกไม่เกรงกลัวกฎหมาย สถานบันเทิงนี้จะรับเฉพาะลูกค้าที่เป็นชาวจีนโดยจะนำสุราและบุหรี่มาจากประเทศจีน จ้างคนจีนมาเป็นเด็กเสิร์ฟจึงได้ชื่อว่าผับศูนย์เหรียญ เพราะของทุกอย่างมาจากประเทศจีนหมดเลย โดยกระบวนการเหล่านี้ว่ากันว่ามีนักการเมืองใหญ่ให้ความคุ้มครองซึ่งผับก็จะส่งเงินเทาเพื่อเอาไปส่งส่วยให้กับกลุ่มการเมืองใช้เป็นทุนในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ในที่สุดหลังจากคดียืดเยื้อมา ๒ ปี ศาลก็ตัดสินยกฟ้องนายตู้ห่าวและพวกระดับสูงรวม ๑๙ คน เนื่องจากสำนวนคดีอ่อนและเกิดปัญหานานัปการในช่วงการสอบสวนคดีนี้ สำนักงาน ปปง. กับผับจินหลิงเกี่ยวข้องกันอย่างไร เนื่องจากตอนที่เรื่องนี้เริ่มเป็นข่าวมีผู้มาให้ข้อมูลว่าสำนักงาน ปปง.เพิกเฉยไม่ยอมตรวจสอบคดีนี้ ถึงแม้ว่าทางกองบัญชาการตำรวจนครบาลจะส่งจดหมายสอบถามไปถึง ๒ ครั้งก็ยังไม่ตอบกลับ จึงมีข้อสงสัยว่าประธาน ปปง. ณ ขณะนั้นซึ่งมีความสนิทสนมกับนายตู้ห่าวและนายหม่าซึ่งเป็นเครือข่ายธุรกิจสีเทา ใช้อำนาจโดยมิชอบจึงไม่ออกมาร่วมตรวจสอบในคดีดังกล่าวใช่หรือไม่ โดยมีหลักฐานยืนยันว่านายตู้ห่าวกับนายหม่าเคยไปที่สำนักงาน ปปง.บ่อยครั้ง ขึ้นไปที่ชั้น ๓ ด้วย มีหลักฐานว่าทั้ง ๒ ฝ่ายเคยรับประทานอาหารดื่มกินร่วมกัน และมีหลักฐานสำคัญที่แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างผู้บริหารระดับสูงของสำนักงาน ปปง. และนายตู้ห่าว รวมถึงนายหลินหลงด้วย นอกจากนี้ ยังพบว่ามีสติกเกอร์ (sticker) ตราโล่ของผู้บริหารระดับสูงสำนักงาน ปปง.ไปติดอยู่ที่บริเวณหน้ารถตู้ของนายหลินหลงเครือข่ายกลุ่มทุนจีนสีเทาด้วย จึงมีการเรียกร้องให้คณะกรรมการ ปปง.ลาออกยกคณะเพื่อรับผิดชอบในคดีดังกล่าว เพราะเพิกเฉยไม่ดำเนินการตรวจสอบทั้งที่เป็นเรื่องการฟอกเงิน ผลคือในช่วงปลายปีนั้นอดีตประธาน ปปง. ณ ขณะนั้นยื่นหนังสือลาออกโดยอ้างปัญหาด้านสุขภาพ ซึ่งเหตุ

ความไม่โปร่งใสทั้งหมดเกิดขึ้นในช่วงปลายปี ๒๕๖๕ เป็นช่วงเวลาที่อยู่ในรายงานฉบับนี้พอดี ไม่แน่ใจว่าทำไมไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในรายงานฉบับนี้ แม้ในส่วนที่ ๖ ของรายงาน ซึ่งคือปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานก็ไม่มีการพูดถึงมาตรการในการป้องกันหรือแนวทางในการรับมือหากเกิดคล้าย ๆ กันนี้ขึ้นเลย ยิ่งผลของคดีเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาคือการยกฟ้องนายตู้ห่าวและพวก จึงชวนสงสัยถึงความโปร่งใสของรายงานฉบับนี้มากยิ่งขึ้นไปอีก ล่าสุดในปีนี้ก็จะมีคดีใหญ่อีกคดีหนึ่งซึ่งผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สำนักงาน ปปง.จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี นั่นคือคดีที่เกี่ยวข้องกับวุฒิสภาโดยตรง คดีฮั้วเลือกตั้ง สว. ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ลต ๐๐๐๖/๑๒๑๗๕ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ และหนังสือสำนักงาน กกต. ที่ ลต ๐๐๐๖/ว ๑๙ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗ สำนักงาน กกต. แจ้งคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรของทั้งดีเอสไอ (DSI) สำนักงาน ปปง. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติหน้าที่คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาและประสานการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนและไต่สวนและการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๗ จากข้อมูลตามรายงานฉบับนี้ซึ่งผมได้แคปส่วนนั้นมาให้ทุกท่านอ่านในสไลด์นี้ด้วย หนึ่งในความผิดมูลฐานภายใต้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินคือความผิดเกี่ยวกับการให้อามิสสินจ้างในการเลือก สว. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๗ เท่ากับว่าการจ้างตั้งหรือใช้เงินเพื่อฮั้วเลือก สว.นั้นถือเป็นการฟอกเงินอยู่ภายใต้บทบาทหน้าที่ของสำนักงาน ปปง.โดยตรง และเมื่อสัปดาห์ที่แล้วบอร์ด (board) คดีพิเศษของดีเอสไอมีมติรับคดีนี้เป็นคดีพิเศษเพราะคดีฟอกเงินอยู่ภายใต้หน้าที่ของดีเอสไอที่จะดำเนินการสอบสวนได้อยู่แล้ว เนื่องจากคดีนี้อยู่ในความสนใจของสาธารณชนเป็นอย่างมาก ผมจึงอยากให้สำนักงาน ปปง.พยายามประสานความร่วมมือกับสำนักงาน กกต. และดีเอสไอตามที่ได้รับการร้องขอความช่วยเหลือมาให้เต็มที่ ตรวจสอบเส้นทางการเงินตามคำร้องให้ได้ผลประจักษ์ชัดเจนเพื่อกู้ชื่อเสียงขององค์กรและกู้ชื่อเสียงให้กับพวกเรา สว. ตามที่ได้อภิปรายกันไปอย่างกว้างขวางเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ต่างแจ้งว่าตนเอง

โปร่งใสพร้อมให้ตรวจสอบ อย่าให้คดีฮั้วเลือกตั้ง สว.จบแบบมวยล้มต้มคนดูเหมือนกับคดีผับจินหลิง ทำให้ประชาชนผิดหวังกันอีกเลย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณครับ ขอเชิญ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ อภิปรายครับ

นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ สมาชิกวุฒิสภาและผู้ชี้แจงครับ กระผม นาวาตรี ดอกเตอร์วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๑๓ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ฯ ผมดูวิธีการทำงานของสำนักงาน ปปง.แล้ว ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการทำงานที่ค่อนข้างจะโพรแอกทีฟ (proactive) แล้วก็ตาม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเทคโนโลยีที่ท่านใช้อาจจะเก่าไปหรือไม่ ไม่ทราบได้ ถึงแม้ท่านใช้เอไอมาเป็นเวลานับ ๑๐ ปีแล้วก็ตาม เนื่องจากวิวัฒนาการของสิ่งที่เรียกว่า เดตาแอนาไลติกส์ (data analytics) บิ๊กเดตา (big data) เอไอมากมาย และท่านต้องเชื่อมข้อมูลกับบรรดาธนาคารและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาคือบุคลากรทางด้านการวิเคราะห์ข้อมูลที่เรียกว่า เดตาไซเอนทิสต์ (data scientist) หรือนักวิทยาศาสตร์ ข้อมูลท่านมีเพียงพอหรือไม่ อย่างไร ถ้าท่านมีแต่นักกฎหมายอย่างเดียว ให้ความสำคัญกับเรื่องกฎหมายเรื่องคดี แต่ในเรื่องการฟอกเงินในยุคปัจจุบันนั้นมีความก้าวหน้าไปกว่านั้นอีกยาวไกล เมื่อสักครู่นี้เพื่อนสมาชิกได้พูดถึงเรื่องบล็อกเชน ท่านตรวจสอบได้หรือไม่ เดี๋ยวนี้เขาใช้อะไร เขาโอนผ่านบริษัทที่ก่อตั้งในประเทศไทยเลย โอนกันเป็นบิตคอยน์ (bitcoin) โอนกันเป็นคริปโท (crypto) แล้ว ท่านก็จะบอกว่าไปติดที่คริปโทอีกแล้ว เข้าเว็บไซต์นี้สูญหายไปเลย อย่างนี้คือปัญหาว่าเทคโนโลยีท่านอาจจะไม่ทันต่อเวลาหรือไม่ ถ้าช้าไปหรืออาจจะไม่ทัน ท่านควรเสนอแก้ไขกฎหมาย ตอนที่ท่านออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ฉบับนี้มาใหม่ ๆ ทันสมัยดี แต่ปัจจุบันนี้ผ่านมาหลายปี ผมคิดว่าน่าจะ ๑๐ ปีขึ้นไปแล้ว มีปัญหาคือไม่ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีที่ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลน่าจะทันไปได้เลย ท่านยังติดค้างอยู่ ----------

อีกเรื่องหนึ่งคือ บางอย่างควรจะรู้ล่วงหน้าก่อนที่จะเกิด แต่ท่านต้องรอนำเข้าคณะกรรมการเพื่อขออนุมัติตรวจสอบ ความจริงแล้วสิ่งเหล่านี้ท่านเชื่อมข้อมูลอยู่แล้ว อะไรก็ตามที่เมื่อเกิดคดีหรือเคส (case) ต่าง ๆ น่าจะต้องมีระบบอัตโนมัติแจ้งเตือนว่ามีความผิดปกติ กว่าท่านจะแจ้งอายัดหรือยึดทรัพย์ใช้เวลาเนิ่นนาน ทำให้ไม่ทันเวลา ของหลายอย่างยึดมาได้แล้วทำต่อไม่ถูกคือไม่สามารถมาเกลี่ยทรัพย์หรือเฉลี่ยทรัพย์ให้กับเจ้าทุกข์ได้ ท่านไม่ต้องชี้แจงก็ได้เพราะเป็นเรื่องที่ทุกคนเข้าใจหรือเห็นอยู่แล้ว หน้าที่ของท่านคือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัย ยกตัวอย่าง ประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายอย่างไรก็ให้ทำแบบเดียวกัน ร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หรือจะเรียกว่าไซเบอร์ลอว์ (cyber law) หรืออะไรก็แล้วแต่ ควรมีกฎหมายออกมาตั้งนานแล้ว ปรากฏว่ากฎหมายค้างอยู่ที่ไหนไม่ทราบ รับปากต่อสมาชิกวุฒิสภาในสภาแห่งนี้ว่าจะออกกฎหมายภายใน ๑ เดือน ตอนนี้ผ่านมา ๓-๔ เดือนแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาบอกว่ากำลังเวียนให้กับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้อง เวลาที่ผมได้ประชุมร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย เช่น บริษัทโทรคมนาคม ธนาคารและหน่วยงานอื่น ๆ บอกว่ายังไม่เห็นต้นฉบับของกฎหมายฉบับนี้เลย ผมไม่แน่ใจว่าสำนักงาน ปปง. เห็นกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ ถ้าเห็นแล้วเป็นอย่างไรไม่ทราบ กรุณาแจ้งให้ทราบด้วยว่ามีความคืบหน้าอย่างไรบ้าง เพราะว่าระยะเวลาที่ท่านรัฐมนตรีมาตอบชี้แจงในสภาล่วงเลยไป ๒ เดือนแล้ว ไม่ใช่แค่กฎหมายฉบับนี้เพียงอย่างเดียว กฎหมายเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่ก็อีกเรื่องหนึ่ง ท่านประธานคงจำได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแชร์ลูกโซ่หรือร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... บอกว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องออกพระราชกำหนด แต่เหตุใดจึงต้องไปสอบถามหลายหน่วยงาน พระราชกำหนดสามารถออกได้เลย ไม่ต้องเข้าสภา เพราะว่าไม่ใช่พระราชบัญญัติ ถ้าช้าขนาดนี้ออกเป็นพระราชบัญญัติได้เลย เพราะฉะนั้น ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินก็ตาม หากท่านเห็นว่าอะไรที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขให้เสนอแก้ไข ผมยินดีช่วยสนับสนุนอย่างเต็มที่เพราะว่าของเดิมผมเคยชื่นชมสมัยก่อนนี้ทันสมัยมาก แต่พอเปลี่ยนสมัยไปแล้วจะต้องปรับปรุงโดยการแก้ไขสิ่งที่ล้าสมัย

คอมพิวเตอร์ของท่านยังทันสมัยอยู่หรือไม่ ท่านมีบุคลากรที่ทันสมัยหรือว่าเกษียณอายุไปหมดแล้ว กรุณาชี้แจงด้วยว่าของท่านยังดีอยู่ แต่ถ้าบอกว่ายังดีอยู่ ใช้ของเดิมมาตลอดเวลาไม่เคยมีปัญหา ผมขอให้ท่านกลับไปคิดใหม่ เพราะว่าสิ่งที่บอกว่าทันสมัยอยู่มีปัญหาในประเทศมากขนาดนี้ เป็นเพราะปัญหาการไม่ฟังก์ชันของระบบหรือโปรแกรมที่เป็นแอนตีมันนีลอนเดอร์ริง หรือเอเอ็มแอล (Anti-Money Laundering: AML) ถ้าเอเอ็มแอลของท่านไม่ทันสมัยเพียงพอ หรือบุคลากรยังเน้นแต่เรื่องกฎหมาย แต่เรื่องเทคโนโลยีท่านตามไม่ทัน ผมทราบว่าท่านเป็นตำรวจมาก่อน การเป็นตำรวจมีความรู้เรื่องกฎหมายเพียงอย่างเดียว ตำรวจหลายท่านมีความรู้เรื่องไซเบอร์เป็นอย่างดี ช่วยกรุณาดึงเขาเหล่านั้นให้เข้ามาทำงานกับท่านด้วย ซึ่งจะสามารถช่วยได้มาก ตำรวจเก่ง ๆ บางคนไปทำงานกับองค์กรภายนอกหมดแล้ว ช่วยตามคนเหล่านั้นกลับมาทำงานให้กับสำนักงาน ปปง. หรือจ้างเป็นกรณีพิเศษก็ได้ หากเกษียณอายุไปแล้วก็ตามกลับมาได้ แล้วพยายามขยายความสามารถในด้านนี้ โดยรับบุคลากรทางด้านเดตาไซเอนซ์ (data science) เพิ่ม หรือถ้าแพงก็จ้างเป็นที่ปรึกษา ท่านจะได้คนที่มีความรู้ความสามารถทันต่อยุคสมัย ขออนุญาตเสนอเพราะว่าอยากให้ท่านมีคนเก่ง ๆ ใช้งานหากติดขัดเรื่องงบประมาณหรือเรื่องกฎหมายก็ให้แก้ไข ผมยินดีช่วยแก้ไขและปรับปรุง ขอนำเรียนเพียงเท่านี้ ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านมังกร ศรีเจริญกูล ท่านขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย ผมอนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๕๕ เชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายมังกร ศรีเจริญกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายมังกร ศรีเจริญกูล สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๑๐ กลุ่มผู้ประกอบกิจการอื่นๆ จากจังหวัดน่าน ผมได้อ่านรายงานของสำนักงาน ปปง. ต้องขอขอบคุณรายงานฉบับนี้ที่ทำให้

ได้เห็นมูลฐานความผิดที่มีถึง ๒๘ มูลฐานความผิด และมีการใช้เทคโนโลยีเอไอหรือบล็อกเชนเข้ามาทำงาน แต่ยังไม่เห็นว่าท่านใช้ทำงานอย่างไร อาจจะเป็นความลับของท่านอยู่ก็ได้ เหมือนกับที่ท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ ได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่นี้ โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการฟอกเงิน ผมขออนุญาตตั้งข้อสังเกตไว้ ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยได้ดำเนินโครงการไปทั้งหมด ๒๐ ครั้ง ในพื้นที่ ๑๔ จังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดนครสวรรค์ ท่านทำเพิ่มได้หรือไม่ หลายจังหวัดในประเทศไทยยังต้องการให้ท่านไปให้ความรู้ คนที่กำลังคิดจะเปิดบัญชีม้าจะได้หยุดคิดที่จะไปเปิดบัญชี สิ่งนี้เป็นเรื่องที่ดี หากท่านไปให้ข้อมูลข่าวสารกับคนที่ยังไม่ทราบว่าการเปิดบัญชีเพิ่มอีก ๑ บัญชีมีความผิดถึงขนาดเข้าข่ายการฟอกเงินและต้องยึดทรัพย์ด้วย เมื่อเร็ว ๆ นี้ผมได้อ่านบทความบทหนึ่งว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกระเบียบเกี่ยวกับเรื่องการเปิดบัญชี ๑ บัญชี ๑ หมายเลขไม่แน่ใจว่าเป็นของสำนักงาน กสทช.หรือไม่ เพราะว่าผมเปิดอ่านแบบคร่าว ๆ เป็นเรื่องที่ดี ๑ คน ๑ บัญชี ๑ ธนาคาร ๑ หมายเลข

ประเด็นที่ ๒ หนังสือตอบรายงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษเกี่ยวกับคดีฟอเร็กซ์-ทรีดี (Forex-3D) กรณีหลอกลวงให้ลงทุนซื้อ-ขายอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินต่างประเทศหรือฟอเร็กซ์ทรีดี เรื่องนี้กระทรวงยุติธรรมหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษได้ตอบหนังสือกลับมาให้สำนักงาน ปปง. ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี ผมขอเล่าอดีตเล็กน้อย ผมเคยทำงานเกี่ยวกับสถาบันการเงินด้านสินเชื่ออยู่แถวถนนเอกมัยและถนนอโศก บริษัทเหล่านี้ได้เช่าอาคารสำนักงานเป็นจำนวนมาก ผมเคยเข้าไปศึกษาดูเบื้องต้น ๑-๒ วัน แทบจะเป็นไปไม่ได้เลยว่าจะมีกำไรมากขนาดนี้ เงินลงทุนเพียงไม่กี่บาท เริ่มต้นด้วยหลักพันบาท หลักหมื่นบาท ลามไปถึงหลักแสนบาท ตอนลงทุนใหม่ ๆ ก็ได้ผลตอบแทน คล้ายแชร์ลูกโซ่ ที่ผมได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้ ตอนนี้ถูกตำรวจจับเรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณ

ที่ท่านได้ดำเนินการในเรื่องฟอเร็กซ์-ทรีดี สิ่งที่ตามมา หากท่านเข้าไปในเฟซบุ๊ก พิมพ์คำว่า ฟอเร็กซ์ จะมีขึ้นมาหลายบริษัทและหลายเพจ (page) เทรดฟอเร็กซ์ (trade Forex) รวยไปด้วยกัน รวยมากมาย ฟอเร็กซ์เทรดเดอร์ (Forex trader) ฟอเร็กซ์กรุป (Forex group) ฟอเร็กซ์ คริปโทเคอร์เรนซี (Forex cryptocurrency) ยังมีอีกมากที่คนเข้าไปติดตามและยังฟอลโลว์อัป (follow-up) อยู่ หากดูจากด้านบนชื่อเพจเทรดฟอเร็กซ์ไปด้วยทำงานไปด้วย มีสมาชิกอยู่ถึง ๑.๗ แสนคน เป็นเพจส่วนตัวคือต้องมีการคัดกรอง มีการจ่ายค่าสมัคร มีการลงทะเบียน คนเป็นแสนคนกำลังหวังรวยจากฟอเร็กซ์อยู่ เพจที่ ๓ ฟอเร็กซ์กรุปมีสมาชิก ๑.๔ แสนคน มีเข้ามาเรื่อย ๆ ด้านล่างนี้มีเพื่อนของผมเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ๙ คน ต้องขอขอบคุณที่ท่านนำเรื่องนี้เข้ามา เมื่อสักครู่นี้ได้ฟังท่านอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องการคืนเงินให้กับผู้เสียหายในระบบศาล ----------

โดยปกติกระบวนการของศาลใช้เวลาประมาณ ๓ ปี ท่านสามารถลดเวลา ลดขั้นตอนให้เหลือจำนวนเวลาหลักเดือนได้ ผมขอชื่นชม ผู้เสียหายบางคนต้องการใช้เงิน เงินเก็บมาตลอดชีวิต เงินเกษียณ ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการเกษียณ ข้าราชการบำนาญ เงินเหล่านี้ถูกนำไปลงทุนในสิ่งที่ผิด ๆ

ประเด็นที่ ๓ ผมอยากให้ท่านช่วยประชาสัมพันธ์ช่องทางสื่อโซเชียลมีเดีย (social media) ให้มากขึ้น ยกตัวอย่าง กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางหรือซีไอบี (CIB) โด่งดังมาก พลตำรวจตรี ธีรเดช ธรรมสุธีร์ (ผู้การจ๋อ) พันตำรวจตรี ธัญพีรสิษฐ์ จุลพิภพ (สารวัตรแจ๊ะ) ลงในติ๊กต็อก (TikTok) ลงในเฟซบุ๊ก ทุกวันนี้ในเมืองใหญ่ ๆ ทุกคนมีโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟน (smartphone) กันหมด เขาติดตามเขาเขี่ยไปก็เจอ ถ้าท่านทำเรื่องเหล่านี้ได้ท่านทำเถอะ คนจะได้ทราบการดำเนินงานของท่านมากขึ้น

ขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงที่ให้ผมกล่าวข้อสังเกตทั้งหมดนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านมณีรัฐ เขมะวงค์ ครับ

นางสาวมณีรัฐ เขมะวงค์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวมณีรัฐ เขมะวงค์ สมาชิกวุฒิสภา ขออภิปรายเกี่ยวกับรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ก่อนอื่นขอขอบคุณผู้แทนสำนักงาน ปปง.ที่มารายงานผลการปฏิบัติงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาในวันนี้ และขอถือโอกาสนี้วิเคราะห์และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบาทและผลงานของสำนักงาน ปปง. ในมิติของประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและความเป็นธรรม โดยเฉพาะในเรื่องการยึดและอายัดทรัพย์สิน การบริหารจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึด กระบวนการคืนทรัพย์สิน และความลักลั่นในการบังคับใช้กฎหมายซึ่งเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจเป็นอย่างมาก หากพูดถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ปปง. ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงาน ปปง.เป็นหน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีบทบาทสำคัญในการป้องกัน ตรวจสอบ และดำเนินการยึด

หรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ ภารกิจหลักของสำนักงาน ปปง. คือการตรวจสอบการทำธุรกรรมทางการเงินที่น่าสงสัยเพื่อป้องกันการฟอกเงิน การสนับสนุนทางการเงินในการก่อการร้ายและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ รวมถึงการยึดอายัดทรัพย์สินและการบริหารจัดการทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด และที่สำคัญคือ การบังคับใช้มาตรการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและดำเนินคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมทางการเงิน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๑๖๔ ได้บัญญัติให้รัฐต้องมีมาตรการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันระบบเศรษฐกิจของประเทศและป้องกันการใช้ระบบการเงินเป็นเครื่องมือของอาชญากรรม ดังนั้น การทำงานของสำนักงาน ปปง.ต้องมีความโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ เพราะเกี่ยวข้องกับสิทธิในทรัพย์สินของประชาชนและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

สำหรับผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน ปปง. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จากรายงานพบว่ามีการยึดอายัดทรัพย์สินรวมกว่า ๔ หมื่นล้านบาท และได้ดำเนินการขายทอดตลาด รวมมูลค่ากว่า ๓๐๐ ล้านบาท มีการนำทรัพย์สินออกบริหารและมีรายได้ที่เกิดจากการบริหารกว่า ๖ ล้านบาท ส่วนการส่งคืนทรัพย์สินให้เจ้าของผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือผู้เสียหายมีมูลค่ารวมกว่า ๑๐๐ ล้านบาท และมีการนำทรัพย์สินที่ศาลสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินและส่งไปยังกระทรวงการคลังมูลค่ากว่า ๘,๐๐๐ ล้านบาท ดิฉันขอยอมรับว่าสำนักงาน ปปง. มีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบเส้นทางการเงินและมีการดำเนินการยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความโปร่งใสและประสิทธิภาพในกระบวนการการยึดทรัพย์สิน โดยมีข้อกังขาของสังคมเกี่ยวกับการยึดทรัพย์สินของบุคคลที่มีชื่อเสียงว่า ในช่วงเวลาที่ผ่านมาสำนักงาน ปปง. ได้มีการยึดทรัพย์สินของนักการเมือง นักธุรกิจและผู้มีอิทธิพลหลายราย แต่สังคมยังตั้งคำถามว่าทรัพย์สินที่ประกาศยึดมาได้ถูกนำส่งไปยัง

แผ่นดินจริงหรือไม่ มีการคืนให้เจ้าของโดยมีการเปิดเผยข้อมูลนั้นหรือไม่ และหากประชาชนต้องการตรวจสอบทรัพย์สินหรือข้อมูลที่ถูกยึด จะสามารถตรวจสอบได้จากแหล่งข้อมูลใด กรณีที่บุคคลบางกลุ่มถูกตรวจสอบอย่างเข้มงวด ในขณะที่บางกลุ่มกลับไม่ถูกตรวจสอบ ทั้งนี้มีพฤติการณ์ที่น่าสงสัย สำนักงาน ปปง.ต้องมีมาตรการการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนสามารถตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม เป็นคำถามที่สำคัญที่สำนักงาน ปปง.ต้องให้ความชัดเจนว่า สำนักงาน ปปง.ใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณายึดและอายัดทรัพย์สินของบุคคล มีการกำกับดูแลภายในหรือไม่ เพื่อป้องกันการเลือกปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย และช่องทางการตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ถูกยึดมีความโปร่งใสเพียงใด เพื่อความโปร่งใสของสำนักงาน ปปง. ดิฉันมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สำนักงาน ปปง.ต้องจัดทำระบบเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยึดทรัพย์ได้ ในการจัดทำรายงานประจำปีควรมีการระบุถึงรายละเอียดของการยึดทรัพย์สถานะคดี และสร้างกลไกการตรวจสอบภายใน ควรมีคณะกรรมการอิสระที่สามารถตรวจสอบการทำงานของสำนักงาน ปปง.ได้ และเพิ่มความโปร่งใสในการขายทอดตลาดและการจัดการทรัพย์สินที่ถูกยึด โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการขายทอดตลาดและผู้ที่ได้รับทรัพย์สินนั้นโดยเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงาน ปปง.ควรมีมาตรฐานที่ชัดเจนและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบและตรวจสอบได้ ดิฉันจึงขอเรียกร้องให้สำนักงาน ปปง.ปรับปรุงกระบวนการการทำงานให้มีความโปร่งใส ยุติธรรม และสามารถตรวจสอบได้อย่างแท้จริง ขอบคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อไปเรียนเชิญ พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ครับ

พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย สมาชิกวุฒิสภา วันนี้ขอฝากประเด็นสำนักงาน ปปง. ๒ เรื่อง ในฐานะที่ผมเคยปฏิบัติงานเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติดมาก่อน กลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่

นับวันยิ่งเหิมเกริมและยิ่งใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ เพราะเงินมีมาก เหมือนคำภาษิตโบราณที่ว่า มีเงินก็จ้างผีโม่แป้งได้ ณ ปัจจุบันสำนักงาน ป.ป.ง.ทำอย่างไรกับแก๊งเหล่านี้ สำนักงาน ปปง.ติดขัดระเบียบหรือกฎหมายใด ๆ ที่ สว.บางท่านได้กล่าวไปหรือไม่ว่า ขอให้มีกฎหมายที่ทันสมัยดูแลบุคคลกลุ่มนี้ ขออนุญาตใช้คำพูดอาจจะไม่สุภาพ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่โง่พอที่จะให้ดำเนินคดีเรื่องฟอกเงินได้ง่าย ๆ สังเกตหลายครั้งมีแต่ปลาซิวปลาสร้อยเท่านั้นที่ถูกดำเนินคดี ตัวการใหญ่อยู่สุขสบาย เงินทองก็ซุกซ่อนไว้อย่างมิดชิด แม้กระทั่งคนใกล้ชิดก็ไม่มีชื่อ สำนักงาน ปปง.มีแนวคิดหรือไอเดีย (idea) หรือไม่ที่จะทำให้กฎหมายในประเทศไทยเล่นงานบุคคลเหล่านี้ได้บ้าง ได้โปรดผ่านมาทางวุฒิสภายินดีสนับสนุนเต็มที่ว่าจะเล่นงานบุคคลกลุ่มนี้ได้อย่างไร

เรื่องที่ ๒ ในฐานะสมาชิกวุฒิสภามาจากหลากหลายกลุ่มอาชีพถึง ๒๐ กลุ่ม มีคำกล่าวว่าจะดำเนินคดี สว. เรื่องฟอกเงิน สว.หลายท่านถามว่าจะนำเงินจากไหนมาฟอกเงินจะใช้แต่ละวันแต่ละเดือนก็ชนเดือนอยู่แล้ว รบกวนท่านให้ข้อมูลและให้ความรู้เพิ่มเติมกับ สว. หลายท่านบอกว่าเป็นไปไม่ได้เลย ----------

- ๒๓/๑

พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ จะเอาจากไหนมาฟอก เดือนชนเดือน หลายท่านสงสัย ไปห้องอาหาร เมื่อสักครู่นี้ท่านฝากผมมาถามว่าได้โปรดให้ความกระจ่าง เราไม่ได้อยู่อย่างหรูหรา จะเอาตรงไหน มาบอกว่าเป็นการฟอกเงิน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ลำดับต่อไปเชิญท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ท่านขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย อนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๕๕ เชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายปริญญา วงษ์เชิดขวัญ สมาชิกวุฒิสภา ผมขออภิปรายเกี่ยวกับรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ในส่วนงานที่ผมได้ดำเนินการ เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทราบดีเรื่องปัญหาแรงงานต่างด้าว ทำไมผมจึงขอร่วมอภิปรายทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสำนักงาน ปปง. ปัญหาแรงงานต่างด้าวน่าจะเกี่ยวกับท่านโดยตรง เช่น โพยก๊วน การโอนเงินที่ไม่ได้ผ่านระบบบัญชีอย่างถูกต้อง โดยหลัก ๆ จะเป็นกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เป็นสัญชาติเมียนมา ซึ่งปัจจุบันนี้แรงงานต่างด้าวที่เป็นสัญชาติเมียนมาทั้งถูกต้องตามกฎหมายและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผมกล้าพูดได้เต็มปากว่ามีคนต่างด้าวอีกจำนวนมากที่อยู่ในประเทศไทยแบบไม่ถูกกฎหมาย และหน่วยงานของรัฐปล่อยปละละเลยจนมาถึงปัจจุบัน ซึ่งสร้างปัญหามากมายให้กับพี่น้องประชาชนคนไทยเป็นจำนวนมาก สิ่งหนึ่งที่ผมมองว่าเป็นโอกาสของสำนักงาน ปปง. ท่านจะสามารถช่วยตรวจสอบข้อมูลเส้นทางการเงิน วิธีการเข้ามาของกลุ่มคนพวกนี้ได้อย่างไร ปัญหาที่ผมพูดเกี่ยวกับเรื่องโพยก๊วน การแลกเงิน การทรานส์เฟอร์ (transfer) เงินต่าง ๆ ไม่ได้ผ่านระบบธนาคารอย่างถูกต้อง ใช้รูปแบบการเขียนสลิปการแจ้งการโอนเงินเข้า-ออก มีนายหน้าฝั่งไทยกับฝั่งเมียนมาในการรับเงินโอนเข้า-ออก โดยปกติแล้วเราคาดการณ์ว่าจะมีแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายและผิดกฎหมายอยู่มากกว่า ๕ ล้านคน ผมมองตัวเลขสมมุติว่าแค่ ๕ ล้านคน คนหนึ่งส่งเงินกลับบ้านไปคนละ ๑ หมื่นบาทต่อเดือน ท่านคิดว่าจำนวนมหาศาลหรือไม่ เส้นทางการเงิน

เดือนหนึ่งที่ผ่านออกนอกประเทศไทยไป อาจจะเป็นในรูปแบบเงินสดหรือใช้เป็นสิ่งของอะไร แลกเปลี่ยนก็ตามมีมูลค่าหลายพันล้านบาท เรื่องนี้คงต้องฝากสำนักงาน ปปง.ให้ช่วยคนไทย ท่านได้ลงมาดูเรื่องนี้บ้างหรือไม่ เพราะถ้าเกิดท่านช่วยสืบเส้นทางการเงินในส่วนพวกนี้จะเห็นได้ชัดว่าใครเป็นกลุ่มมาเฟียรายใหญ่ ใครเป็นต้นทาง และท่านสามารถถ่ายทอดข้อมูลไปให้กับหน่วยงานอื่น ๆ เริ่มจากสำนักงาน ปปง.ด้วยเช่นเดียวกัน

ในส่วนต่อไปจะเห็นว่า การที่คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองมาไม่รู้ว่าตรงนี้เข้ากฎหมายของท่านหรือไม่ การลักลอบนำเข้าแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายมีเรื่องเงินมีผลประโยชน์เกิดขึ้น ไม่มีใครทำให้เข้ามาฟรีอย่างแน่นอน ข้อมูลบางข้อมูลอาจจะปีก่อนหรือปี ๒๕๖๓ ปี ๒๕๖๔ ปี ๒๕๖๕ แต่มีมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน การหลบหนีเข้าเมืองมีหลากหลายชนชาติ ทั้งแรงงานต่างด้าว ทั้งคนต่างชาติอื่น ๆ ทั้งคนจีน คนญี่ปุ่น หรือคนในภูมิภาคอาเซียนก็ตาม ข้อมูลพวกนี้ท่านเคยเข้าไปดูหรือไม่ว่าก่อให้เกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับการเงินเรื่องอะไรบ้าง ต้องฝากสำนักงาน ปปง. ถ้าท่านช่วยจับเส้นทางการเงินก็จะรู้ว่าจากชายแดนจนถึงในเมือง หรือมาถึงจังหวัดสมุทรสาครที่เป็นแหล่งหลักของแรงงานต่างด้าวชาวเมียนมาเองก็ตามมีค่าหัวคิวมากมาย ทุกอย่างไม่ได้เข้ามาฟรี แต่ท่านช่วยสืบนิดหนึ่ง นี่คือปัญหาที่พี่น้องคนไทยคงจะต้องหวังพึ่งพาท่าน หากท่านไปจับตัวบงการ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลใดก็ตามที่นำพากลุ่มพวกนี้เข้ามาสู่ประเทศไทย ท่านช่วยค้นหาด้วยความเก่งและฉลาดของท่าน ท่านสามารถระบุหาเส้นทางการเงินที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันได้หมด มูลค่าความเสียหายภายในประเทศมหาศาลมากอยู่แล้วที่กลุ่มคนพวกนี้เข้ามา หลังจากที่คนพวกนี้หลบหนีเข้ามารัฐต้องดูแลสวัสดิการอะไรบ้าง เรื่องการศึกษา เรื่องการรักษาพยาบาล หรือเรื่องผู้เข้ามาแย่งอาชีพคนไทย สร้างความเสียหายให้กับเศรษฐกิจอย่างมากมาย ท่านคิดว่าเกี่ยวข้องกับงานของท่านแล้วหรือไม่ ในงานของท่านหลัก ๆ จะเป็นเรื่องคดีที่เป็นข่าวครึกโครมภายในประเทศ ผมขอกราบเรียนท่านว่าช่วยดำเนินการสืบหาเส้นทางการเงินของผู้กระทำความผิดในการลักลอบขนแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศด้วย เดือนหนึ่งมีจำนวนมาก มีผลประโยชน์และสร้างความเสียหายจำนวนมาก รวมทั้งโพยก๊วนด้วย

เพราะปัจจุบันทุกวินาทีมีคนใช้วิธีนี้ในการโอนเงินออกนอกประเทศโดยเฉพาะช่วงสิ้นเดือน หากท่านกวาดล้างเส้นทางตรงนี้ได้ ผลประโยชน์จะกลับมาสู่ประเทศชาติได้อย่างมากมายเช่นเดียวกัน ขอฝากไว้ว่า ปี ๒๕๖๘ เป็นปีแห่งการปราบปรามแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย อาจจะเป็นส่วนของผมคนเดียว แต่อยากจะถ่ายทอดว่าอยากให้ทุกท่านร่วมมือกันว่า นี่คือสิ่งที่พวกเราต้องทำได้แล้ว เป็นปัญหาความเดือดร้อนกับคนไทยที่สั่งสมมายาวนานเป็นสิบ ๆ ปี หากท่านปล่อยไป ปัญหาพวกนี้ยังถาโถมทำร้ายจิตใจพี่น้องคนไทยเป็นอย่างมาก คงจะต้องใช้ความสามารถในการตรวจสอบเส้นทางการเงินของท่านในการดำเนินการ

ผมขอฝาก ๒ เรื่องนี้ไว้คือเรื่องโพยก๊วนกับขบวนการขนแรงงานต่างด้าวเข้ามาภายในประเทศ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เรียนเชิญผู้แทนหน่วยงานตอบชี้แจงครับ

พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน มีผู้อภิปรายทั้งหมด ๖ ท่าน ผมขออนุญาตตอบทีละท่าน บางท่านอาจจะรวมตอบไปในคราวเดียวกัน

ตอบคำถามท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์

ประเด็นที่ ๑ เรื่องรายงานประจำปี จริง ๆ แล้วต้องเรียนก่อนว่า สำนักงาน ปปง. เป็นหน่วยงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลธุรกรรมทางการเงินภายในประเทศทั้งหมด เรากำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานส่งรายงานธุรกรรมตามเกณฑ์เข้ามาในถังแล้ว เราเก็บไว้เพื่อให้ ๑. เราใช้เอง ๒. หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นมาขอข้อมูล แล้วเราทำเพื่อสนับสนุน ที่เห็นมีออกมาใช้ส่วนหนึ่ง นั่นหมายความว่า มีการร้องขอหรือสำนักงาน ปปง.หยิบขึ้นมาพิจารณาเอง จริง ๆ แล้วในศัพท์ของสำนักงาน ปปง. เรียกว่า ซีสปิเชียสทรานแซ็กชันรีพอร์ตหรือเอสทีอาร์ (Suspicious Transaction Report: STR) คือในเมื่อสถาบันการเงินพบข้อมูลการทำธุรกรรมอะไรที่ผิดปกติเขาจะรายงานมาที่สำนักงาน ปปง. เราจะเก็บไว้ในถังทั้งหมดแล้วเจ้าหน้าที่มาเริ่มทำการตรวจสอบ

หรือหน่วยงานอื่นร้องขอ เป็นข้อมูลที่เก็บไว้ตลอดไป วันใดที่บุคคลดังกล่าวมีปัญหาหรือต้องทำการตรวจสอบ เราจะนำข้อมูลของคนนั้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินคดี จึงมองว่าทำไมประสิทธิภาพในการใช้ข้อมูลมีน้อย เพราะว่าส่วนหนึ่งคือนำมาใส่ถังเหมือนอย่างที่หลายท่านบอกว่า ทำไมสำนักงาน ปปง.ไม่มีเอไอ จริง ๆ แล้วเอไอไม่สามารถทำงานด้วยตนเองได้ เอไอต้องไปดูข้อมูลในถังที่ ๑ ถังที่ ๒ ถังที่ ๓ นำมาวิเคราะห์ แล้วตอบ ถามว่าอยากได้เอไอหรือไม่ ต้องเรียนตามตรงว่า วันนี้สำนักงาน ปปง.มีข้าราชการอยู่ ๕๐๐ คน มีคดีเฉลี่ยเดือนละประมาณ ๒,๐๐๐ คดีที่เข้ามา ตอนนี้ทุกคนทำงานกันอย่างหนัก เราพยายามขอบอกว่านำเอไอมาช่วยได้หรือไม่ ของบประมาณได้หรือไม่ สิ่งที่เกิดขึ้นคือ กลไกการของบประมาณเพื่อมาใช้ในการปฏิบัติราชการเป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีโดนตัดตลอดขอไป ๕๐๐ ล้านบาท โดนตัดเหลือ ๒๕๐ ล้านบาท บางอย่างที่บอกว่ามีความจำเป็นเพื่ออนาคตในการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของประเทศ ค่อนข้างลำบากในการของบประมาณ ----------

- ๒๔/๑

ท่านถามว่าแล้วทำไมงบประมาณของสำนักงาน ปปง.ติดลบ ด้วยข้อจำกัดนี้เราเลยมีเงินส่วนหนึ่งเรียกว่า กองทุน ปปง. หมายความว่า เมื่อสำนักงาน ปปง.ยึดทรัพย์ใดก็แล้วแต่ ได้มา ๑๐๐ บาท จะมีเงินส่วนหนึ่งเข้ากองทุนนี้เพื่อนำมาใช้สนับสนุนภารกิจในกรณีที่งบประมาณไม่เพียงพอ สิ่งที่ขาดทุนติดลบเราใช้กองทุนมาช่วย แต่กองทุนก็มีเงื่อนไข เช่น คุณต้องไปของบประมาณประจำปีก่อน ถ้าเกิดงบประมาณประจำปีไม่สามารถจัดสรรให้ได้และมีเหตุผลความจำเป็นเข้าหลักเกณฑ์ที่กองทุนอนุมัติให้ได้ ก็จะมีกรรมการกองทุนซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงานมาช่วยกันพิจารณาเพื่อให้ใช้เงินดังกล่าวอย่างคุ้มค่า บรรเทาการขาดแคลนงบประมาณได้อีกส่วนหนึ่ง แต่ว่าอย่างที่เราคุยกันเรื่องเอไอก็ต้องเรียนมาตามตรงว่า ผมได้รับมอบหมายจากท่านเลขาธิการ ปปง.ให้รับผิดชอบภารกิจอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและพระราชกำหนดโดยตรง ถ้าเกี่ยวกับบัญชีม้าหรือการหลอกลวงท่านถามมาได้เลย ผมตอบได้หมดว่าสิ่งที่สำนักงาน ปปง.กำลังทำร่วมกับทุกหน่วยงานเพื่อแก้ปัญหา เช่น เมื่อก่อนเรามีบัญชีม้า คดีความผิดเสียหายวันหนึ่งประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท วันนี้เราพยายามปิดบัญชีม้าร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย ร่วมกับธนาคาร ร่วมกับโอเพอเรเตอร์ หลายโครงการที่ท่านอาจจะได้รับข้อมูลข่าวสาร อย่างเช่น ๑ คน ๑ นัมเบอร์ (number) บัญชีเงินฝากกับหมายเลขโทรศัพท์ต้องตรงกัน ผมเป็นคนเสนอทั้งนั้น วันนี้อาชญากรรมคอลเซนเตอร์ลดลงไปค่อนข้างมาก เนื่องจากไม่มีบัญชีม้า เมื่อก่อนบัญชีม้าแค่ ๕,๐๐๐ บาท ซื้อได้แล้วตั้งหลายบัญชี วันนี้มูลค่าเป็นหมื่นบาทเพราะกลไกของสำนักงาน ปปง. เมื่อประกาศว่าบุคคลใดเป็นเอชอาร์-๐๓ (HR-03) หรือม้าดำ คนดังกล่าว บัญชีทุกบัญชีของเขา ธนาคารปฏิเสธการทำธุรกรรมด้วยเป็นเวลา ๓ ปี หมายความว่า ถูกล้มละลายทางการเงิน ไม่สามารถรับเงินผ่านธนาคารได้ เหมือนกับล้มละลาย พอเราประกาศไป ๗-๘ หมื่นคน ทำให้คนที่มีความคิดจะขายบัญชีลดลง แต่สิ่งหนึ่งที่ยังแก้ไม่ได้ และผมหวังว่าวุฒิสภาแห่งนี้จะช่วยผมและหน่วยงานของรัฐในการแก้ปัญหาคือโอทีที (OTT) หลายท่านรู้จักเพจอวตารหลอกให้รัก หลอกให้ลงทุน หลอกทำภารกิจ หลอกให้กู้เงิน อยู่บนโซเชียล (social) ทั้งนั้น แต่ปัญหาคือวันนี้ผมถามทุกหน่วยงาน แม้กระทั่งสำนักงาน กสทช.บอกว่าโอทีทีหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ทั้งหมดไม่ได้อยู่ในบังคับของสำนักงาน กสทช. เนื่องจากเขาอยู่

ต่างประเทศแล้วมาบรอดแคสต์ (broadcast) ในประเทศไทย ไม่มีกฎหมายบังคับ ไม่สามารถห้ามได้ คนไทยที่ถูกหลอกมาแจ้งความกับตำรวจ มาแจ้งที่สำนักงาน ปปง. พอถึงเวลากลับไปถามแพลตฟอร์มว่าขอข้อมูลเพจอวตารนี้ว่าเจ้าของที่แท้จริงเป็นใคร เรามีบังคับเขาไม่ได้ แค่ขอความร่วมมือ เขาจะทำหรือไม่ทำอีกเรื่องหนึ่ง หรือเห็นชัดเจนว่าเพจนี้หลอกลวง เราทำได้แค่กดรีพอร์ตไปแล้วหวังว่าวันหนึ่งเขาจะใจดีและปิดเพจนั้นให้เรา หลอกให้ลงทุน หลอกให้รัก หลอกทำภารกิจ ความเสียหายที่เกิดขึ้นเดือนละหมื่นกว่าราย ปีละ ๒ แสนราย เราเจออย่างนี้มา ๓ ปี มีคนไทยถูกหลอกบนโซเชียลไปประมาณไม่ต่ำกว่า ๖ แสนคดี ถ้าแก้ไขตรงนี้ได้ผมหวังว่าวุฒิสภาแห่งนี้จะช่วยผลักดันให้รัฐบาลมีนโยบายไปยังสำนักงาน กสทช. แล้วแก้ไขกฎหมายเพื่อให้มาอยู่ภายใต้กฎหมายไทย จะได้ไม่ต้องมีช่องทางออนไลน์มาหลอกลวงชาวบ้าน ผมได้แต่หวังว่าวันหนึ่งข้างหน้าอาจจะประสบความสำเร็จ ในส่วนของสายลับ ปปง.ก็ต้องเรียนก่อน เขาคืออาสาสมัครมาลงทะเบียน มีตัวตน มีรหัส จำนวนข้อมูลที่รายงาน เราบอกเขาเหมือนกันว่าการที่คุณจะมาเป็นสายลับคุณต้องมีเบาะแสข้อมูล เราขออย่างหนึ่งคืออย่าไปกลั่นแกล้งคนบริสุทธิ์ ถ้าคุณมีข้อมูลการทุจริต การกระทำความผิดมูลฐาน ให้ส่งมา เราจะดำเนินการให้ หรือบางทีสำนักงาน ปปง.ตรวจสอบเสร็จแล้วส่งให้ตำรวจ ส่งให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นนำไปดำเนินคดี แต่ก็น้อมรับข้อสังเกต แล้วเราจะไปพัฒนามาตรฐานและความเหมาะสมการดำเนินการของสายลับ ปปง.ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในครั้งหน้า เราจะมารายงานเพิ่มเติมว่าผลการดำเนินการของสายลับ ปปง.มีความคืบหน้าหรือมีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างไร ด้วยเหตุที่มาตรา ๔๘ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้อำนาจคณะกรรมการธุรกรรมมีคำสั่งยึดทรัพย์ใครก็ได้จะต้องมีเหตุของการยึดทรัพย์ ๒ อย่าง

๑. ต้องมีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้น

๒. เป็นผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือมีธุรกรรมทางการเงินเกี่ยวข้องกับผู้กระทำความผิดมูลฐาน

เมื่อมีการจับกุมแล้วรายงานมาที่สำนักงาน ปปง.สำนักงาน ปปง.ตรวจสอบและยึด เราต้องให้โอกาสเขาชี้แจง มิฉะนั้นผู้บริสุทธิ์จะได้รับภาระตรงนี้ไปด้วย เราถึงบอกว่าถ้าเกิดกรณีการได้มาซึ่งทรัพย์ดังกล่าวกระทำตามกฎหมาย ได้มาโดยสุจริต เปิดเผย และมีการชำระเงินจริง ไม่ได้รู้เห็นเป็นใจกับการฟอกเงิน หากเขาพิสูจน์ได้ มีหลักฐาน เราต้องคืนเขาถูกหรือไม่ คนที่ไม่รู้อีโหน่อีเหน่ คนที่ไม่ได้เกี่ยวข้อง เขาถูกยึดก็ลำบากแล้ว ถ้าเกิดเราบอกว่าต้องไปสู้ที่ศาลอีก ๓ ปี ศาลแพ่งพิพากษาอย่างไร ศาลอุทธรณ์พิพากษาอย่างไร แล้วค่อยมารับคืน ผมคิดว่าไม่แฟร์ (fair) ถ้าเขาสามารถชี้แจงในเบื้องต้นและมีหลักฐานชัดเจนว่าได้มาโดยสุจริต เปิดเผย เป็นไปตามกฎหมาย และไม่ได้มีส่วนรู้เห็นกับการกระทำความผิด ด้วยเหตุนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรวบรวมข้อมูลทั้งหมดให้คณะกรรมการธุรกรรมดู หากเขาเป็นผู้บริสุทธิ์ คณะกรรมการธุรกรรมจะมีมติเพิกถอนและคืนเขาไป แต่ในรายที่มีเหตุผล มีหลักฐานเชื่อว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดไปศาลทุกราย ปีหนึ่งเป็นหมื่น ๆ ล้านบาท เราคืนไม่เท่าไรที่เหลือส่งให้ศาลพิพากษา ที่ท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ บอกเรื่องลงโทษปรับ คือปรับผู้มีหน้าที่รายงาน เรามีผู้มีหน้าที่รายงานตามมาตรา ๑๖ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงิน ผู้ประกอบอาชีพค้าของเก่า เพชร ทอง อัญมณี อสังหาริมทรัพย์ เราบอกว่าคุณมีหน้าที่ต้องรายงานอย่างไร ขั้นตอนการรายงานเป็นไปตามกฎหมายเป็นอย่างไร เรามีเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบว่าเขาปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือไม่ ด้วยเหตุที่มีการดำเนินคดีปรับน้อย เนื่องจากเราสามารถจูงใจให้ผู้ที่มีหน้าที่รายงานเข้าใจความจำเป็นและความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องการรายงานเพื่อป้องกันการฟอกเงิน ผมพูดหลายที่และสร้างความเข้าใจ ผมเรียนตามตรงว่า ในสายงานคอมไพลแอนซ์ (compliance) เราใช้คำว่า คอมไพลแอนซ์ หมายความว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่รายงานต้องมีส่วนหนึ่งที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายแล้วรายงาน เราทำความเข้าใจ และเขาทำไปตามกฎหมาย เวลาไปตรวจสอบเราจึงไม่พบว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมายมากนัก เราจะลงโทษเฉพาะคนที่ตั้งใจหลีกเลี่ยงไม่ดำเนินการตามกฎหมายและเป็นความผิด ด้วยเหตุนั้นจึงมีการดำเนินคดีค่อนข้างน้อย ขออนุญาตเรียนอธิบายตามนี้

ในส่วนเทคโนโลยีเอไอ ผมขออนุญาตตอบรวมกับ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ วันนี้ ๒๕ ปี ย่างปีที่ ๒๖ โลกเปลี่ยนไปเหมือนอย่างที่ท่านพูด ผมเห็นด้วยกับท่านทั้งหมด วันนี้เทคโนโลยีบล็อกเชน คริปโทเคอร์เรนซีอาจจะต้องแยกออกจากกัน คริปโทเคอร์เรนซีกับโทเค็น ผมขออนุญาตแยกเป็น ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือคริปโทแอสเซต (crypto asset) อย่างเช่น บิตคอยน์ อีเทอเรียม (ethereum) เหรียญอะไรก็แล้วแต่ที่มีมูลค่าสูงขึ้น ต่ำลง ตามสภาวะตลาดเปรียบเสมือนแอสเซตหรือการลงทุนเหมือนหุ้น แยกออกไป แต่มีอีกส่วนหนึ่งซึ่งเราค่อนข้างกังวลคือ สเตเบิลคอยน์ (stable coin) หรืออีมันนี (e-Money) วันนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายควบคุมสเตเบิลคอยน์อย่างเป็นทางการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มพีทูพี (P2P) สำนักงาน ปปง.เป็นหน่วยงานหลักในการนำเสนอข้อมูลนี้ผ่านหลายหน่วยงานเพื่อสร้างมาตรการควบคุม ผมเรียนตามตรงว่าวันนี้เงินที่รั่วไหลออกนอกประเทศและทำให้คนไทยไม่มีเงินใช้ ส่วนหนึ่งผ่านคริปโทเคอร์เรนซีในกลุ่มสเตเบิลคอยน์ออกไปนอกประเทศ ต้องขอบคุณคณะกรรมการกฤษฎีกา ท่านรองนายกรัฐมนตรีและท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรับทราบปัญหานี้ ตอนนี้กำลังยกร่างพระราชกำหนดฉบับใหม่เพื่อให้มีมาตรการควบคุมการโอนเงินในระบบคริปโทเคอร์เรนซีให้กฎหมายไทยสามารถควบคุมได้และเขาต้องมีหน้าที่รายงาน เราก็หวังว่าน่าจะคุมการไหลของเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีและลดภาระเงินทองของไทยรั่วไหลออกไปนอกประเทศได้มากขึ้น รับข้อสังเกตไว้แล้วเราจะพยายามพัฒนาอย่างสุดความสามารถ ผมเชื่อว่าวันนี้หลังจากที่เราต่อสู้มานาน มีหลายหน่วยงานที่เห็นด้วยกับเราและพยายามผลักดัน แต่อาจจะต้องใช้เวลาอยู่บ้าง เนื่องจากว่าภาระของงบประมาณแบบขอปีนี้ ได้ปีหน้า เสร็จปีถัดไป คงต้องใช้เวลาบ้าง แต่ว่าเป็นนิมิตหมายที่ดี และต้องขอบคุณสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านที่เห็นความสำคัญในปัญหานี้ การบริหารทรัพย์สินที่ท่านถามว่าทำไมเฉลี่ย ๙.๕ หมื่นต่อรายการ เรียนว่าเจตนารมณ์ของการบริหารทรัพย์สิน ------

สำนักงาน ปปง.จะเก็บค่าบริหารในกรณีที่เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียรับทรัพย์ไปดูแลและนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ สำนักงาน ปปง.ไม่ได้หวังผลกำไร เพียงแต่ดูแลไว้ชั่วคราว เพราะถ้าฝ่ายผู้กระทำความผิดชนะคดี ก็ต้องคืนเงินตรงนี้ แต่ถ้าฝ่ายผู้กระทำความผิดแพ้คดี ศาลจะสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน สำนักงาน ปปง.จะนำทรัพย์ส่งให้กรมธนารักษ์ เพื่อเอาไปเป็นที่ราชพัสดุหรือใช้บริหาร อีกส่วนหนึ่งสำนักงาน ปปง.จะส่งเงินนี้ไปเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งอาจจะดูไม่มากแต่ต้องเห็นใจว่าด้วยเหตุที่สำนักงาน ปปง.ไม่ได้บริหารในเชิงพาณิชย์และต้องการผลกำไรเป็นหลัก สำนักงาน ปปง. ต้องการแค่รักษาทรัพย์ไว้และใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าเท่านั้น สำนักงาน ปปง.จะรับไปพิจารณาและปรับปรุงให้เหมาะสม

กรณีของนายชัยณัฐร์ กรณ์ชายานันท์ หรือตู้ห่าว ผมขอเรียนว่าประเทศไทยมีอำนาจการยึดทรัพย์ ๓ กลุ่ม ทุกท่านอาจจะมองว่าเป็นอำนาจของสำนักงาน ปปง.หน่วยงานเดียวไม่ใช่ครับ ถ้าเป็นทรัพย์ที่เกิดจากการฟอกเงินตามความผิดมูลฐานถูกแยกออกไปอีก หากเป็นคดียาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) จะดำเนินการยึดทรัพย์และดำเนินคดี หากเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) มีอำนาจยึดทรัพย์และดำเนินคดีในเคส (Case) นายตู้ห่าวถูกแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มที่ ๑ คือทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดซึ่งอยู่ในการดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ส. กลุ่มที่ ๒ คือทรัพย์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่มีกฎหมายอื่นใด สามารถใช้อำนาจไปดำเนินการได้ สำนักงาน ปปง.จะรับมาดำเนินการ ในเคสนายตู้ห่าวสำนักงาน ปปง.ทำทั้งหมด ๓ คดี จากคดีทั้งหมดประมาณ ๑๑๐ รายการ คดีที่ ๑ ชนะ แม้ว่านายตู้ห่าวจะหลุดคดี ศาลยกฟ้อง สำนักงาน ปปง. ฟ้องศาลแพ่ง คดีที่ ๑ ชนะ ศาลสั่งริบของกลางทั้งหมดตกเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ตอนนี้การพิจารณาคดีอยู่ในชั้นอุทธรณ์ คดีที่ ๒ กับคดีที่ ๓ อยู่ระหว่างการสืบพยานและมั่นใจว่าสำนักงาน ปปง.จะชนะ แต่ต้องรอดุลพินิจของศาล ผู้กระทำความผิดสามารถชี้แจงหลักฐานได้แต่สำนักงาน ปปง.มองว่า คำชี้แจงของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพย์ดังกล่าว

ไม่สมเหตุสมผล คดีที่ ๒ กับคดีที่ ๓ ผมให้ความเป็นไปได้ว่าจะชนะเกินกว่าร้อยละ ๘๐ แต่อยู่ระหว่างการสืบพยานและอยู่ระหว่างการดำเนินการ เรียนให้ที่ประชุมทราบว่า คดีที่ ๑ สำนักงาน ปปง.ชนะ และคดีอยู่ในชั้นอุทธรณ์มาสู้กันต่อ เนื่องจากว่าเป็นกระบวนการทางศาล ไปก้าวล่วงไม่ได้ แม้สำนักงาน ปปง.อยากจะได้เงินจากการยึดทรัพย์ แต่ต้องรอจนคดีสิ้นสุด อาจต้องใช้เวลาอยู่บ้าง ขอเรียนตามตรงว่า สำนักงาน ปปง.ไม่เคยเพิกเฉยกับคดีที่ทำความรุนแรงและเสียหายให้กับประเทศไทย คำถามของท่านพรชัย วิทยเลิศพันธุ์ น่าจะมีประมาณนี้

ตอบคำถาม นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ผมตอบไปแล้วในเรื่องเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอกับเทคโนโลยี ตอนนี้ท่านภูมิธรรม เวชยชัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แจ้งว่าถ้าสำนักงาน ปปง.ต้องการอะไรให้แจ้งมา ถ้ามีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณจะพยายามสนับสนุนให้ ถือว่ามีแนวทางที่ดีขึ้น

ตอบคำถามท่านมังกร ศรีเจริญกูล เรื่องการเผยแพร่ความรู้ กระผมขออนุญาตรับข้อสังเกตท่านไป สำนักงาน ปปง.พยายามเพิ่มกระบวนการเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนให้มากขึ้นและให้ครอบคลุมทุกจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขายบัญชีม้า วันนี้ยังมีรถตู้ไปรับคนตามต่างจังหวัดเข้าไปที่ธนาคารเพื่อขอเปิดบัญชี มีหัวหน้าทีมเป็นผู้ประสานงาน กรอกแบบฟอร์มให้เสร็จ ธนาคารมองแล้วว่าน่าจะมาเปิดบัญชีม้าแน่นอน ธนาคารปฏิเสธไม่เปิดบัญชีให้ ท่านสมาชิกวุฒิสภาทราบหรือไม่ว่าหัวหน้าทีมทำอย่างไร หัวหน้าทีมบอกว่าคุณไม่มีสิทธิ ห้ามเปิดบัญชี ผมจะโทรศัพท์ไปร้องเรียนกับสำนักงานใหญ่ โทรศัพท์ไปร้องเรียนกับธนาคารแห่งประเทศไทย ทุกคนคิดว่าเป็นสิทธิ คนไทยจะเปิดบัญชีเท่าไรก็ได้ สำนักงาน ปปง.เคยเจอแม้กระทั่งคนหนึ่งเปิดบัญชีม้า ๔๐๐ กว่าบัญชี ในเอชอาร์-๐๓ มี ๔๐-๕๐ บัญชี ค่าเฉลี่ย ๙.๔ บัญชีต่อ ๑ คน สำนักงาน ปปง.ผลักดันจนกระทั่งวันนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยออกแนวทางมาว่า ธนาคารสามารถใช้ดุลพินิจปฏิเสธการเปิดบัญชีสำหรับบุคคลที่ธนาคารมองว่ามีความเสี่ยงหรือไม่มีความจำเป็นในการเปิดบัญชี เช่นเดียวกับมาตรฐานในต่างประเทศ เช่น ยุโรป ต่อไปนี้ผู้ใดไปเปิดบัญชีต้องอธิบายก่อนว่ามีความจำเป็นอันใดและบัญชีเก่ามีอยู่เท่าไร แล้วจะเปิดบัญชีใหม่

ไปเพื่ออะไร ถ้าอธิบายได้ ธนาคารจะเปิดบัญชีให้ แต่ถ้าอธิบายไม่ได้ว่าคุณมีอยู่แล้ว ๕ บัญชี จะเปิดบัญชีที่ ๖ ไปเพื่ออะไรทั้งที่จะไปใช้โมบายแบงกิง (mobile banking) ถ้าอธิบายไม่ได้ หลังจากนี้ธนาคารจะปฏิเสธการขอเปิดบัญชีหรือขอเอกสารเพิ่มเติมเพื่อพิสูจน์ความจำเป็นและเหมาะสม เรื่องนี้สำนักงาน ปปง.ทำแล้ว และกำลังพยายามพัฒนาเพื่อให้กระบวนการนี้เข้มแข็งจนกระทั่งคนไทยอยากเปิดบัญชีเพื่อขายเป็นบัญชีม้า ธนาคารสามารถสกัดกั้นก่อนที่จะกลายเป็นบัญชีม้าแล้วทำให้ประชาชนเดือดร้อน ผมเป็นคนดำเนินการเรื่องนี้และผลักดันจนกระทั่งวันนี้ธนาคารสามารถปฏิเสธการเปิดบัญชีสำหรับคนที่ไม่มีความเหมาะสมหรือดูแล้วมีความเสี่ยง

เรื่องการฉ้อโกงประชาชน เรื่องความผิดการฟอกเงิน ผมขออนุญาตชี้แจงสมาชิกทุกท่าน หลายคนมองว่าทำไมสำนักงาน ปปง.ไม่ดำเนินคดี ทำไมสำนักงาน ปปง.ไม่ดำเนินการความผิดเรื่องการฟอกเงินมิใช่ความผิดในตัวเอง ต้องมีความผิดมูลฐานเกิดขึ้นก่อน หลังจากมีการกระทำความผิดมูลฐานแล้วมีเงินที่ได้จากการกระทำความผิดมูลฐานไปเปลี่ยนแปลงสภาพหรือยักย้ายถ่ายโอนเพื่อมิให้ตามเจอจึงจะเป็นการฟอกเงิน การฟอกเงินถูกแบ่งออกเป็นคดีแพ่งและคดีอาญา ถ้าทรัพย์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดโยกย้ายไป สำนักงาน ปปง.ทำในทางคดีแพ่งยึดทรัพย์มาส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดและให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้ามาจากการฉ้อโกงประชาชน สำนักงาน ปปง.จะนำกลับไปคืนผู้เสียหายเรียกว่า คุ้มครองสิทธิ แต่ถ้ามีความผิดในทางคดีอาญาสำนักงาน ปปง.ต้องไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนผู้มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาและให้ทำในคดีอาญาเรื่องการฟอกเงินอีกครั้งหนึ่ง กรอบของสำนักงาน ปปง.ในมาตรการเกี่ยวกับการฟอกเงินมีจำกัดคือต้องมีคดีความผิดมูลฐานเกิดขึ้นก่อน หลังจากนั้นจึงจะดำเนินการต่อไปได้ จะเกิดการฟอกเงินก่อนเป็นไปไม่ได้ ต้องมีความผิดมูลฐานร่วมด้วยเสมอ เช่น การลักทรัพย์ การรับของโจร หากมีการลักทรัพย์ จะผิดฐานรับของโจร แต่หากยังไม่มีการลักทรัพย์ฐานจะไม่ผิดฐานรับของโจร สำนักงาน ปปง.อยากทำหลายคดีที่เป็นข่าวในสื่อและสำนักงาน ปปง.พยายามนั่งดูแต่ด้วยเงื่อนไขอันจำกัดทางข้อกฎหมาย สำนักงาน ปปง. ต้องรอหน่วยงานที่จับกุมสอบสวน

รายงานมา สำนักงาน ปปง.จึงจะมีอำนาจไปดำเนินการเพิ่มเติม ในวันหนึ่งข้างหน้าอาจจะแก้ไขกฎหมายเพิ่มขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการฟอกเงิน วันนี้แม้สำนักงาน ปปง.อยากจะดำเนินการยึดทรัพย์แต่ข้อจำกัดทางกฎหมายสำนักงาน ปปง.ทำได้แค่นี้

ตอบคำถาม พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ขอบพระคุณในคำถาม ผมรับราชการตำรวจมาทั้งชีวิต รับราชการตั้งแต่อายุ ๒๓ ปี จับยาบ้าเกือบตายก็หลายครั้ง ผมขึ้นไปปฏิบัติหน้าที่ทางภาคเหนือ จนกระทั่งวันหนึ่งนายเล่าต๋ำ แสนลี่ พ่อค้ายาเสพติดรายใหญ่ทางภาคเหนือตั้งค่าหัวผม ๔ ล้านบาท ตำรวจที่จังหวัดเชียงใหม่บอกผมว่าพยายามอย่าขึ้นมาปฏิบัติหน้าที่ทางภาคเหนือเดี๋ยวโดนลูกหลง ประสบการณ์การปราบปรามยาเสพติดทั้งชีวิต ผมพบอย่างที่ พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ได้กล่าวมา ตราบใดที่คนร้ายยังมีเงิน ผู้ต้องขังอยู่ในเรือนจำมีคนส่งเงิน มีคนส่งเสียดูแลอย่างดี เงินเท่านั้นที่ทำให้องค์กรอาชญากรรมยังสามารถดำรงอยู่ได้ ผมคุยกับผู้ใหญ่ว่าถ้าไม่สามารถยึดเงินคนร้ายได้ จับคนร้ายเท่าไรก็ไม่มีวันหมด ปี ๒๕๖๕ ผมขอโอนย้ายการปฏิบัติหน้าที่มาที่สำนักงาน ปปง. และมาทำเรื่องนี้กับเรื่องคอลเซนเตอร์ กระผมขออนุญาตเอ่ยนาม พลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ท่านบอกให้ผมไปช่วยดูคดีคอลเซนเตอร์ ถ้าแก้ปัญหาตรงนี้ไม่ได้ตำรวจจะเหนื่อยมาก ผมก็รับปาก ผมจึงสมัครและโอนมาปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงาน ปปง. ผมทำเรื่องคอลเซนเตอร์เป็นหลัก สำนักงาน ปปง.จะทำต่อไปจนกว่ามิจฉาชีพและกลุ่มองค์กรอาชญากรรมจะไม่มีเงินในการดำเนินการองค์กรเหล่านั้นจะยุบไปเอง เหมือนอย่างคอลเซนเตอร์วันนี้เริ่มลดลงด้วยมาตรการของรัฐบาลตัดน้ำ ตัดไฟ สำนักงาน ปปง.ยึดทรัพย์ ปราบปรามบัญชีม้า ผมเชื่อว่าวันหนึ่งอีกไม่นานนับจากนี้เราน่าจะประกาศชัยชนะเรื่องคอลเซนเตอร์ได้

ตอบคำถามท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ เรื่องโพยก๊วนยอมรับตามที่ท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ได้กล่าว วันนี้คนงานต่างด้าวจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่ในประเทศไทย เพื่อส่งไปให้ญาติที่ต่างประเทศ ในต่างประเทศมีเครือข่ายถึงขนาดที่ว่านำเงินไปส่งให้ที่บ้านในชนบทได้เลย โอนเงินผ่านธนาคารคนรับปลายทางต้องมาเบิกเงินที่ธนาคาร กลุ่มโพยก๊วนนี้อยู่ในการสืบสวน

ของสำนักงาน ปปง. และประสานงานกับธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา เพราะเขาไม่ได้โอนเงินผ่านธนาคาร เอาเงินไปฝากที่เคาน์เตอร์ และจดที่อยู่กับเบอร์ติดต่อว่าปลายทางที่ไหน เมื่อถึงเวลามีคนนำไปส่งให้ที่บ้าน ซึ่งมีจำนวนมหาศาลจริง ๆ อย่างที่ท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ ได้กล่าว ผมยอมรับว่าท่านทำการบ้านมาดี เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำนักงาน ปปง.พยายามมองและหาทางแก้ปัญหา แต่ข้อจำกัดทำให้ยังไปได้ไม่ถึงไหน แต่สำนักงาน ปปง.พยายามให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสร้างกลไกเพื่อควบคุมการไหลของเงินในลักษณะนี้ ขออนุญาตรับข้อสังเกตไว้แล้วจะนำไปดำเนินการ

เรื่องที่ ๒ ท่านปริญญา วงษ์เชิดขวัญ กล่าวไว้ว่าตำรวจตรวจคนเข้าเมืองจับคนร้ายกระทำความผิดในต่างประเทศและหนีมาอยู่ในประเทศไทย ต้องเรียนว่าอำนาจของสำนักงาน ปปง. ----------

- ๒๖/๑

กรณีที่ความผิดเกิดที่ต่างประเทศเกี่ยวเนื่องกับประเทศไทย ต้องให้ประเทศดังกล่าวร้องขอให้เราช่วย ความผิดนั้นต้องเป็นความผิดเดียวกับที่กำหนดในกฎหมายไทยเราจึงจะมีอำนาจ เพราะว่าพอตำรวจ ตม.จับเขาจะส่งกลับไปยังประเทศต้นทางให้ดำเนินคดี การดำเนินการในทางแพ่ง การยึดทรัพย์ต้องได้รับการร้องขอก่อนเหมือนกัน เกิดเหตุที่ประเทศไทยหนีไปอยู่ต่างประเทศ หน่วยงานของเราประสานกับต่างประเทศให้ช่วยยึดเงินไว้และส่งกลับคืน แต่มีข้อกำหนดว่ากฎหมายต้องเหมือนกันเช่น ความผิดฉ้อโกง ความผิดยาเสพติดเราจะมีหน่วยงานข่าวกรองกลางคือ ไฟแนนเชียล อินเทลลิเจนซ์ยูนิต (financial intelligence unit) ซึ่งประเทศไทยเป็นสมาชิกกับหน่วยงานต่างประเทศทั่วโลก เราแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน หรือบางครั้งมีกรณีที่ต้องตรวจสอบที่อังกฤษ เราก็จะประสานผ่านเอฟไอยู (FIU) ที่อังกฤษบอกดูข้อมูลนี้ให้ที ผมขออนุญาตยกตัวอย่างคดีสตาร์ก (STARK) เราทำงานร่วมกับเอฟไอยูหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศสิงคโปร์ อังกฤษ หรือในอียู เพื่อหาเบาะแสว่าคนร้ายเอาเงินไปซุกซ่อนที่ใดบ้าง เรากดดันจนกระทั่งวันหนึ่งผู้กระทำความผิดต้องกลับมาเข้าระบบกระบวนการยุติธรรมของกฎหมายไทย บางเรื่องต้องเรียนตามตรง อยากเล่าให้ฟังแต่ประกาศในสาธารณะไม่ได้ เพราะว่าเป็นข้อมูลที่เปิดเผยไปแล้วอาจทำให้มิจฉาชีพล่วงรู้การทำงานของเรา เรียนยืนยันว่า หากท่านสงสัย อยากรู้เป็นการส่วนตัว ติดต่อมาที่ผม ผมเล่าให้ฟังได้ว่าคนของสำนักงาน ปปง.ทำงานกันอย่างหนักเพื่อประเทศชาติ แต่บางเรื่องเหมือนปิดทองหลังพระ เราอาจจะเห็นตัวเลขหลายหมื่นล้านบาทแต่กว่าจะได้มาไม่ได้ง่าย ยังยืนยันว่าสำนักงาน ปปง.จะตั้งใจทำหน้าที่อย่างสุดความสามารถเพื่อปกป้องและแก้ปัญหาอาชญากรรมทางการเงินและทำลายเครือข่ายอาชญากรรมในประเทศให้ลดลงและมีประสิทธิภาพ

เท่าที่ท่าน สว. อภิปรายมาผมน่าจะตอบครบถ้วนแล้ว กราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย ยังติดใจอยู่ใช่หรือไม่ เชิญครับ

พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลตำรวจโท บุญจันทร์ นวลสาย สมาชิกวุฒิสภา ขอบคุณ พลตำรวจตรี เอกธนัช ลิ้มสังกาศ รองเลขาธิการ ปปง.ที่ให้ข้อมูล เมื่อสักครู่นี้ท่านคาดหวังว่า สว. จะช่วยผลักดันหลาย ๆ เรื่องเพื่อให้มีกฎหมายบังคับใช้ ยินดีครับ ประกาศ ณ ที่นี้เลยว่า สว.ทุกคนยินดี เพื่อกระชับเวลา กระผมในฐานะประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย และการยุติธรรม ขออนุญาตไปเยี่ยมท่านที่สำนักงาน ปปง.จะไปรับข้อมูล รับปัญหาใด ๆ เพื่อมายื่นญัตติกับท่านประธานและให้ทุกท่านได้อภิปราย ถึงเวลาที่เราต้องร่วมมือกันแล้ว นำเสนอเพื่อให้รัฐบาลได้ทราบว่า สำนักงาน ปปง. อยากได้เครื่องมืออะไรบ้าง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒) เรียบร้อยแล้ว ขอบคุณผู้ชี้แจงทุกท่าน เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖.๑

๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) (ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ รับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๖ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเสนอ และได้นำเสนอรายงานดังกล่าวมายังวุฒิสภา (ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑) ซึ่งกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาทราบ

สำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้ หน่วยงานได้มีหนังสือให้ผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. นายจุฬา สุขมานพ เลขาธิการ
๒. นายก่อกิจ ด่านชัยวิจิตร รองเลขาธิการ
๓. นายธาริศร์ อิสสระยั่งยืน รองเลขาธิการ
๔. นางนวรถ ปะรักมะสิทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักแผนภาพรวม
๕. นายวิทยา เรืองฤทธิ์ ผู้อำนวยการสำนักกองทุนพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
๖. นางชื่นฤดี วาระทรัพย์ รองผู้อำนวยการกลุ่มงานบัญชี

นอกจากนี้ หน่วยงานขออนุญาตฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ ผมอนุญาตตามข้อบังคับ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญผู้ชี้แจงแถลงครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายจุฬา สุขมานพ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายจุฬา สุขมานพ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ขออนุญาตนำเสนอรายงานประจำปี ๒๕๖๖ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหรืออีอีซี (EEC) ขออนุญาตนำเสนอรายงานเป็นพาวเวอร์พ็อยนต์ ท่านสมาชิกครับ อีอีซีก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ซึ่งการรายงานประจำปีครั้งนี้เป็นการรายงานประจำปีที่ ๖ รอบระยะเวลาในปีที่ ๖ อีอีซีครอบคลุม ๓ จังหวัดคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ซึ่งในการตั้งอีอีซีจะเป็นภาคต่อของอีสเทิร์นซีบอร์ด (eastern seaboard) เดิมทีมุ่งเน้นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องน้ำมัน เรื่องปิโตรเลียม โดยมีวัตถุประสงค์ ๕ ข้อ ดังนี้

ข้อที่ ๑ อีอีซีต้องการจะสร้างกิจการทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมขึ้นมาในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการแก้ไขสิ่งที่เคยเกิดขึ้นมาในช่วงอีสเทิร์นซีบอร์ด

ข้อที่ ๒ กำหนดให้มีการจัดการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร

ข้อที่ ๓ กำหนดให้อีอีซีดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่สอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น

ข้อที่ ๔ การพัฒนาเมือง

ข้อที่ ๕ การใช้ประโยชน์พื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามกรอบกฎหมาย

ซึ่งในกระบวนการของอีอีซีจะมี พ.ร.บ.เกิดขึ้นก่อน ในเขตเศรษฐกิจพิเศษของอีอีซีมีการตรากฎหมายขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ มีคณะกรรมการนโยบายเป็นคณะกรรมการที่ควบคุมการดำเนินการของสำนักงาน และมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีคณะรัฐมนตรี ๑๔ ท่านอยู่ในคณะกรรมการ

การดำเนินการของสำนักงานจะมีแผน ซึ่งแผนที่สำคัญที่สุดชื่อแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนางบประมาณที่เกิดขึ้น ในปี ๒๕๖๖ เรามีการดำเนินการจัดทำแผนฉบับใหม่ซึ่งจะใช้ครอบคลุมตั้งแต่ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ในปัจจุบันเป็นช่วงเวลาของครึ่งแผนพอดี นอกจาก

แผนภาพรวมแล้วจะมีแผนที่เกี่ยวกับเรื่องการใช้ประโยชน์ในที่ดินในภาพรวมด้วย การพัฒนานอกจากจะมีแผนแล้วต้องตามไปดูเรื่องที่ดิน เรื่องโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงาน และแผนเกี่ยวกับเรื่องวันสต็อปเซอร์วิซ (one stop service) ในแผนภาพรวมปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ สำนักงานได้มีการดำเนินการโดยการรับฟังความคิดเห็นอยู่นานในช่วงปี ๒๕๖๖ และมีการจัดรับฟังความคิดเห็นอยู่หลายครั้ง ซึ่งในแผนนี้มีการกำหนดตัวชี้วัดที่สำคัญ ๓ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ เนื่องจากว่าโจทย์ของสำนักงานต้องการให้มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กำหนดตัวชี้วัดว่า การลงทุนจริงในพื้นที่ ๓ จังหวัดจะมีการลงทุนในลักษณะที่เม็ดเงินเข้าไปในพื้นที่ตกประมาณปีละแสนล้านบาท ในช่วง ๕ ปีของแผนก็จะมีเม็ดเงินลงทุนไป ๕ แสนล้านบาท

ตัวชี้วัดที่ ๒ หลังจากนั้นจะตามไปดูผลิตภัณฑ์มวลรวมของ ๓ จังหวัดมีการเติบโตปีหนึ่งประมาณ ๖๓ เปอร์เซ็นต์โดยเฉลี่ย ๕ ปีของแผน

ตัวชี้วัดที่ ๓ ตัวชี้วัดสุดท้ายจะตามไปดูในระดับชุมชนเกี่ยวกับประชาชน เรามีการนำตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการวัดดัชนีความก้าวหน้าของประชาชน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดในเชิงสังคม สภาพัฒน์มีการกำหนดแผนไว้ สำนักงานก็นำมาเป็นตัวชี้วัดว่าเมื่อมีเม็ดเงินลงไปในพื้นที่ดูจีพีพีของ ๓ จังหวัด แล้วคนมีการเติบโตแค่ไหน อย่างไร มีการกำหนดเป็นเป้าหมายในแผนนี้ด้วย ซึ่งจะใช้ตลอดระยะเวลา ๕ ปีของแผน

- ๒๗/๑

กระบวนการการจัดทำแผนอย่างที่ผมได้นำเรียนท่านสมาชิกไป ในช่วงปี ๒๕๖๖ มีการดำเนินการตั้งแต่การเริ่มจัดทำแผนไปจนถึงมีการขออนุมัติแผนตามกรอบ พ.ร.บ. ซึ่งหลัก ๆ แผนนี้เราใช้ระยะเวลาส่วนใหญ่ในการรับฟังความคิดเห็นทั้งในเชิงพื้นที่ระดับจังหวัด ระดับกลุ่ม ๓ จังหวัด รวมถึงกลุ่มนักลงทุนในกรุงเทพมหานครด้วย มีการนำเสนออยู่ ๔ ครั้ง ในการรับฟังความคิดเห็นมีคนเข้าร่วมรวมแล้วกว่า ๗๐๐ คน

ผลงานปี ๒๕๖๖ สิ่งสำคัญที่จะขออนุญาตนำเสนอที่ประชุมวันนี้ ส่วนแรกอย่างที่ผมนำเรียนแล้วเนื่องจากเรารู้ว่าอีอีซีครอบคลุม ๓ จังหวัด แต่ในการใช้ประโยชน์ที่ดินจะต้องมีการกำหนดแผนผังไว้ว่า แต่ละพื้นที่ของแต่ละจังหวัดจะใช้ทำอะไรได้แค่ไหน อย่างไร ซึ่งหลัก ๆ จะเป็นผังสี โดยในปี ๒๕๖๖ สำนักงานได้ร่วมกับกรมโยธาธิการและผังเมืองจัดทำเป็นผังเพื่อให้ชี้ได้ว่าพื้นที่ไหนทำอะไรได้บ้าง ในการดูแลเรื่องอุตสาหกรรมจะมีการทำเป็นผังสี โดยเฉพาะอย่างยิ่งสีม่วงจะเป็นพื้นที่ที่สามารถทำอุตสาหกรรมได้ แล้วก็มีการจัดโซนซึ่งเป็นหลักตามกฎหมายผังเมืองโดยทั่วไป หลังจากการจัดทำผังจะประกาศมาเป็นผังของอีอีซี แล้วให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดูแลผังระดับรองต่อไป ในแง่ของอีอีซีนอกจากเรารู้ว่าจังหวัดไหนทำอะไร ขนาดไหน อย่างไรได้แล้วบ้าง จะมีการกำหนดเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษคือพื้นที่ที่อุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการจะเข้ามาตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่อีอีซีได้ ในปี ๒๕๖๖ มีเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษที่สามารถจะใช้ประกอบอุตสาหกรรมได้ ๓๕ เขต เขตซึ่งเอกชนเป็นผู้ลงทุน ๒๘ เขต และเขตที่เกี่ยวข้องกับรัฐ ๗ เขต ปี ๒๕๖๖ จะมีการเตรียมนิคมอุตสาหกรรมใหม่อยู่ ๒ ส่วน ทั้ง ๒ นิคมนี้อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชื่อนิคมอุตสาหกรรมเอเพ็กซ์กรีน อินดัสเตรียล เอสเตท (Apex Green Industrial Estate) และนิคมอุตสาหกรรมฉะเชิงเทรา บลูเทค ซิตี้ (BlueTech City) ทั้ง ๒ นิคมนี้ปัจจุบันได้จัดตั้งเป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษเรียบร้อยแล้ว

ในส่วนภาครัฐที่มีความคืบหน้าจะเป็นส่วนที่ภาครัฐเป็นคนลงทุนและช่วยดูแลอีอีซีไอ (EECi) ไอ (i) ย่อมาจากอินโนเวชัน (innovation) เป็นเขตนวัตกรรม ซึ่งในปี ๒๕๖๖

มีความคืบหน้า ๒ ส่วนคือ ส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องชีวภาพในกรณีสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้มีการปรับปรุง มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม และมีเรื่องเกี่ยวกับหุ่นยนต์ เกี่ยวกับเรื่องโรบอติก (robotic) อยู่อีกส่วนหนึ่ง ขณะที่ในพื้นที่อีกส่วนหนึ่งที่เกี่ยวกับเรื่องดิจิทัลจะมีการเตรียมพื้นที่เพื่อให้พร้อมสำหรับจะให้มีการใช้พื้นที่ในอีซีดี (ECD) รองรับอุตสาหกรรมดิจิทัลได้ ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ประกอบการจากประเทศอินเดียเข้ามาใช้เพื่อเตรียมทำเดตาเซนเตอร์ (data center) อยู่ในพื้นที่นี้ด้วย

อีกมิติหนึ่งที่สำนักงานดำเนินการในปี ๒๕๖๖ จะเกี่ยวกับการจัดเตรียมเรื่องการให้สิทธิประโยชน์กับนักลงทุน สำนักงานสามารถจะให้สิทธิคล้าย ๆ กับบีโอไอ (BOI) ในการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้ โดยในพื้นที่อีอีซีจะมีการกำหนดให้สิทธิประโยชน์ในกรอบ แต่อย่างไรก็ตาม สูงสุดจะไม่เกินกรอบในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในปี ๒๕๖๖ มีการเตรียมกรอบสิทธิประโยชน์เพื่อจะให้แข่งขันกับประเทศอื่นได้ มีการเตรียมกฎหมายลำดับรองเพื่อเตรียมให้สิทธิประโยชน์ รวมถึงการเตรียมการออกวีซา (visa) ออกเวิร์กเพอร์มิต (work permit) เพื่อให้นักลงทุนที่เข้ามาทำงานในพื้นที่อีอีซีสามารถจะดำเนินการต่อไปได้ การเตรียมระบบวันสต็อปเซอร์วิซหรือโอเอสเอส (One Stop Service: OSS) เพื่อให้นักลงทุนที่ต้องการขออนุมัติอนุญาตตัดสินใจเริ่มประกอบการสามารถจะได้รับการอำนวยความสะดวกในการดำเนินการตามกรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

ประเด็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ปี ๒๕๖๖ มีการเตรียมโครงการใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นโครงการพีพีพี (PPP) ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องรัฐร่วมทุนกับเอกชน ในโครงการอีอีซีจะมีอยู่ ๔ โครงการ โครงการที่ ๑ เรื่องรถไฟความเร็วสูง สนามบินอู่ตะเภา ท่าเรือมาบตาพุด และท่าเรือแหลมฉบัง โครงการที่ ๒ เป็นเรื่องการเตรียมโครงการ แก้ไขปัญหาโครงการ การเตรียมพื้นที่เพื่อส่งมอบพื้นที่โครงการท่าเรือทั้งมาบตาพุดและแหลมฉบัง เริ่มมีการดำเนินการก่อสร้างและมีความคืบหน้าจนถึงปัจจุบัน แต่โครงการที่ ๑ และโครงการที่ ๒ จนถึงปัจจุบันยังไม่ได้เริ่มก่อสร้าง

การดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน พื้นที่อีอีซีจะมีการชักชวนกลุ่มอุตสาหกรรมมาลงทุนอยู่ ๕ กลุ่ม ซึ่งในอุตสาหกรรมที่สำนักงานหรือกลุ่มอีอีซีจะดูแลเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องการแพทย์และสุขภาพ เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล เรื่องยานยนต์สมัยใหม่ เรื่องบีซีจี (BCG) และเรื่องการบริการ ถ้านอกเหนือจากอุตสาหกรรมเหล่านี้นักลงทุนจะต้องเข้าไปในกรอบของบีโอไอตามปกติ อีอีซีดูเฉพาะอุตสาหกรรมเหล่านี้เท่านั้น จะให้สิทธิประโยชน์เฉพาะในพื้นที่ที่เป็นเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งได้นำเรียนท่านสมาชิกก่อนหน้านี้แล้ว ถ้าดูสถิติในปี ๒๕๖๖ มูลค่าที่มีการคุยว่าจะลงทุน ตัวเลขนี้เป็นตัวเลขที่มีการยื่นผ่านบีโอไอมาว่า ในพื้นที่อีอีซีมีการยื่นความประสงค์ที่จะลงทุน แล้วบีโอไอออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้เป็นจำนวนเงิน ๒.๓ แสนล้านบาท ในปี ๒๕๖๖ ประเทศสิงคโปร์เป็นคนเสนอมาและได้รับบัตรไป เป็นนักลงทุนต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนมากที่สุด รองลงมาเป็นประเทศจีน สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลี ถ้าดูในสไลด์ถัดไปจะเป็นตัวเลขที่สะสมมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ พูดง่าย ๆ คือ จากปี ๒๕๖๑ ตั้งแต่ตั้งอีอีซีมาจนถึงปี ๒๕๖๖ ถ้านับสัญชาตินักลงทุน สัญชาติไทยยังเป็นนักลงทุนหลักอยู่ในพื้นที่อีอีซี ตัวเลขนี้จะเป็นตัวเลขซึ่งดูจากการจดทะเบียนในประเทศ หมายความว่า ถ้าจดทะเบียนในประเทศไทยถือว่าเป็นนักลงทุนไทย แต่การจดทะเบียนในประเทศไทยอาจจะเป็นกรณีที่ทุนส่วนใหญ่เป็นของต่างชาติก็ได้ เราจะถือว่าเป็นนักลงทุนไทยเหมือนกัน ซึ่งถ้าดูตัวเลขประเทศญี่ปุ่นในปี ๒๕๖๖ จะเป็นนักลงทุนสูงสุด รองลงมาเป็นประเทศจีน ประเทศสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และฮ่องกง แต่วันนี้ประเทศจีนแซงประเทศญี่ปุ่นไปแล้ว

นอกจากเรื่องการเตรียมการลงทุนแล้ว สำนักงานได้ช่วยสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้รองรับนักลงทุนที่เข้ามาลงทุน ในปี ๒๕๖๖ มีการเตรียมบุคลากรเพื่อให้รองรับอุตสาหกรรมที่เข้ามาในอีอีซี มีการพัฒนาบุคลากรบนพื้นฐาน เราจะดูดีมานด์ (demand) ของการลงทุน ดูนักลงทุนอุตสาหกรรมอะไรจะเข้ามา แล้วมีการเตรียมคนให้เหมาะกับอุตสาหกรรมที่จะเข้ามาเรียกว่า ดีมานด์ดริฟเวินฮิวแมนรีซอร์ซดิเวลอปเมนต์ (demand driven human resource development) ในพื้นที่อีอีซีเรามีโพรเจ็กต์ (project) ซึ่งดำเนินการ

ใน ๒ ลักษณะ ลักษณะที่ ๑ ไทป์เอ (type A) เป็นหลักสูตรในลักษณะระดับอาชีวศึกษาหรือระดับปริญญาตรีที่ให้นักศึกษาไปเรียนในโรงงาน สมมุติว่าในหลักสูตรอย่าง ปวส. เรียน ๒ ปี อาจจะเรียน ๑ ปีที่วิทยาลัยอาชีวศึกษา อีก ๑ ปีเรียนที่โรงงาน เป็นหลักซึ่งเราใช้คอนเซ็ปต์ (concept) ประเทศเยอรมนี เรียกว่า เวิร์กอินทิเกรตเตดเลิร์นนิง (work integrated learning) เข้ามา ปี ๒๕๖๖ มีคนเรียนจบหลักสูตรนี้ประมาณ ๖,๐๐๐ คน ลักษณะที่ ๒ ไทป์บี (type B) เป็นหลักสูตรระยะสั้น ใช้วิธีเพิ่มทักษะให้สามารถทำงานในพื้นที่โรงงานได้ มีการให้การสนับสนุนคือสำนักงานอีอีซีออกเงินให้สถานประกอบการครึ่งหนึ่ง และให้สามารถเทรน (train) คนไปทำงานได้ ปีนั้นมีจำนวนประมาณ ๕,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๖๖ มีการจัดทำหลักสูตรเพื่อจะให้เหมาะสมกับอุตสาหกรรมที่มาลงทุนในพื้นที่ ๖๕ หลักสูตร ----------

- ๒๘/๑

ในส่วนการทำเรื่องวันสต็อปเซอร์วิซ สำนักงานได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับการเตรียมระบบเพื่อรองรับนักลงทุน ที่ได้บัตรส่งเสริมการลงทุนมาแล้ว ถ้าจะเริ่มมาลงทุน สำนักงานมีอำนาจตามกฎหมายที่สามารถจะให้บริการอนุมัติอนุญาตโดยใช้อำนาจของกฎหมายอื่นได้รวมแล้ว ๑๔ ฉบับ เราเริ่มเตรียมระบบและได้มีการให้บริการ โดยการให้นักลงทุนขออนุญาตได้โดยไม่ต้องไปที่หน่วยงาน สามารถเข้ามาที่อีอีซีได้เลย มีการให้บริการแก่ผู้ประกอบการตามที่แสดงอยู่ในสไลด์ นอกจากนั้น สำนักงานมีโครงการอีก ๑ โครงการ ชื่อโครงการเมืองใหม่น่าอยู่อัจฉริยะ เป็นการนำพื้นที่ ส.ป.ก.ในเขตตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เข้ามาดำเนินการทำเป็นพื้นที่เมืองมีพื้นที่ประมาณ ๑.๔ หมื่นไร่ ในปี ๒๕๖๖ เราเริ่มจ่ายค่าชดเชยให้กับผู้ที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของ ส.ป.ก. เนื่องจากว่าในกระบวนการมีการนำที่ ส.ป.ก.มาพัฒนาแล้ว ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ไปตามเอกสารที่ปรากฏบนจอ หลัก ๆ คือการนำที่ดินมาและเตรียมศึกษา เตรียมเชิญนักลงทุนเพื่อมาดำเนินการต่อไป จนถึงปัจจุบันนี้จะมีความก้าวหน้าอยู่พอสมควร

พื้นที่และชุมชนซึ่งเป็นอีกมิติหนึ่ง เป็นงานซึ่งอยู่ในวัตถุประสงค์ที่สำนักงานต้องดำเนินการ ในปี ๒๕๖๖ เราได้เน้นในเรื่องของการขยายคือ ต้องการสร้างความเข้าใจการมีส่วนร่วมของการพัฒนา เนื่องจากเราเห็นว่าพื้นที่อีอีซีการที่ได้รับประโยชน์จะไม่ใช่จำกัดเฉพาะพื้นที่ในโรงงานหรือในเขตอุตสาหกรรม แต่คนในพื้นที่จำเป็นต้องได้รับรู้ว่าอะไรจะมาที่บ้านเขา แล้วพัฒนาตัวเองเพื่อรองรับสิ่งที่จะเข้ามาในพื้นที่ตัวเองได้ เน้นไปที่เรื่องเยาวชนกับผู้หญิงพลังสตรี มีเครือข่าย หรือเน็ตเวิร์ก (network) เพื่อสามารถจะได้ประโยชน์จากอุตสาหกรรมที่เข้ามาในพื้นที่ได้ รวมถึงการพยายามไปคัดเลือกอุตสาหกรรมที่ดี ๆ ภายในพื้นที่ เราเริ่มมีโครงการชื่ออีอีซีซีเลกต์ (EEC select) คือเราต้องการหาผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ของชุมชนที่ดี ๆ แล้วให้อุตสาหกรรมสามารถจะเข้าไปซื้อแล้วนำไปขยายผล สามารถจะนำไปขายให้บริษัทแม่ในต่างประเทศได้ ซึ่งปีนี้เราดำเนินการต่อในภาคบริการ

สำนักงานเป็นเจ้าภาพในงบบูรณาการได้ด้วย นอกจากงบประมาณปกติแล้ว ยังสามารถใช้งบบูรณาการได้ ซึ่งในปี ๒๕๖๖ จะมีกรณีที่หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ รวมถึง

ท้องถิ่นจัดตั้งงบประมาณที่เป็นงบบูรณาการที่ใช้พัฒนาในพื้นที่อีอีซีอยู่ ตามตัวเลขมีโครงการอยู่ ๓๔ โครงการ วงเงิน ๑.๑ หมื่นล้านบาทเศษ ทำให้หน่วยงานสามารถที่จะตั้งงบในเชิงแอเรียเบสด์ (area based) ในพื้นที่อีอีซีได้ด้วย นอกจากในประเด็นเรื่องงบประมาณแล้ว สำนักงานมีอีกกองทุนหนึ่งซึ่งเน้นเรื่องการศึกษาและการเยียวยาประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในการลงทุนและการพัฒนาพื้นที่ เราได้มีการจัดสรรเงินเพื่อใช้ในเรื่องการศึกษาที่สำคัญ ๆ อยู่ ๒ โครงการ รวมถึงการดำเนินการในส่วนอื่นซึ่งบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนให้ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่สามารถจะมีรายได้ และมีผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐานสามารถจะเข้าไปขายในโรงงานอุตสาหกรรมหรือรองรับคนที่เข้ามาทำงานในพื้นที่ได้ด้วย

ผมขออนุญาตนำเสนอผลการดำเนินงานของสำนักงานประจำปี ๒๕๖๖ เพียงเท่านี้ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ ต่อไปผมจะให้ท่านสมาชิกได้อภิปรายตามลำดับ ขอเรียนเชิญท่านเทวฤทธิ์ มณีฉาย ครับ

นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเทวฤทธิ์ มณีฉาย สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตอภิปรายเกี่ยวกับรายงานของอีอีซีด้วยประเด็นที่น่าสนใจ ผมขออนุญาตเริ่มจากวิสัยทัศน์ที่ทางอีอีซีระบุไว้ในรายงานหน้า ๒๑ ระบุว่า จะเป็นองค์กรต้นแบบในการขับเคลื่อนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกอย่างบูรณาการ ยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้สำเร็จอย่างยั่งยืนเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนา ประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือพันธกิจของอีอีซีระบุว่า ดำเนินการเชิงรุกแบบบูรณาการอย่างเบ็ดเสร็จ ครบวงจรภายใต้กรอบเวลา ด้วยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ-เอกชน-ประชาชน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ ผมขออนุญาตตั้งต้นจากวิสัยทัศน์และพันธกิจนี้เพื่อพิจารณารายงานของอีอีซี ซึ่งมีส่วนที่น่าสนใจ มีการอัปเดต (update) คือ ในการลงนาม

บันทึกข้อตกลงเอ็มโอยู (MOU) ว่าด้วยเรื่องความร่วมมือกันในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนกับการประกอบธุรกิจในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งลงนามไปเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗ เพื่อประสานความร่วมมือทั้ง ๓ หน่วยงานคือ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อีอีซี และภาคธุรกิจด้วย ในการส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติการภารกิจด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่อีอีซีอย่างมีประสิทธิภาพ และรองเลขาธิการอีอีซีกล่าวว่าลงนามในเอ็มโอยูนี้เพื่อเพิ่มศักยภาพในมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสิทธิแรงงาน แปลว่าอีอีซีมีมิติด้านสิทธิแรงงานอยู่ อีกทั้งยังมีวิสัยทัศน์ของอีอีซีอย่างที่ผมกล่าวเมื่อสักครู่ หรือแม้แต่ถ้าย้อนกลับไปแหล่งกำเนิดของอีอีซีในพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๙ วรรคสอง ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ในเรื่องการพัฒนานโยบายของอีอีซีต้องยึดหลักการคุ้มครองเคารพ และเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตามหลักการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในบริบทของการประกอบธุรกิจ นั่นแปลว่าสิ่งเหล่านี้อยู่ในใจ อยู่ในคุณค่าหลักของอีอีซี แต่การคุ้มครองสิทธิและการยกระดับนั้น หากแต่คุณภาพชีวิตของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญในอีอีซีอย่างคนงาน ผมเรียนว่าในพื้นที่เหล่านั้นไม่ได้มีเพียงแค่ผู้ประกอบการ ในพื้นที่เหล่านั้นไม่ได้มีเพียงแค่ชาวบ้านหรือประชาชนเท่านั้น แต่ในหัวใจของการผลิตคือมีคนงานอยู่ หากคนงานมีชีวิตที่ดีไม่ได้ หากคนงานยังมีสวัสดิการที่ขัดข้อง หากคนงานยังมีค่าแรงที่ยังไม่ได้รับความเป็นธรรม หากยังไม่สามารถรวมตัวในการจัดตั้งเป็นสหภาพแรงงานเพื่อต่อรอง ไม่มีข้อตกลงสภาพการจ้างงานให้เป็นรูปธรรมเหล่านั้น เราไม่อาจจะชี้วัดได้ว่าคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียสำคัญในอีอีซีจะมีชีวิตที่ดีได้ แต่น่าเสียดายผมพยายามดูแล้วรายงานฉบับนี้ไม่มีในส่วนนี้ปรากฏอยู่เลย มีในส่วนของแรงงาน แต่เป็นเรื่องของการพัฒนาศักยภาพทักษะของแรงงาน แต่ไม่ได้ระบุว่าแรงงานในอีอีซีนั้นมีสวัสดิภาพ สวัสดิการอย่างไรบ้าง นี่คือสิ่งที่หายไป หากเป็นไปได้ควรจะมีในรายงานหรือว่าอีอีซีไม่ได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ ทั้ง ๆ ที่ถ้าหากว่าไปดูใน พ.ร.บ.ดังกล่าวที่ผมยกไปในมาตราเหล่านั้น หรือแม้กระทั่งวิสัยทัศน์ สามารถอนุมานได้ว่าเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่อีอีซีต้องคำนึงถึง และเมื่อไปดูในเรื่องพันธกิจของอีอีซี เรื่องผลประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ผมจะขออนุญาตพิจารณาเพิ่มเติม ๒ ประการ

ประการที่ ๑ เรื่องการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ โครงการอีอีซีเป็นโครงการขนาดใหญ่มีแผนเยียวยาอยู่แล้ว ในเรื่องการเยียวยาผลกระทบต่อประชาชนตาม พ.ร.บ. มาตรา ๒๙ วรรคสอง อย่างที่ผมยกเมื่อสักครู่ แต่ว่าเมื่อไปดูรายละเอียดไส้ใน ผมไปอ่านได้จากสถานการณ์ล่าสุด ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยของอีอีซีวอตช์ (EEC Watch) ให้ข้อมูลไว้ว่า อีอีซีมีสิ่งที่เรียกว่ากองทุนเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอีอีซี แต่ในมุมมองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยอีอีซีวอตช์บอกว่ายังไม่เคยนำเงินกองทุนดังกล่าวมาใช้ ถ้าเกิดว่าเข้าใจผิดอย่างไรฝากผู้รายงานชี้แจงด้วย -----

- ๒๙/๑

ในรายงานหน้า ๕๓ ระบุไว้ว่า การจ่ายเงินเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดซึ่งมีการถมทะเล และมีการจ่ายเงินเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตามรายงานอีเอชไอเอ (EHIA) จำนวน ๙๓๕ ราย เป็นจำนวนเงิน ๙๓.๕ ล้านบาท เฉลี่ยรายละประมาณ ๑ แสนบาท แต่ไม่ได้ลงรายละเอียดว่าเป็นอย่างไร

ประการที่ ๒ ปัญหาเรื่องการเวนคืนที่ดิน โครงการอีอีซีกำเนิดในรัฐบาลสมัย คสช. เป็นการอาศัยอำนาจการเข้าถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมายเวนคืนที่ดิน พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อนิยามเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกว่าเป็นกิจการสาธารณะ เนื่องจากรัฐบาลรู้ว่าหากไม่กำหนดขอบนิยามเช่นนี้จะไม่สามารถเวนคืนที่ดินจากเอกชนได้ และรัฐบาลยังหาช่องว่างในเรื่องการนำการพัฒนาอุตสาหกรรมไปตั้งในพื้นที่ที่เรียกว่า ต้องขออภัย อ่อนแอทางกฎหมาย อย่างเขตนาเช่าที่ดินที่ไม่มีโฉนดอะไรต่าง ๆ หรือที่ดินของคนพลัดถิ่นที่ไม่มีบัตรประชาชน เป็นต้น เมื่อรัฐบาลหนีไปตรงนั้นจึงทำให้การได้มาซึ่งที่ดินเป็นไปอย่างรวดเร็ว เมื่อไปดูรายงานหน้า ๔๖ ถึงหน้า ๔๗ ที่ระบุถึงการเวนคืนที่ดินในการสร้างรถไฟช่วงสุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา จำนวน ๙๑๘ ไร่ ๑ งาน รายละเอียดระดับตารางวาผมขออนุญาตไม่พูด งานโยกย้ายผู้บุกรุก ใช้คำว่า โยกย้ายผู้บุกรุก ดำเนินการแล้วเสร็จ แต่ในรายงานหน้า ๔๖ ไม่ได้ระบุรายละเอียดทั้งที่เป้าหมายคือ ต้องการที่จะลดผลกระทบต่อผู้ที่อยู่พื้นที่เดิม หรือแม้กระทั่งงานเวนคืนที่ดินในช่วงพญาไท-บางซื่อ จำนวน ๓ ไร่ ๑ งาน รวมถึงที่ดินของสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีด้วย งานโยกย้ายผู้บุกรุกช่วงดอนเมือง-บางซื่อจำนวน ๑๕ หลัง ช่วงพญาไท-บางซื่อ จำนวน ๒๕๕ หลัง ดำเนินการแล้วเสร็จแต่ไม่ระบุรายละเอียด ผมไม่แน่ใจว่านิยามของผู้บุกรุก นิยามของเจ้าบ้านเดิมมีนิยามอย่างไร รวมถึงพื้นที่นั้นไม่รู้ว่าทำไมไม่สามารถเว้นได้ จึงสงสัยว่าทำไมในรายงานไม่ระบุรายละเอียด แต่บางแต่ไม่ระบุรายละเอียดทำให้อ่านแล้วไม่เข้าใจว่า กระบวนการในการเวนคืนที่ดิน กระบวนการในการเยียวยาชดเชยเหล่านั้นได้คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของคนในพื้นที่เดิมอย่างที่อยู่ในพันธกิจของอีอีซีหรือไม่ หากเป็นไปได้อยากให้ระบุ และในอนาคตต่อไปอยากให้ระบุเรื่องการบริหารงาน

สิทธิแรงงานในพื้นที่อีอีซีว่ามีความคืบหน้า มีการยกระดับ เป็นต้นแบบขององค์กรในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างไรที่ครอบคลุมทุกมิติ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านรัชนีกร ทองทิพย์ ครับ

นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวรัชนีกร ทองทิพย์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดพังงา ขออนุญาตอภิปรายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เวลาที่เรานึกถึงอีอีซีนึกถึงอะไร นอกจากการที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ของรัฐแล้วเรายังนึกถึงอะไรอีก นึกถึงสารเคมีรั่วไหลใช่หรือไม่ นึกถึงสารอินทรีย์ระเหยง่ายในบรรยากาศ หรือที่เรียกว่า วีโอซี (VOCs) นึกถึงปัญหาการจัดการน้ำ นึกถึงปัญหาการจัดการขยะ นึกถึงปัญหาการจัดการผังเมือง และนึกถึงปัญหาของการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นผู้กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีสิทธิที่จะให้ความเห็นชอบแผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนการใช้ประโยชน์ที่ดินในภาพรวม แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค แผนการดำเนินงาน แผนการให้บริการภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจรภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แผนผังการใช้ประโยชน์ในที่ดินแผนผังในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิทธิประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้ประกอบกิจการในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษแต่ละแห่งด้วย รวมถึงการอนุมัติแผนงาน/โครงการ งบประมาณการออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศภายในสำนักงาน เห็นหรือไม่ว่าคณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจอย่างมากภายใต้พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีวัตถุประสงค์สำคัญที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศคือเรื่องการส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันหลังจาก

อีอีซีดำเนินการในระยะเวลาหนึ่งแล้วพบว่า มีปัญหาและมีความท้าทายอยู่หลายประการหลังจากที่มีโครงการนี้เกิดขึ้นที่อาจจะต้องมีความจำเป็นในการพิจารณาทบทวน

ประเด็นที่ ๑ เรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน การเปลี่ยนผังเมืองในพื้นที่อีอีซีทำให้พื้นที่เกษตรกรรมถูกเปลี่ยนให้เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น พื้นที่เกษตรกรรมถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่อุตสาหกรรม ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และระบบนิเวศของชุมชน เปิดช่องให้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีการเปลี่ยนข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ทำให้สามารถตั้งโรงงานอุตสาหกรรมได้เกือบทุกประเภทแม้แต่ในพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนเหมือนที่ผ่านมา

ประเด็นที่ ๒ ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมากว่า การพัฒนาอีอีซีขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ทำให้เกิดความไม่พอใจและมีความกังวลกับผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ประเด็นที่ ๓ ขาดการส่งเสริมอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้มีความสำคัญมาก ควรมีการกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมผลกระทบสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดในภาคอุตสาหกรรม การจัดการกับปัญหาเหล่านี้ต้องการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาอีอีซีเป็นไปอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่ ๔ ความล่าช้าของโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญที่อยู่ภายใต้โครงการอีอีซี ๕ โครงการที่สำคัญ

๑. โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน

๒. โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาและเมืองการบินภาคตะวันออก

๓. โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ท่าเทียบเรือเอฟ

๔. โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ ๓ ช่วงที่ ๑

๕. โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา

โครงการทั้ง ๕ โครงการเป็นการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชนหรือโครงการพีพีพีเพื่อลดภาระด้านงบประมาณของภาครัฐ โดยอาศัยศักยภาพและความพร้อมของเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบโดยสมบูรณ์ จริง ๆ แล้วควรจะเป็นโครงการที่สามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือ มีความล่าช้าของโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ โดยเฉพาะโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน โครงการนี้เป็นโครงการที่ตั้งเป้าหมายจะเปิดให้บริการในปี ๒๕๗๒ มุ่งหวังว่าจะมีการเชื่อมต่อ ๓ สนามบินคือ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ และสนามบินนานาชาติอู่ตะเภา ผ่าน ๙ สถานี ๕ จังหวัด รถไฟความเร็วสูงที่คาดว่าจะเริ่มต้นก่อสร้างในเดือนเมษายน ๒๕๖๘ จะวิ่งเชื่อม ๓ สนามบิน ผ่านสถานีหลัก ๆ บนเส้นทางรวมทั้งหมด ๙ สถานี ใน ๕ จังหวัด แต่ปัจจุบันโครงการนี้ยังเกิดขึ้นไม่ได้สักที ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลด้วย ความล่าช้า และความไม่ต่อเนื่องของโครงการส่งผลกระทบอย่างมากต่อการตัดสินใจของนักลงทุน จริง ๆ แล้วโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีที่จะทำให้เกิดความสะดวกในการเชื่อมโยงการเดินทางของผู้ใช้บริการสนามบินและเมืองการบิน แต่การที่ไม่สามารถเชื่อมโยงการเดินทางระหว่าง ๓ สนามบินและกรุงเทพมหานครภายในระยะเวลาที่กำหนด ได้ส่งผลต่อโครงการที่เกี่ยวข้องกับอีอีซีทั้งหมด โครงการนี้อนุมัติมาตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๑ แต่ตั้งแต่มีการลงนามสัญญาเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ล่วงเลยมา ๕ ปีแล้ว ยิ่งยืดเวลาออกไปอีก จนถึงวันนี้ยังไม่ได้เริ่ม เป็นโครงการที่สำคัญและต้องเกิดขึ้นเพราะเป็นนโยบายที่รัฐบาลได้ประกาศออกไปแล้วส่งผลกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมในอนาคต และเรื่องห่วงโซ่อุปทานหรือซัปพลายเชน (supply chain) ในประเทศด้วย ----------

- ๓๐/๑

หลังจากวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในการประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ๔ ภาค ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดหนองคาย ภาคกลางและภาคตะวันตกเชื่อมโยงพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครปฐม จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ดิฉันเป็นคนจังหวัดนครศรีธรรมราชเห็นตัวอย่างของอีอีซีที่เกิดขึ้นที่ภาคตะวันออกแล้ว ดิฉันคงไม่มีความสุขที่จะเกิดขึ้นที่บ้านของดิฉันแน่นอน และเชื่อว่าทั้ง ๔ ภาคในหลายจังหวัดเห็นตัวอย่างของอีอีซีที่เกิดขึ้นแล้ว ตั้งแต่มีการใช้พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ส่งผลกระทบอย่างมากทั้งในเรื่องที่ดินทำกิน เรื่องผลกระทบด้านสุขภาพ มีการขีดสีตีเส้น เปลี่ยนผ่านเมืองจากพื้นที่เกษตรกรรมกลายเป็นพื้นที่สีม่วงที่เอื้อต่อการลงทุนในภาคอุตสาหกรรม คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีการทบทวนพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ได้ใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งบ้างหรือไม่ว่า ควรที่จะเข้ามากำกับดูแลอุตสาหกรรมที่อาจก่อให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือชุมชน ขณะที่พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑ กำลังจะถูกนำไปใช้ในร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ พ.ศ. .... หรือเอสอีซี (SEC) เหมือนที่ดิฉันกล่าว เรื่องความล่าช้า ความไม่ต่อเนื่องของโครงการส่งผลกระทบอย่างมากต่อการลงทุนของนักลงทุน และความเชื่อมั่นต่อเสถียรภาพ ศักยภาพของประเทศเช่นเดียวกัน

ท้ายที่สุดนี้ดิฉันขอแสดงความกังวลถึงการร่างพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่กำลังจะเกิดขึ้นในภูมิภาคอื่น ๆ ด้วย ขอให้มีการทบทวนพิจารณาแก้ไขอย่างละเอียด โดยศึกษาจากกรณีของอีอีซีเป็นบทเรียนที่จะมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ได้ ให้ประชาชนและท้องถิ่นมีการจัดทำเขตพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

ในฉบับของประชาชนให้สอดคล้องกับภูมินิเวศในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เรียนเชิญท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ครับ

นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต้องขอบคุณท่านเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และเจ้าหน้าที่ที่มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในวันนี้ ผมเฝ้าติดตามอีสเทิร์นซีบอร์ดเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว จนแปรสภาพมาเป็นอีอีซีในปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นว่าเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาพื้นที่ในแต่ละส่วนให้เหมาะสำหรับการทำอุตสาหกรรมหรือด้านอื่นด้วยเช่นเดียวกัน ทุกท่านคงทราบ ผมเพิ่งเดินทางไปดูงานที่ประเทศจีน ประเทศจีนมีเขตเศรษฐกิจพิเศษเกือบทั่วประเทศ เพราะถ้าเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเมื่อไร ความคล่องตัวในการพัฒนาและการส่งเสริมการลงทุนจะมีมากขึ้น กล่าวเฉพาะอีอีซี ท่านเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้พูดถึงวงเงินเอฟดีไอ (FDI) ที่ส่งเข้ามาเมื่อปีที่แล้วจำนวนมหาศาล ประเทศไทยต้องการเงินลงทุนหรือเอฟดีไอเป็นอย่างยิ่ง เพราะประเทศไทยหนีไม่พ้นที่จะต้องค้าขายกับต่างประเทศ ต้องผลิตสินค้า ต้องส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเวลานี้เกิดสงครามการค้า เกิดสงครามเทคโนโลยี นักธุรกิจหรือโรงงานอุตสาหกรรมในต่างประเทศ โดยเฉพาะจากประเทศจีนรีโลเคต (relocate) มาที่ประเทศไทยมาก ฝากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกว่าจะรองรับเงินลงทุนเหล่านี้ได้อย่างไร ผมไปเยี่ยมเกาะไหหลำซึ่งเขาจะพัฒนาให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ เขามีการให้สิทธิพิเศษกับนักลงทุน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาษี เรื่องการนำเข้าผู้เชี่ยวชาญ หรือแม้กระทั่งการให้สิทธิพิเศษในเรื่องการมีบัญชีต่างประเทศเป็นออฟชอร์แอ็กเคานต์ (offshore account) สำหรับนักลงทุนเพื่อความสะดวกและความปลอดภัย เท่าที่ดูในรายงานท่านพูดถึงเรื่องที่จะออกประกาศเป็นกฎหมายลำดับรองของ

การกำหนดสิทธิพิเศษให้กับนักลงทุนที่จะเข้ามาอีอีซี ผมไม่ทราบว่าท่านดำเนินการไปถึงไหนแล้ว ติดขัดอะไรหรือไม่ เพราะถ้ากฎหมายลำดับรองฉบับนี้ออกมาจะช่วยเอื้อให้มีการลงทุนมากยิ่งขึ้น การนำผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศในเรื่องแมนพาวเวอร์ (manpower) หรือฮิวแมนรีซอร์ซเซส (human resources) ท่านรายงานว่าได้ร่วมมือกับโรงเรียนหรือสถานศึกษาในการส่งคนงานไปฝึกเพื่อเพิ่มทักษะอัปสกิล (upskill) รีสกิล (reskill) ทั้งหลาย เพราะสมัยนี้เป็นอุตสาหกรรมชั้นสูง ต้องพัฒนาบุคลากรของประเทศมากยิ่งขึ้น แต่ขณะเดียวกันจะต้องมีเอ็กซ์เพิร์ต (expert) จากต่างประเทศเข้ามาช่วยด้วย เรื่องนี้ไม่ทราบว่าได้ดำเนินการไปถึงไหน และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ท่านมีการกลั่นกรองมากน้อยแค่ไหนหรือไม่ว่า เงินที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยจะก่อให้เกิดการจ้างงาน ก่อให้เกิดผลประโยชน์กับประเทศได้มากขึ้น ไม่ใช่เป็นเหมือนอย่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่เป็นทัวร์ศูนย์เหรียญที่เขามาทำธุรกิจในประเทศไทย แต่ประเทศไทยแทบจะไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย อยากจะฝากท่านเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและคณะทำงานด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญ นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ครับ

นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านผู้ชี้แจง และเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ เลขประจำตัวสมาชิก ๑๔๑ กลุ่มผู้ประกอบอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ฯ เรื่องอีอีซีเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะว่าเป็นความฝันของผมตั้งหลายสิบปีมาแล้ว ตั้งแต่สมัย พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ท่านประกาศว่าจะมีอีสเทิร์นซีบอร์ดและอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งบังเอิญตอนนั้นผมรับราชการอยู่ทางภาคตะวันออก อยู่กองทัพเรือ เห็นว่ามีโครงการต่าง ๆ ที่ว่าจะเกิดและเกิดขึ้นแล้ว เช่น ท่าเรือแหลมฉบัง ซึ่งเป็นท่าเรือน้ำลึกที่ดีที่สุดของประเทศไทยในปัจจุบัน มาบตาพุด ซึ่งเป็นท่าเรืออุตสาหกรรม และมีนิคมอุตสาหกรรมที่มาบตาพุด มีสนามบินอู่ตะเภาและอื่น ๆ อีกมากมาย ต่อมาพอเกิดอีอีซีในยุคของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งขณะนั้น

ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ท่านให้มีโครงการนี้ เกิดชอร์ตคัต (shortcut) ต่าง ๆ มากมาย เพื่อสร้างให้เกิดอุตสาหกรรม ให้เกิดอีสเทิร์นอีคอนอมิกคอร์ริดอร์ (Eastern Economic Corridor) อย่างที่รู้จักในเชื่อของอีอีซี ซึ่งจะเกิดการเคลื่อนที่มากมายของทุน อุตสาหกรรมหรืออื่น ๆ แต่ผ่านมาเป็นเวลานับสิบปีแล้ว ถ้าไปดูเรื่องเดียวกันที่เกิดขึ้นที่เมืองเซินเจิ้น ไหหลำ หรือที่เซี่ยงไฮ้ก็ตาม เกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน อาจจะเกิดหลังโครงการที่เรียกว่า อีสเทิร์นซีบอร์ด ของประเทศไทยด้วยซ้ำไป แต่ฟังดูแล้วถ้าเกิดใครเคยไปประเทศจีนในระยะเวลาอันใกล้คือไม่กี่ปีมานี้ ท่านจะเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายของประเทศจีน จากเดิมหมู่บ้านชาวประมงกลายเป็นมหานครอุตสาหกรรม จับย้ายเรียบร้อยหมด สร้างใหม่ ประเทศไทยวัน ๆ วุ่นแต่การออกแบบผังเมือง สร้างเมืองใหม่ เขียนแต่ผังไม่รู้เมื่อไรจะแล้วเสร็จ ทุกท่านที่มาจากภาคอุตสาหกรรมย่อมทราบดีว่าการส่งเสริมการลงทุนในประเทศไทยเขาส่งเสริมแต่ต่างชาติ คนไทยอยากจะลงทุนต้องไปลงทุนที่ประเทศอื่น ----------

- ๓๑/๑

ถ้าใครไปเชี่ยงไฮ้ หรือไปที่เกาะไหหลำ ซึ่งเขาจะสร้างเป็นฮ่องกงแห่งที่ ๒ เขาชวนลงทุนเลยครับ เขาบอกมาเลย เงินไม่ต้องมีก็ได้ เดี๋ยวมาร่วมทุนกับเมืองไหหลำ กับเมืองเชี่ยงไฮ้ เขามีแหล่งอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ซึ่งตอนนี้มีพนักงานอยู่แสนคน ประเทศไทยมีตึกอยู่หลังหนึ่งที่เรียกว่า ซอฟต์แวร์พาร์ค ยังไม่มีตึกเป็นของตัวเอง ไปเช่าเขาอยู่ ตึกก็หลังเท่าเดิม ทำมา ๒๐-๓๐ ปี ใช้เงินไปไม่รู้เท่าไร มูลค่าเพิ่มไม่รู้มีหรือไม่ เห็นหรือไม่ว่านี่คือความแตกต่างระหว่างความมุ่งมั่นของรัฐบาลแต่ละประเทศในการทำให้เกิดอุตสาหกรรมในประเทศให้ยั่งยืน ประเทศจีนอยากมีดาวเทียม อยากมีอุตสาหกรรมอวกาศ เขาตั้งศูนย์ดาวเทียม สร้างดาวเทียมเอง ยิงจรวดเอง ตอนนี้เขาไปลงดวงจันทร์แล้ว ไม่ใช่ลงแค่ดวงจันทร์เขามีความสามารถเหนือกว่านั้นอีก เขารับสร้างสถานีอวกาศ รับจ้างยิงดาวเทียม มีฐานปล่อยจรวดอยู่ในโซนนิคมอุตสาหกรรมทั้งนั้น เขาเรียกนิคมอุตสาหกรรมอวกาศ ประเทศไทยถ้าไม่มีสนามบินอู่ตะเภาซึ่งสหรัฐอเมริกาสร้างให้สมัยสงครามเวียดนามกี่ปีแล้ว สนามบินยังใช้ได้อยู่เลย ทุกวันนี้เราได้อาศัยอานิสงส์ของสิ่งเหล่านั้น มีท่าเรือน้ำลึกจุกเสม็ดซึ่งรองรับเรือขนาดใหญ่ประมาณเรือลาดตระเวนจอดได้ ท่านลองคิดดูว่าเขาสร้างมา ๕๐ ปี ๖๐ ปี ไม่ต้องซ่อมเลยยังใช้ได้อยู่ บ้านเราถนนหนทางที่จะเดินทางไปยังไม่แล้วเสร็จ รถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน ได้สร้างหรือยังไม่รู้ นี่คือปัญหาของความล่าช้า ผมไม่ได้ว่าท่านบริหารไม่ดี เพราะบางอย่างไม่ใช่เรื่องที่ท่านจะแก้ไขได้ เพราะเป็นเรื่องของประเทศไทย ประเทศไทยเก่งเรื่องแพลนนิง (planning) วางแผนเก่งมาก แต่วางแผนแล้วเราก็นิ่งไม่ทำอะไรต่อ ข้อเท็จจริงเป็นเช่นนี้ แล้วเป็นเช่นนี้มาเนิ่นนานแล้ว ไม่ใช่ความผิดของใคร เป็นความผิดของระบบประเทศไทย ในหลายประเทศทั่วโลกเขาไม่บริหารโดยรัฐบาลกลาง จะทำคอร์ริดอร์ (corridor) พวกนี้ต้องใช้รัฐบาลท้องถิ่น เขาใช้เมือง มณฑลไหหลำทำเอง มีเมืองต่าง ๆ มาร่วมมือกัน ร่วมลงทุน ร่วมพัฒนา แบ่งกำไรกัน ประเทศไทยเป็นอย่างนั้นหรือไม่ เราคงอยากจะเป็นอย่างนั้น แต่ว่ายังเป็นไม่ได้ เพราะยังติดขัดกฎหมาย กว่าจะทำได้ต้องผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกา ทุกอย่างในประเทศรวมทั้งที่เราทำงานกันอยู่เป็นอาการนี้กันหมด ท่านประธานทราบหรือไม่ เราต้องผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกาทุกเรื่อง เมื่อสักครู่นี้ออกกฎหมายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย

ทุกฉบับเหมือนกันหมด ผมผ่านตามาหลายฉบับ หน้าตาก็เหมือนกัน ทำไมต้องมาผ่านหลายรอบ ออกเป็นแพตเทิร์น (pattern) เป็นแบบเดียวได้หรือไม่ แล้วบอกว่าต่อไปคล้าย ๆ อย่างนี้ออกไปเลย ไม่ต้องตั้งคณะกรรมาธิการ ไม่ต้องเสียเวลาใครต่อใคร อีอีซีก็เช่นเดียวกัน ถ้าเราสามารถทำได้ คล่องตัว ป่านนี้ท่านสบายไปแล้ว แพตเทิร์นเดียวกัน ลงทุนไปเลย ไหลได้หรือไม่ ผมเคยคิดจะขอส่งเสริมการลงทุนตอนสมัยผมทำธุรกิจอยู่ ไม่มีทาง ชาติหน้าบ่าย ๆ จึงจะขอส่งเสริมการลงทุนได้ ไปขอต่างประเทศง่ายกว่า ไปลงทุนที่ประเทศอื่น เราจะเห็นนักลงทุนชาวไทยไปลงทุนที่ประเทศเวียดนาม ไปลงทุนที่ประเทศจีน ไปลงทุนสารพัดได้หมด แต่ลงทุนในประเทศไทยติดปัญหามากมาย ฝากไว้ว่าถ้าปีต่อไปมานำเสนอขอให้มีตัวชี้วัดที่บอกว่านักลงทุนชาวไทยได้ลงทุนเพิ่มแล้ว ในเขตที่เป็นประเทศไทย มีเกิน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ที่คนลงทุนเป็นคนจีน เขาจึงเกิดมังกรน้อย มังกรใหญ่ที่เมืองสวย ๆ ติดแม่น้ำ เขามีการลงทุน คนจีนเกิดบริษัท เทนเซ็นต์ (ประเทศไทย) จำกัด เกิดบริษัท ติ๊กต็อก ช็อป (ประเทศไทย) จำกัด ติ๊กต็อก ช็อป (ประเทศไทย) จำกัด ตอนนี้รวยที่สุดในประเทศจีนแล้ว เกิดที่ประเทศจีนเช่นเดียวกัน ตอนนี้ไปลงทุนที่สหรัฐอเมริกา อยากให้เกิดขึ้นในอีอีซีที่เป็นของคนไทยเช่นเดียวกัน ซึ่งท่านสามารถเล่าไปชั่วลูกชั่วหลานได้ว่าประเทศไทยอีอีซีไทยมีนักลงทุนชาวไทยที่ประสบความสำเร็จที่นี่ด้วยเช่นเดียวกัน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านวีรยุทธ สร้อยทอง ท่านขอฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ ผมอนุญาตตามข้อบังคับ เชิญครับ

(ฉายพาวเวอร์พ็อยนต์ประกอบการอภิปราย)

นายวีรยุทธ สร้อยทอง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพกระผม นายวีรยุทธ สร้อยทอง สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตอภิปรายรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือขออนุญาตเรียกเป็นคณะกรรมการนโยบายอีอีซีเพื่อเป็นการกระชับในการอภิปรายรอบนี้ ภาคอุตสาหกรรมเป็นเครื่องยนต์หนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศไทยมาอย่างยาวนาน ประเทศไทย

เคยลงทุนกับโครงสร้างพื้นฐานผ่านโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ด แต่ผ่านมา ๓๐ ปีแล้วสถานการณ์ของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนไป เราอยู่กับอุตสาหกรรมดั้งเดิมซึ่งไม่สามารถที่จะตอบโจทย์ในเรื่องของอุตสาหกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีที่โลกต้องการ อีอีซีเป็นโครงการหนึ่งที่ต่อยอดในส่วนของการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานจากอิสเทิร์นซีบอร์ดเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการลงทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในส่วนของอุตสาหกรรมไทย จากรายงานฉบับนี้ผมขออนุญาตอภิปราย ๒ ประเด็นจากสิ่งที่มีอยู่ในรายงานของอีอีซีในส่วนของสิ่งแวดล้อม และเรื่องการพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่และเหมาะแก่การประกอบอาชีพ

ประเด็นที่ ๑ จากการประกาศใช้แผนอีอีซีตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จะสังเกตได้ว่ามีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องของกากอุตสาหกรรม ในเรื่องของน้ำเสียและการรั่วซึมของน้ำมัน จากข้อมูลของมูลนิธิบูรณะนิเวศจะเห็นว่า ข้อมูลระหว่างปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีการลักลอบทิ้งกากขยะอุตสาหกรรม ทิ้งน้ำเสีย ๒๘๐ ครั้ง เป็นที่สังเกตว่าเกิดขึ้นในพื้นที่อีอีซีถึง ๕๙ ครั้ง ใน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ๘ ครั้ง จังหวัดชลบุรี ๒๐ ครั้ง และจังหวัดระยอง ๓๑ ครั้ง จากข้อมูลของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีการทำข้อมูลสถิติการรั่วไหลของน้ำมันในอ่าวไทยและทะเลอันดามัน เป็นข้อสังเกตว่าหลังจากปรับใช้แผนอีอีซีตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ จะสังเกตเห็นว่ามีปริมาณการรั่วไหลของน้ำมันเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ปี ๒๕๖๓ มีการรั่วไหล ๔๗ ครั้ง ปี ๒๕๖๔ มีการรั่วไหลถึง ๔๔ ครั้ง เทียบได้ ๓-๔ เท่าก่อนการประกาศใช้อีอีซี ผมจึงมีคำถามและข้อสังเกตผ่านท่านประธานไปถึงคณะกรรมการนโยบายอีอีซีว่า ในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทยเป็นเรื่องสำคัญ มาตรการในการดูแลสิ่งแวดล้อมสามารถใช้ปฏิบัติได้จริงหรือไม่ สะท้อนออกมาจากข้อมูลเชิงสถิติที่เราเห็นว่ามีการลักลอบทิ้งกากขยะ มีการทิ้งน้ำเสีย มีการรั่วไหลของน้ำมัน ซึ่งมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตของพี่น้องประชาชนที่อยู่ในเขตอีอีซี เป็นเรื่องที่ฝากเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายอีอีซีได้ชี้แจงว่ามีแนวทางอย่างไรในการปฏิบัติเบื้องต้นเพื่อที่จะไม่ให้เกิดผลกระทบ อย่างที่ท่านได้เขียนถึงผลประโยชน์ของสิ่งแวดล้อมที่บอกว่าอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งย้อนแย้งกับสิ่งที่ปรากฏขึ้นมาว่าระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของเราได้รับผลกระทบ

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะและเหมาะสมต่อการประกอบอาชีพ ผมจะขอยกตัวอย่างในโครงการคือ ใช้ตัวอย่างของโครงการรถไฟความเร็วสูงเทียบกับการทำทีโอดี TOD ซึ่งการพัฒนาพื้นที่รอบสถานีรถไฟให้เป็นที่พัก ที่อยู่อาศัยในเชิงพาณิชย์ ทำพื้นที่เชิงพาณิชย์ และเป็นพื้นที่สาธารณะ โดยผ่านระบบขนส่งทางรางที่มีการเชื่อมต่อ มีการผสมผสาน มีการใช้พื้นที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ ----------

- ๓๒/๑

หากเราทำเรื่องทีโอดีในระบบขนส่งทางรางจะเกิดอะไรขึ้น ลดการจราจร ลดมลพิษ เพิ่มเศรษฐกิจชุมชน สิ่งสำคัญอีกส่วนหนึ่งคือเป็นรายได้ของภาครัฐที่จะปล่อยเช่าที่ดินหรือให้การโฆษณาและสุดท้ายจะเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนที่อยู่ในพื้นที่รอบสถานี ผมขอยกตัวอย่างต่างประเทศ ประเทศญี่ปุ่นมีการทำทีโอดีอยู่ในพื้นที่ของสถานี สถานีโอซากะ (Osaka) ซึ่งเป็นสถานีที่มีการใช้หลักของทีโอดีมาพัฒนาพื้นที่รอบสถานี มีแหล่งที่พัก มีสถานศึกษา มีโรงแรม มีโรงพยาบาล มีสถานที่ราชการ มีพื้นที่เชิงพาณิชย์ และมีพื้นที่ที่เป็นพื้นที่สาธารณะที่สำคัญคือพื้นที่สีเขียว แต่จากการพิจารณารายงานที่คณะกรรมการนโยบายอีอีซีได้มารายงานในส่วนของการสร้างเมืองน่าอยู่อัจฉริยะและเป็นเมืองที่เหมาะแก่การประกอบอาชีพ ผมไปดูเห็นมีการกล่าวถึงทีโอดีแค่ ๑ ย่อหน้า รายงานหน้า ๕๙ แจ้งว่า การทำทีโอดีของโครงการอีอีซีมีการทำถนนแค่ ๓ เส้นเป็นการเชื่อมต่อ สะท้อนให้เห็นว่าเราไม่ได้ศึกษา ไม่ได้เตรียมการเราไม่สามารถที่จะพัฒนาการใช้ที่ดินจากการลงทุนปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในแง่ของเศรษฐกิจ และเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน ในอุตสาหกรรมของอีอีซีประกอบไปด้วยอาชีพที่หลากหลาย มีอัตราเงินเดือนที่ต่ำและสูง สิ่งสำคัญที่สุดคือที่อยู่อาศัย ผมคิดว่าถ้าเราสามารถกำหนดนโยบายในการที่จะสร้างพื้นที่ที่อยู่อาศัยที่แรงงานและพี่น้องประชาชนในพื้นที่เข้าถึงได้ง่ายตามหลักของทีโอดี จะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของพี่น้องที่อยู่ในเขตอีอีซี ผมยกตัวอย่างประเทศสิงคโปร์ บริเวณที่อยู่รอบ ๆ สถานีรถไฟมีการสร้างการเคหะอยู่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่รัฐให้ความสำคัญกับความเป็นอยู่ของพี่น้องอย่างจริงจัง

ขอเรียนผ่านท่านประธานไปถึงคณะกรรมการนโยบายอีอีซี ผมอยากให้ท่านทำงานบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ในด้านสิ่งแวดล้อมมีหน่วยงานอื่นที่ต้องทำงานร่วมกับท่าน ผมคิดว่าอย่างน้อยเป็นการแก้ปัญหา เป็นการทำงานร่วมกัน และสิ่งสำคัญที่สุดในเรื่องของการศึกษาวางแผนการพัฒนาในส่วนของทีโอดี ผมคิดว่าเป็นช่องทางหนึ่งที่เราจะสร้างประสิทธิภาพจากพื้นที่และงบประมาณที่ลงไปในโครงการอีอีซีได้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ครับ

นายเอกชัย เรืองรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ดอกเตอร์เอกชัย เรืองรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๒๐ กลุ่มอื่น ๆ จากอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา เลขประจำตัวสมาชิก ๑๙๘ ผมมาจากอีอีซี ขอสรุปประเด็น ๕ เรื่องหลัก ๆ เรื่องที่ ๑ อีอีซีทำเรื่องสำคัญ ๒ เรื่อง เรื่องที่ ๑ สาธารณูปโภค เรื่องที่ ๒ การให้สิทธิประโยชน์และกฎหมาย เดี๋ยวผมจะพูดในประเด็นถัดไป อีอีซีเป็นการดำเนินการที่เปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรไปสู่อุตสาหกรรม เป็นตัวอย่างของการพัฒนาประเทศที่ดีมาก แต่วันนี้การให้ความสำคัญของอีอีซีลดลงไปหรือไม่ พูดอย่างเป็นกลางในฐานะสมาชิกวุฒิสภา รัฐบาลเปลี่ยน นโยบายเปลี่ยน เป็นปัญหานี้หรือไม่ ถ้าเรามองประเทศเป็นบริษัท มองว่าหน่วยงานไหน หรือภาคส่วนไหนลงทุนไปแล้ว ทำไปแล้วกำลังดี เป็นดาวรุ่ง สร้างประโยชน์แก่บริษัทหรือประเทศมากมายและกำลังเติบโต ไม่ว่าจะเปลี่ยนผู้นำกี่ยุคกี่สมัยต้องลงทุนต่อ อีอีซีเป็นหนึ่งในนั้น วันนี้นโยบายการสนับสนุนหลายเรื่องหายไป มีคนถามผมว่ารถไฟ ๓ สนามบินจะมากี่โมง เมื่อสัปดาห์ที่แล้วผมได้ไปดูงานที่จังหวัดระยอง คนระยองถามว่ารถไฟความเร็วสูงที่ว่าจะมาจังหวัดระยอง เมื่อไรจะมา ยังจะมาอยู่หรือไม่ ฝากถามด้วยครับ ได้มีโอกาสไปพบท่านนายก อบจ.ระยอง ได้ดูนโยบายเรื่องหนึ่ง ท่านบอกว่าจังหวัดระยองในพื้นที่เขตอีอีซีท่านพยายามทำ ๓ เสาหลัก ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก เสาหลักที่ ๑ เกษตร เสาหลักที่ ๒ ท่องเที่ยว และเสาหลักที่ ๓ อุตสาหกรรม พอเราได้ดูพื้นที่จังหวัดระยองต้องชมผมประทับใจมาก ๓ เสาหลักนี้ไปด้วยกันอย่างเหลือเชื่อ ปัญหามีอยู่อย่างเดียวคือรัฐบาลจะยังผลักดันอีอีซีต่อไปหรือไม่ งบประมาณไปอยู่ไหน ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษต้องพิเศษจริง ๆ คนในพื้นที่ฝากมาเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของพื้นที่อีอีซีคือแหล่งน้ำ ท่านนายก อบจ. สจ. ของจังหวัดระยองได้ฝากมาว่าของบประมาณสนับสนุนการทำอ่างเก็บน้ำเพิ่ม เรื่องนี้มีข้อขัดแย้งข้อหนึ่งเวลาเราพูดถึงอ่างเก็บน้ำ เขื่อน หรืออะไรที่เกี่ยวกับแหล่งน้ำ เรากลับโดนเอ็นจีโอบางกลุ่มต่อต้าน

เป็นเรื่องตลกร้าย เราไม่มีน้ำจะใช้กันในพื้นที่อีอีซี อุตสาหกรรมต้องการ ประชาชนต้องการ เรื่องนี้ต้องแก้ไข

เรื่องที่ ๓ เรื่องงบประมาณ อีอีซีพัฒนาสาธารณูปโภคโดยการพัฒนาระบบน้ำ ไฟ ถนน น้ำ อย่างที่ผมเรียนไป อยากให้เพิ่มอ่างเก็บน้ำ ส่วนไฟดีอยู่แล้ว เรื่องถนน เรื่องรถไฟความเร็วสูง

เรื่องที่ ๔ เรื่องผังเมือง ในฐานะที่ผมทำธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มาก่อน ผมเห็นเป็นปัญหาที่อาจจะเป็นตลกร้ายอีกเรื่องหนึ่ง ผมพบว่าในพื้นที่อีอีซีเดิมได้มีการทำผังเมืองอีอีซีซึ่งดีมีความชัดเจน และมีการทำผังสีม่วงลายซึ่งร่วมกันระหว่างแหล่งที่อยู่อาศัยกับอุตสาหกรรม เป็นเรื่องที่ดีมากและทำอยู่บนพื้นที่ของเอกชนเป็นการทั่วไป มีประชาชนได้ประโยชน์มากมาย ในหลายพื้นที่ผังเมืองประกาศผังสีม่วงลงไปในพื้นที่ของเอกชนเจ้าใหญ่เท่านั้นที่เป็นผู้ครอบครอง ไม่ได้ให้โอกาสประชาชนหรือคนทั่วไปในการพัฒนา จึงอยากให้อีอีซีทำผังม่วงลายเพิ่มขึ้นในพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดฉะเชิงเทรา ปัญหาผังเมืองเป็นอีกปัญหาหนึ่ง ผมพบว่ามีความพยายามผลักดันให้ท้องถิ่นทำผังเมืองย่อยหรือบางทีได้ยินว่าแอบทำ ผมไม่มั่นใจว่าท่านทราบกันหรือไม่ แต่ผังเมืองที่ทำนี้เกิดความสับสนคือเดิมเคยประกาศเป็นพื้นที่ชุมชน เป็นพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรม ผังเมืองใหม่ทำเป็นพื้นที่เกษตร ถ้าผมเป็นนักลงทุนต่างชาติหรือจากภาคส่วนอื่นเข้าไปลงทุน ผมคงกังวล วันนี้เราจะทำโรงงาน วันพรุ่งนี้กลายเป็นเกษตร ความสับสนเช่นนี้ไม่ควรให้เกิดในพื้นที่อีอีซี เรื่องนี้ต้องฝาก ปัญหาอีกเรื่องหนึ่งที่พบมากเรียกว่า โรงงานสีเทา คือการทิ้งกากอุตสาหกรรมจริง ๆ ในพื้นที่ม่วงลายซึ่งมีโรงงานที่เรียกว่า โรงงานสะอาดอยู่มากถึง ๙๙ เปอร์เซ็นต์ อย่าให้โรงงาน ๑ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นโรงงานสีเทาทำลายระบบเศรษฐกิจในพื้นที่อีอีซี เพราะฉะนั้นต้องตรวจเข้มและให้อีอีซีบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

เรื่องที่ ๕ อีอีซีเป็นเรื่องที่ดีหมด แต่มีหลายคนทักท้วงว่าอีอีซีคือพื้นที่ลงทุนของต่างชาติเท่านั้นหรือไม่ ซึ่งไม่ควรเป็นอย่างนั้น ควรเป็นโอกาสของทุกคนทั้งคนไทยและคนต่างชาติ --

ปัญหาที่คณะกรรมาธิการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมไปดูงานที่อีอีซีมาเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว เพราะกังวลเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับคำว่า โรงงานศูนย์เหรียญ ซึ่งเราเข้าใจกันดีเป็นโรงงานอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าแนวใหม่ที่เข้ามาซึ่งก็ดี แต่ปัญหาที่เราซีเรียส (serious) ๒ เรื่อง คือ

๑. แรงงานคนไทยต่อแรงงานต่างด้าว ๑ ต่อ ๔ หรือแรงงานคนไทยต้องมากกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ต้องขอขอบคุณโรงงานไอออน (AION) และโรงงานบีวายดี (BYD) ที่ให้คณะกรรมาธิการการพาณิชย์และการอุตสาหกรรมเข้าไปศึกษาดูงาน เราไปเดินดูในไลน์ (line) การผลิตพบว่าคนงานไทยมีจำนวนมากจริง ๆ แต่พอเห็นคนงานไทยมากจึงตั้งคำถามว่าทำไมถึงมีการร้องเรียนมาก เฉพาะโรงงานที่เป็นเทียร์ ๑ (tier1) คือ บีวายดีและไอออน สิ่งหนึ่งที่ผมเจอคือโรงงานคนไทยมากจริงแต่เป็นเด็กอายุ ๒๐ ปีต้น ๆ ทั้งนั้น อุตสาหกรรมเดิมที่มีวิศวกรอายุ ๔๐ ปี ๕๐ ปี ไปไหนครับ แต่ในอุตสาหกรรมเก่าคือ ไอซีอี (ICE) เดิมกำลังมีปัญหา แปลว่าท่านเหล่านั้นที่อายุ ๔๐ ปี ๕๐ ปีอาจจะต้องตกงาน ขอฝากอีอีซีด้วย

๒. โลคัลคอนเทนต์ (local content) คือ การผลิตต้องมี ๔๐ เปอร์เซ็นต์เป็นสินค้าไทย เท่าที่ดูเหมือนจะดีแต่เราไม่สามารถล้วงลึกลงไปได้ ต้องขอความร่วมมือหน่วยงานรัฐอีกหลายหน่วยงาน ซึ่งเรื่องนี้จะมารายงานให้ท่านประธานทราบอีกครั้ง แต่ผมพบปัญหาหนึ่ง พอเราไปดูซัปพลายเชนเทียร์ ๒ ของโรงงานบริษัทต่างประเทศที่มีคนงานไทยทำงานอยู่ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ พบว่าตอนเราไปคุยกับโรงงานเทียร์ ๑ ของบริษัทอีวีใหม่ท่านบอกว่า โรงงานเดิมที่อยู่ในประเทศไทยให้ราคาสูงมากและไม่ค่อยมาเสนอราคา แต่พอไปหาซัปพลายเออร์ (supplier) เดิมที่มีอยู่บอกว่าโรงงานใหญ่ไม่ค่อยให้เข้าพบเพื่อเสนอราคา กลับกัน อย่างไรก็แล้วแต่ เท่าที่ผมฟังวิธีแก้ง่าย ๆ อย่างหนึ่งอยากให้อีอีซีจัดซัปพลายเออร์มีตติง (supplier meeting) โดยให้โรงงานเทียร์ ๑ ของบริษัทผลิตรถยนต์ไฟฟ้ายุคใหม่มาพบแล้วให้ซัปพลายเออร์คนไทยที่มีกว่า ๓,๐๐๐ โรงงาน และคนงานไทยกว่า ๔ แสนคน ได้เข้ามาเสนองานทุก ๓ เดือน จับมาเจอกัน เพราะซัปพลายเออร์ต้องคลานเข่าเข้าไปหาโรงงานใหญ่ โรงงานใหญ่บอกว่าไม่อยากเข้ามาเจอสุดท้ายเราจะเสียหาย แรงงาน ๔ แสนคนจะตกงาน

สุดท้ายผมอยากให้อีอีซีหรือเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นของคนไทยทุกคน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านชูชีพ เอื้อการณ์ ครับ

นายชูชีพ เอื้อการณ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากการรายงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดูข้อมูลแล้วหลายส่วนน่าชื่นชม ต้องยอมรับว่าโดยเฉพาะเรื่องการลงทุนภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมและก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ควรได้รับการใส่ใจแก้ไขตามที่เพื่อนสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว แต่สิ่งที่ผมจะนำเรียนคือ ทิศทางการพัฒนาส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมของประเทศควรจะเปลี่ยนทิศทาง ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่เราไปส่งเสริมหวังเพียงเม็ดเงินที่เข้าประเทศ พร้อมขยะอุตสาหกรรมหลาย ๆ พื้นที่ก็มี สิ่งที่ตามมาคือต่างประเทศมาลงทุน แน่นอน หวังว่าจึงได้เงินกลับประเทศ จึงทำทุกวิถีทางให้เสียภาษีน้อยที่สุด ช่วงแรกได้ฟรีบีโอไอ ๑๐ ปี ๑๕ ปี ถ้าจะนำเงินกลับประเทศให้มากที่สุดต้องเสียภาษีน้อยที่สุด เช่น สงวนเครื่องจักร วัตถุดิบบางอย่างนำเข้าจากประเทศราคาต้นทุน ๑๐๐ บาทมาโควต (quote) ในประเทศไทย ๓๐๐-๔๐๐ เท่า เพื่อไม่ให้เหลือเงินในประเทศไทยที่จะต้องเสียภาษี สุดท้ายคนไทยได้อะไร อาจจะได้เป็นเศษเนื้อข้างเขียงตรงส่วนต่างแรงงาน ปรากฏว่าแรงงานส่วนใหญ่เดี๋ยวนี้เป็นแรงงานต่างด้าว ส่งเงินกลับประเทศอีก อยากให้หน่วยงานของท่านไปสังเคราะห์ตัวเลขจริง ๆ ว่าส่งเสริมอุตสาหกรรมในประเทศจากต่างประเทศมาลงทุนจริง ๆ เราเหลือเม็ดเงินเท่าไร ประเทศไทยได้เท่าไร ผมกำลังชวนคิดว่าทิศทางที่เราควรจะเปลี่ยนไป เนื่องจากฟาวน์เดชัน (foundation) พื้นฐานของประเทศไทยเป็นภาคการเกษตร ประชาชนที่อยู่ภาคการเกษตรประมาณ ๓๐ ล้านคน ประเทศไทยเป็นเกษตรที่จนหนัก จนนาน จนตลอดกาล ตกวงจรกับดักของการกู้เงินและเป็นหนี้ตลอดเวลา รัฐควรให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการสร้างเป็นนิคมอุตสาหกรรมการเกษตร

เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยกตัวอย่าง ถั่วแดงบ้านเราขายกิโลกรัมละ ๕๐ บาท แต่ประเทศญี่ปุ่นแปรรูปเป็นหลายร้อยเอสเคยู (SKU) กิโลกรัมละ ๑,๐๐๐ บาท ทำไมเราไม่ทำ อย่างน้อยเงินทุกบาททุกสตางค์อยู่ในประเทศไทยแน่นอน บริหารดีมานด์ ซัปพลาย ได้ไม่ให้ล้นตลาดส่วนหนึ่งคำนวณแล้วว่าต้องเป็นผลสดในประเทศและต่างประเทศเท่าไร อีกส่วนหนึ่งเอาต์ไซด์อิน (outside in) คือ ต่างประเทศต้องการแปรรูปเป็นโพรดักต์ (product) อะไรบ้างจัดเป็นโซนนิง (zoning) เพื่อบริหารต้นทุนการผลิตซึ่งจะสอดรับกับเขตนิคมอีอีซีว่าท่านจัดเป็นโซนนิงอยู่แล้ว ภาคตะวันออกผัก ผลไม้อะไร เอาอาร์แอนด์ดี (R&D) มาเป็นตัวตั้ง สมมุติมีมะม่วง ขนุน ทุเรียนใน ๓ จังหวัดนี้ตั้งเป็นโซนนิงนิคมอุตสาหกรรมให้ผลผลิตดี เกษตรกรมีปัญหา ทำอย่างไรให้ต้นทุนต่ำและแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้น่าจะถึงเวลาส่งเสริมเรื่องนิคมอุตสาหกรรมการเกษตรให้เกิดขึ้นในประเทศไทย จะนำความยั่งยืนมาสู่มากกว่า จังหวัดปราจีนบุรีก็ดีเป็นพื้นที่ติดต่อกัน ระยะเวลาเดินทางประมาณครึ่งชั่วโมง รอยต่อของจังหวัดฉะเชิงเทรา–ปราจีนบุรีใกล้นิดเดียว ชาวจังหวัดปราจีนบุรีฝากมาเหมือนกัน ฝากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกผ่านไปยังรัฐบาลว่า ทำเลที่ตั้งยุทธศาสตร์ของจังหวัดปราจีนบุรีควรจะเป็นหนึ่งในจังหวัดที่อยู่ในเขตอีอีซี ทำเลที่ตั้งยุทธศาสตร์ที่ดีและชายแดนติดประเทศเพื่อนบ้านสามารถเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงซีแอลเอ็มวี (CLMV) ได้ เป็นศูนย์กลางทางด้านโลจิสติกส์ได้ ความพร้อมด้านอุตสาหกรรม แน่นอนอุตสาหกรรม ของจังหวัดปราจีนบุรี ๓๐๔ โรจนะเป็นอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดชลบุรี ไม่ว่าจะเป็นอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ หรือแปรรูปอาหารก็ดี จะเกิดการเชื่อมโยง เพราะสแปร์พาร์ต (spare part) จะผลิตในระหว่าง ๒-๓ จังหวัดนี้ จังหวัดปราจีนบุรีมีระบบขนส่งโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจตะวันตกอยู่แล้ว เชื่อมโยงอีอีซีอยู่แล้ว ตรงนี้ที่เป็นไปได้ง่าย ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว นอกจากอุตสาหกรรมแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจคือ จังหวัดปราจีนบุรีในแง่ของการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติทั้งเขาใหญ่ก็ดี เขื่อนขุนด่านปราการชล ต่อไปที่จังหวัดนครนายกก็ดี รวมทั้งด้านการเกษตรอุตสาหกรรมการเกษตร หรือเกษตรท่องเที่ยว เมืองไม้ดอกไม้ประดับ หรือผลไม้ของจังหวัดปราจีนบุรี

ด้านสุขภาพ อภัยภูเบศร เรื่องแปรรูปพืชสมุนไพรก็ดี รวมทั้งแรงงานก็มีความพร้อม ผมคิดว่าถ้ารัฐบาลให้ความสำคัญขยายเขตอีอีซีให้ ครอบคลุมไปถึงจังหวัดปราจีนบุรีด้วยจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคสเกลที่ใหญ่ขึ้น กระตุ้นเรื่องการท่องเที่ยวในพื้นที่ ส่งเสริมเรื่องการค้าชายแดน ส่งเสริมเรื่องการลงทุนและการจ้างงาน ที่สำคัญ โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ จะได้รับการพัฒนาไปด้วย ขอฝากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้ความสำคัญฝากไปยังรัฐบาลว่าถึงเวลาที่นิคมอุตสาหกรรมการเกษตรควรจะเกิดขึ้นในประเทศไทย เพื่อความยั่งยืน ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านโชติชัย บัวดิษ ครับ

นายโชติชัย บัวดิษ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ทีมงานของอีอีซีและสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายโชติชัย บัวดิษ สมาชิกวุฒิสภา กลุ่ม ๖ กลุ่มอาชีพทำสวนฯ ----------

- ๓๔/๑

ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ที่ได้มาพูดคุยให้ฟังอย่างดีว่าอีอีซี ณ เวลานี้เป็นอย่างนี้จริง ๆ คือได้รับการสนับสนุนน้อยมาก งบประมาณก็ด้อยลง อาจจะเปลี่ยนรัฐบาลหรืออย่างไร เป็นห่วงอยู่เหมือนกัน แต่สิ่งหนึ่งที่พูดคุยกันคือไม่อยากจะสร้างภาวะความเครียด ตอนนี้เริ่มนั่งเท้าคางกันแล้ว คิดว่าพูดคุยกันให้สนุกนิดหนึ่ง ความจริงแล้วถ้าอีอีซีไปที่จังหวัดระยอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นเศรษฐกิจ ๓ ขา ขาที่ ๑ คือเกษตร ขาที่ ๒ คือท่องเที่ยวและเป็นต้นกำเนิดของท่องเที่ยวเชิงเกษตร ขาที่ ๓ คืออุตสาหกรรม เรียกว่า เศรษฐกิจ ๓ ขา อย่างที่ท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ได้กล่าวไปแล้ว นี่คือความเป็นจริงของจังหวัดระยอง มาดูเรื่องภาคการเกษตร เพราะว่าผมอยู่กลุ่ม ๖ กลุ่มอาชีพทำสวนฯ สิ่งหนึ่งที่อีอีซีไปลงโครงการไว้ให้นี่คือส่วนที่ดี ชอบมองกันว่าส่วนดีมีน้อย จึงพูดคุยถึงส่วนใหญ่ในเรื่องที่อาจจะดีหรือไม่ดีอะไรแบบนี้ อย่างที่ ๑ ระบบน้ำอัจฉริยะ ตอนนี้ถือว่าเป็นแหล่งต้นกำเนิดที่ทำได้ดีมากในภาคการเกษตร เพราะถ้าระบบน้ำอัจฉริยะดีเป็นการประหยัดน้ำไปในตัว ใช้อย่างถูกต้อง ประหยัดแรงงาน นั่นคือระบบน้ำอัจฉริยะ อย่างที่ ๒ สถานีตรวจวัดอากาศ สิ่งสำคัญในปัจจุบันนี้ ภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากภาวะโลกรวน การทำการเกษตรยากมาก แต่การติดตั้งที่เรียกว่า สถานีตรวจวัดอากาศคือสิ่งที่ดีมาก จะทำในเรื่องที่เป็นจริงในโลกอนาคตด้วย อย่างเช่น การใช้ถุงห่อทุเรียน ปีนี้จะพาทุกท่านไปดูทุเรียนถุงแดง ท่านจะแปลกใจว่าทำไมทุเรียนคุณภาพดีขึ้น ไปรับประทานกันที่จังหวัดระยอง ใกล้เข้าสู่ฤดูกาลนี้แล้วด้วย การสร้างอาหารซูเปอร์ฟูด (superfood) ท่านบอกว่าตอนนี้โรคเอ็นซีดี (NCDs) เกิดจากอาหารอย่างนี้ อีอีซีสนับสนุนอาหารซูเปอร์ฟูดอยู่ ไปดูได้ที่อีอีซีไอ และสุดท้ายคือโดรน (drone) ภาคการเกษตร สิ่งนี้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะว่าเป็นการลดการใช้แรงงานที่ดี ฝากเรื่องการใช้โดรนในภาคการเกษตร งานวิจัยต้องสร้างกันต่อไปอีก สิ่งที่อยากจะให้คงไว้ของอีอีซีคือการส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบบีซีจี การท่องเที่ยวแบบบีซีจีช่วยลดคาร์บอนเครดิต ลดภาวะโลกรวน อีอีซีเป็นผู้คิดนโยบายนี้ขึ้นมาและส่งเสริมกันมาหลายปีแล้ว ผมเคยเป็นนายกสมาคมการค้าท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสุขภาพจังหวัดระยอง การท่องเที่ยวแบบบีซีจีเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นภาคการเกษตรเชิงอนุรักษ์หรืออะไรก็ตาม แต่ถ้าใช้คำว่า บีซีจี

จะเกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อยากให้ไปส่งเสริมสิ่งเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการประกวดการท่องเที่ยวโดยอีอีซีหรืออะไรก็ตาม เหมือนกับอีอีซีซีเลกต์ตอนนี้เดินมาถูกทางแล้ว แต่จะทำอย่างไรให้เกิดความยั่งยืนจากสิ่งเหล่านี้ มีแรงจูงใจอะไรบ้างที่ให้สวนท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสุขภาพหรือสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ดำเนินการท่องเที่ยวแบบบีซีจี บี (B) ไบโออีคอนอมี (Bioeconomy) การใช้สิ่งมีชีวิตพื้นฐานที่มีอยู่ในจังหวัดอยู่แล้ว การใช้แบบหมุนเวียนทำอย่างไรเพื่อลดโลกร้อน และการใช้แบบพลังงานสะอาด นี่คือสิ่งที่ควรส่งเสริม ถ้าส่งเสริมสิ่งนี้จะเกิดความยั่งยืนทันที ผมคิดว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องส่งเสริมในภาคการท่องเที่ยว อีกอย่างหนึ่งคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไบโอรีไฟเนอรี (Biorefinery) มูลค่าสูงจากมันสำปะหลัง ตอนนี้จังหวัดระยองกำลังประสบปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ นอกจากทุเรียนแล้วผลผลิตทางการเกษตรทุกชนิดราคาย่ำแย่มาก ดังนั้น สิ่งหนึ่งที่จะไปได้ ท่านชูชีพ เอื้อการณ์ บอกว่าสิ่งสำคัญที่จะนำพาภาคการเกษตรไปได้อย่างยั่งยืนและเป็นสภาพเศรษฐกิจที่ดีคืออุตสาหกรรมเกษตร ประเทศไทยขาดการต่อรองเพราะส่วนมากจะกระจาย พอกระจายแล้วอำนาจการต่อรองจะน้อย แต่ถ้าสร้างเป็นองค์กร สร้างเป็นอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาเมื่อไร อย่างเช่น มันสำปะหลังซึ่งตอนนี้ราคาถูกมากจนทำแทบไม่ไหว ถ้าเปลี่ยนจากการพัฒนาวิจัยมาทำในลักษณะของอุตสาหกรรมเกษตรก็จะช่วยภาคการเกษตรได้อย่างครบวงจร ขอฝากเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วย สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้ามองโดยรวมคำว่า อีอีซี อาจจะมีส่วนที่เสียออกมานั้นก็อยู่ที่ผู้ประกอบการ แต่โดยรวมแล้วในขั้นพื้นฐานตั้งแต่มีอีอีซีก็จะเกิดความก้าวหน้าขึ้นมาเรื่อย ๆ แต่ก็เปลี่ยนรัฐบาลอีกในการส่งเสริมเหมือนที่ทุกคนบอกว่า ถ้าไม่มีงบ คนคบก็ไม่มีเช่นกัน อีอีซีเป็นเหมือนเสือกระดาษหรือไม่ยังไม่รู้ ขอเงินแต่ละครั้งก็ต้องไปขอคนอื่น ถ้ามีงบแล้วต้องส่งเสริม จะเห็นถึงภาพ ลองมองดูว่าอีอีซีทำเรื่องการท่องเที่ยวตามนโยบายการเกษตร นวัตกรรมอะไรต่าง ๆ ในสิ่งเหล่านี้คือส่งเสริมคนในพื้นที่ แต่สำหรับอุตสาหกรรมระบบสาธารณูปโภคใหญ่ ๆ เป็นนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้ว ดังนั้น บางทีในการทำให้ประสบความสำเร็จต้องอิงทั้ง ๓ ขา ตอนนี้อาจจะมีน้องใหม่คือจังหวัดปราจีนบุรีมาด้วย อยู่ในลักษณะเดียวกันคือ ๓ จังหวัดในอีอีซีส่วนใหญ่จะเป็นเศรษฐกิจ

๓ ขาทั้งนั้น คือเกษตร พื้นหลักของชาวบ้าน มาสู่การท่องเที่ยว เกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผลสุดท้ายอุตสาหกรรมก็จะตามมา เพราะอยู่ใกล้ทะเลแล้วการขนส่งจะง่ายขึ้น

บทสุดท้ายที่อยากจะฝากไป เมื่อมีสิ่งดีเข้ามาแล้วของเสียก็ย่อมจะตามมา ทุกที่ปัญหาหลักมีข่าวออกมามากคือของเสียทิ้งอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ จังหวัดต่าง ๆ ก็มีปัญหาเรื่องโรงขยะ ฝากทีมงานของท่านจุฬา สุขมานพ ไปด้วย วันนี้ขอบคุณมากที่ได้มาชี้แจง และหวังว่าจะได้เห็นความโปร่งใส ได้เห็นการทำงานและรูปแบบที่พัฒนายิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ ที่ดีอยู่แล้วก็ขอให้ดีต่อไป ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านสุดท้าย เชิญท่านอมรศักดิ์ กิจธนานันท์ ครับ

นายอมรศักดิ์ กิจธนานันท์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ท่านจุฬา สุขมานพ เลขาธิการและทีมงาน วันนี้ดีใจที่ได้พบท่านอีกครั้งหนึ่ง ผมมีประเด็นที่อยากจะนำเรียน ๕ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ แนวคิดเรื่องอีอีซี เดิมอีอีซีมีอยู่ ๓ จังหวัด ล่าสุดมีจังหวัดปราจีนบุรีเพิ่มขึ้นมาอีก แต่ในเชิงการพัฒนาในพื้นที่แล้วอยากจะขอนำเรียนว่าคงต้องมองทั้งภาคตะวันออกเป็นแนวคิดของอีอีซีพลัส (EEC Plus) จังหวัดอื่นด้วย เพราะว่าลำพังเพียง ๓-๔ จังหวัดนี้ทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคน เรื่องน้ำ เรื่องอาหาร เรื่องความต้องการสินค้าและบริการต่าง ๆ อาจจะแคบเกินไป การมองถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งเรื่องการคมนาคม เรื่องการเชื่อมโยงในมิติธุรกิจท่องเที่ยวหรือมิติอื่น ๆ การมองพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้น กว้างขึ้น หมายถึงทรัพยากรที่เพิ่มขึ้นด้วยปัญหาเรื่องแหล่งน้ำในบางจุดที่ไม่เพียงพอ ถ้ามองในภาพของทั้งภาคที่อยู่ร่วมกันก็น่าจะสามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงประโยชน์ที่จะส่งต่อไปถึงจังหวัดรอบข้างด้วย ถ้าเปรียบเทียบกับเขตพัฒนาพิเศษของประเทศอื่นที่เป็นตัวอย่างก็จะเห็นว่าเรื่องขนาดก็เป็นปัจจัยสำคัญ ถ้าขนาดเล็กเกินไปการที่จะมีความประหยัดจากขนาดของการผลิตหรือการบริโภคต่าง ๆ ก็อาจจะลดลง

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการถ่ายโอนเทคโนโลยีและความรู้จากบริษัทที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ คิดว่าเป็นประเด็นสำคัญอย่างยิ่ง เพราะประเทศไทยไม่เพียงแต่ต้องการเงินที่จะให้คนมาลงทุน ----------

- ๓๕/๑

แต่ต้องการว่าในระยะยาวจะได้ประโยชน์จากโนว์ฮาว (know how) ความรู้ต่าง ๆ มีการมาลงทุนตอนอีสเทิร์นซีบอร์ด ยกตัวอย่าง ธุรกิจยานยนต์ที่มาลงทุนมากมายจนกล่าวว่าจะเป็นดิทรอยต์ (Detroit) ของเอเชีย แต่ว่า ณ วันนี้เทคโนโลยีโนว์ฮาวด้านยานยนต์ยังไม่ได้ถูกส่งผ่านมาถึงอุตสาหกรรมภายในประเทศมากเท่าไร จริง ๆ น่าจะกำหนดในเงื่อนไขว่าต้องมีสเต็ป (step) ของการถ่ายโอนเทคโนโลยี เหมือนตอนที่เทสลา (Tesla) ไปลงทุนที่ประเทศจีนเพราะหวังจะได้ตลาดลูกค้าในประเทศจีน รัฐบาลจีนกำหนดไว้ชัดเจนว่าจะต้องมีการใช้โลคัลคอนเทนต์เพิ่มขึ้น ซัปพลายต่าง ๆ มีสเต็ปจาก ๓๐ เป็น ๖๐ เป็น ๗๐ เป็น ๑๐๐ ในที่สุด กำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนและควบคู่กับสิทธิประโยชน์ที่ได้ ที่สุดแล้วประโยชน์เกิดขึ้นกับคนจีน เราเห็นได้ชัดเจนเทคโนโลยีของรถอีวีประเทศจีนก้าวหน้าไปจนอาจจะเรียกได้ว่าบางจุดก้าวหน้ามากกว่าเทสลาที่ไปลงทุนด้วยซ้ำ เรื่องการใช้ซัปพลายเออร์ที่เป็นคนในพื้นที่ เราได้ยินข่าวมาอยู่เนือง ๆ ว่าบริษัทประเทศจีนที่มาลงทุน สุดท้ายซัปพลายเออร์เป็นโรงงานประเทศจีนที่มาลงอีก กลายเป็นว่าเราเสียโอกาสทั้งเรื่องภาษี รวมทั้งยังเสียโอกาสในเรื่องรายได้จากธุรกิจในประเทศด้วย อยากจะให้เป็นประเด็นสำคัญของการพิจารณาผู้ที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่ต่าง ๆ

ประเด็นที่ ๓ ประโยชน์ที่จะลงไปถึงคนในชุมชน อีสเทิร์นซีบอร์ดเป็นตัวอย่างว่าประโยชน์เกิดกับบริษัทขนาดใหญ่ ชุมชนต่าง ๆ กลายเป็นรับผลเสียในเรื่องสิ่งแวดล้อม ดีใจที่ท่านเลขาธิการเล็งเห็นตรงนี้ ได้มีความพยายามริเริ่ม อย่างโครงการอีอีซีซีเลกต์ที่พยายามจะไปส่งเสริมเรื่องธุรกิจหรือเศรษฐกิจในระดับชุมชน องค์กรชุมชนต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ดี แต่อยากจะให้มากกว่านั้นว่าชุมชนสามารถที่จะได้ประโยชน์จากการที่บริษัทต่าง ๆ เข้ามาลงทุน ตัวอย่างเช่น เมื่อบริษัทเข้ามาน่าจะมีการพิจารณาว่าจะต้องใช้แรงงานจากในพื้นที่อย่างไร สัดส่วนเท่าไร หรือว่าซัปพลายที่จะเข้าไปในโรงงาน เช่น อาหาร ผู้ให้บริการอื่น ๆ ที่อาจจะไม่ใช่เป็นเทคโนโลยีชั้นสูง พยายามที่จะส่งเสริมให้ใช้ผู้ประกอบการในพื้นที่หรือการเข้าไปส่งเสริมธุรกิจของชุมชนที่เป็นพวกโอทอป (OTOP) หรือสินค้าชุมชน เวลาบริษัทเหล่านี้จะต้องใช้อะไร ตัวอย่างเช่น ปีใหม่จะต้องมีของขอบคุณให้กับคู่ค้า ก็มาส่งเสริมธุรกิจในพื้นที่จะเป็นการเกื้อกูลกันมากยิ่งขึ้น

และอยากจะให้เป็นการเชื่อมโยงกันโดยเป็นพาร์ตเนอร์ชิป (partnership) กันด้วย ไม่อยากให้เป็นรูปแบบที่ชุมชนเป็นเพียงผู้รับเงินที่มาจากกองทุนของบริษัท เป็นผู้รับอย่างเดียว แต่ไม่ได้เป็นการช่วยเหลือหรือดูแลกันแบบเกื้อกูล

ประเด็นที่ ๔ การผลิตกำลังคน ชัดเจนว่าบริษัทต่าง ๆ ที่เข้ามาลงทุนจะต้องแสวงหาว่าจะมีผู้เชี่ยวชาญหรือมีแรงงานที่ตรงกับโจทย์หรือไม่ เข้าใจว่าเป็นความท้าทายของอีอีซี แรงงานใหม่ที่เราต้องการเป็นแสนอัตราและในสาขาที่เป็นธุรกิจใหม่ เป็นนิวเอสเคิร์ฟ (New S-Curve) ที่อาจจะยังไม่มีคนเข้าไปช่วยทำงานในที่เหล่านี้ จะกลับมาประเด็นที่ว่าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ถ้าท่านไปดูเขตเศรษฐกิจพิเศษต่าง ๆ ทั่วโลกล้วนแต่มีมหาวิทยาลัยที่มีจุดเน้นที่สอดคล้องกับพื้นที่ที่เป็นธุรกิจในพื้นที่นั้น ๆ ซิลิคอนแวลลีย์ (Silicon Valley) ที่สหรัฐอเมริกาจะไม่สามารถโตขนาดนี้ได้ถ้าไม่มีมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford University) เป็นมหาวิทยาลัยที่ผลิตผู้ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญด้านเทคโนโลยี ถ้าเราอยากจะให้อีอีซีเป็นจุดเน้นด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะกล่าวถึงเรื่องสุขภาพ มีอีอีซีที่เป็นคลัสเตอร์ (cluster) เรื่องสุขภาพ มีเรื่องนวัตกรรมอะไรเหล่านี้ เป็นที่น่าแปลกว่ามหาวิทยาลัยที่มีอยู่ในพื้นที่ถ้ากล่าวถึง ๓ จังหวัด จังหวัดชลบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดระยอง ไม่มีมหาวิทยาลัยในพื้นที่อาจจะลองพิจารณาว่าจำเป็นจะต้องมีมหาวิทยาลัยเฉพาะถิ่นที่ผลิตบุคลากรเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่และเชื่อมโยงกับมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกเพื่อร่นระยะเวลาในการพัฒนาและผลิตกำลังคน

ประเด็นที่ ๕ เรื่องอีอีซีที่บอกว่าเป็นวันสต็อปเซอร์วิซ นักลงทุนที่จะมาติดต่ออีอีซีครบจบทุกเรื่องทั้งการขอใบอนุญาต การได้รับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้ยินฟีดแบ็ก (feedback) มาว่า ยังไม่ได้เป็นวันสต็อปเซอร์วิซจริง ๆ มาถึงแล้วเขายังวิ่งไปขอใบอนุญาตโรงงานที่หน่วยงานนั้นหน่วยงานนี้ ยังไม่ได้อำนวยความสะดวกกับผู้ลงทุนจริง ๆ ฝากไว้อยากจะให้ปรับปรุงให้เป็นวันสต็อปเซอร์วิซจริง ๆ ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอบคุณท่านอมรศักดิ์ กิจธนานันท์ ท่านสมาชิกครับ วุฒิสภาขอต้อนรับคณะครูและนักเรียนโรงเรียนอุตรดิตถ์เข้าฟังการประชุมวุฒิสภา ขณะนี้วุฒิสภากำลังพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก วุฒิสภา ยินดีต้อนรับ ไม่มีสมาชิกขออภิปรายเพิ่มเติม ขอเรียนเชิญผู้แทนหน่วยงานตอบชี้แจงเพิ่มเติมครับ

นายจุฬา สุขมานพ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภา ผมขออนุญาตตอบประเด็นข้อซักถามรวมถึงความเห็นที่ท่านกรุณาแลกเปลี่ยนในการทำงานของสำนักงานต่อไป

ตอบคำถามท่านเทวฤทธิ์ มณีฉาย ที่ท่านสอบถามเกี่ยวกับประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนและสวัสดิภาพแรงงาน ประเด็นสิทธิมนุษยชนจะเป็นประเด็นค่อนข้างใหญ่ ซึ่งอาจจะแตกต่างกับเรื่องสวัสดิภาพแรงงาน เนื่องจากการดูแลแตกต่างกัน ที่สำนักงานไปทำกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพราะเราต้องการจะดูแลประชาชนในภาพรวม จริง ๆ แล้ว ในเรื่องแรงงานจะมีกฎหมายคุ้มครองเป็นพิเศษ กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องสวัสดิภาพ กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องคุ้มครองแรงงานโดยเฉพาะ ซึ่งจะดูแลในเรื่องแรงงาน แต่ในมิติที่เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนเราจะดูแลประชาชนในพื้นที่เหมือนในเคสที่ท่านกล่าวถึงในกรณีซึ่งสิทธิของเขาที่จะได้อากาศสะอาด อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี เราจะเข้าไปดูแล เพราะเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สัมพันธ์กับโจทย์ที่อีอีซีต้องดำเนินการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องครบทั้งเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งท่านสมาชิกวุฒิสภามีการอภิปรายหลายท่านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เดี๋ยวผมจะทยอยตอบคำถามของท่านเกี่ยวกับเรื่องที่อยากให้ช่วยดูแล เดี๋ยวเราจะตามไปช่วยดูแลอีกทีหนึ่ง ขออนุญาตเรียนว่าในกรอบเกี่ยวกับ

เรื่องการดูแลสวัสดิภาพแรงงานจะมีกฎหมายเฉพาะคือกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ท่านได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องการชดเชยการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา เรื่องนี้ในแง่ผลกระทบจากการพัฒนาที่เกิดขึ้นในกฎหมายหรือในภารกิจอีอีซีจะเกี่ยวข้อง ๓ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ ถ้าเมื่อไรไปเอาพื้นที่ของผู้อื่นมา เช่น เอาพื้นที่ของประชาชนมาอาจจะเป็นกรณีอย่างเช่นเวนคืน หรือไปเอาที่ ส.ป.ก.มาจะต้องมีการชดเชยค่าต้นไม้ กรณีนี้ภาครัฐจะต้องมีการจ่ายค่าชดเชยตามกระบวนการทางกฎหมาย เช่น ในกรณีเวนคืนต้องมีการจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายเวนคืน เป็นการเยียวยาในการที่ไปเอาทรัพย์สินของประชาชนมา มีกฎหมายอีกกรอบหนึ่ง ถ้าสมมุติในกรณีอีอีซีต้องไปเวนคืนกรอบในการจัดการจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาอีอีซียังไม่ได้มีการเวนคืนภายใต้ตัวของตัวเอง แต่ในกรณีที่ท่านสอบถามเกี่ยวกับเรื่องโครงการรถไฟความเร็วสูงมีการเวนคืนบางพื้นที่เพื่อขยายแนวเส้นทางรถไฟความเร็วสูงบวกกับทำสถานี ซึ่งในบางส่วนมีการเวนคืนจริงก็มีการจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายเวนคืน แต่ในประเด็นที่สถานสงเคราะห์เด็กบ้านราชวิถีกรณีนั้นไม่ได้มีการรื้ออาคาร แต่มีการจ่ายค่าปรับปรุงในที่ที่น้อง ๆ อยู่ เป็นการปรับปรุงห้องติดแอร์ให้เพื่อลดผลกระทบจากเรื่องฝุ่น เรื่องเสียง

- ๓๖/๑

เรื่องที่ ๒ กรณีถ้าจะต้องไปทำโครงการ อยากจะนำพื้นที่มาทำโครงการแล้วเกิดผลกระทบจะมีมาตรการเกี่ยวกับการลดผลกระทบจากการที่โครงการนั้นเข้าไปกระทบในเรื่องสิ่งแวดล้อม ท่านสมาชิกคงได้ยินเกี่ยวกับอีไอเอ (EIA) อีเอชไอเอค่อนข้างมาก ในมาตรการหรือในมิติที่ ๒ การชดเชยเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจะใช้มาตรการทางกฎหมายเรื่องสิ่งแวดล้อมในการไปจัดการเยียวยาคนที่ได้รับผลกระทบทั้งก่อนดำเนินโครงการและหลังจากดำเนินโครงการมีการเยียวยาไป แล้วไปทำตามรายงานอีเอชไอเอ

เรื่องที่ ๓ กรณีที่เกี่ยวข้องกับอีอีซีโดยตรงคือ ถ้าการพัฒนาในภาพรวม ไม่ใช่รายโครงการ ในภาพรวมการพัฒนาเข้าไปแล้วอาจจะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในพื้นที่จะไม่ใช่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการโดยตรง กรณีนี้อีอีซีสามารถใช้เงินกองทุนนี้เข้าไปชดเชยเยียวยาได้ ที่ผ่านมาเราใช้เงินส่วนใหญ่ในเรื่องชดเชยเยียวยาไม่ได้ใช้ในกรณีนี้ เราใช้ในกรณีสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการศึกษา การเตรียมประชาชนให้รับมือกับอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นในโรงงานของเขา ใกล้ ๆ บ้านเขา ส่วนใหญ่จะใช้ในกรณีให้เงินกับวิสาหกิจชุมชนในการที่เข้าไปเตรียม เช่น ทำผลิตภัณฑ์อยากให้เขาได้ อย. จะได้ขายได้มากขึ้น เราไปช่วยค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงพื้นที่ให้สามารถได้จีเอ็มพี (GMP) ได้ อย. จะได้ไปขายในตลาดได้กว้างขึ้นเป็นอย่างนั้นมากกว่า

ประเด็นของท่านเทวฤทธิ์ มณีฉาย จะเป็นอย่างนี้ ส่วนที่เหลือผมขออนุญาตรับไว้ประกอบการทำงานต่อไป

ตอบคำถามท่านรัชนีกร ทองทิพย์ ท่านสอบถามเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาในกรณีอีอีซีมีการพูดถึงกฎหมายของอีอีซี และอาจจะมีผลกระทบหรืออาจจะเป็นบทเรียนที่ดีหรือไม่ดีกับกรณีการพัฒนาจังหวัดพังงาต่อไป ทุกท่านคงทราบว่าทุกครั้งที่มีการพัฒนาจะมีผลกระทบเข้ามาเกี่ยวข้องแน่นอน จริง ๆ แล้วอีอีซีที่เราเห็นกันมากเป็นฐานจากการพัฒนาตั้งแต่ ๓๐-๔๐ ปีที่ผ่านมา หลายอย่างการพัฒนาอีอีซีเกิดจากอีสเทิร์นซีบอร์ด ซึ่งเรารู้กันดีว่าเน้นเรื่องออยล์แอนด์แก๊ส (oil and gas) พอเป็นออยล์แอนด์แก๊สจะเป็นกรณีที่ต้องดึงอุตสาหกรรม

ที่อยู่ในทะเลขึ้นมาบนบกเพื่อดำเนินการแปรรูป ทำให้ผลกระทบที่เกิดจากอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในมาบตาพุดส่วนหนึ่งจะเป็นเรื่องออยล์แอนด์แก๊สโดยแท้ ในขณะเดียวกันมีแหลมฉบังเพื่อดูแลในลักษณะเปิดประตูของพื้นที่ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าเราดูในเชิงสถิติ สิ่งแวดล้อมมีปัญหาจากการแปรรูปปิโตรเคมี มีประเด็นเรื่องกลิ่น เสียง มลพิษทางอากาศอยู่มากพอสมควร แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจากอีสเทิร์นซีบอร์ดทำให้มีอีอีซีในวันนี้ เพราะว่าอีอีซีมีการดีไซน์ (design) ใหม่ในลักษณะอุตสาหกรรมที่เข้ามาจะมีการระบุไว้เฉพาะเจาะจงตั้งแต่แรกว่า การเข้ามาในพื้นที่ที่เราจะโพรโมต (promote) จะกลายเป็นอุตสาหกรรมที่เรียกว่า เอสเคิร์ฟ (S-Curve) หรือนิวเอสเคิร์ฟไปแล้ว เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องนวัตกรรม อาจจะเป็นกรณีที่ผมไม่อยากใช้คำว่า ไก่บาป แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในช่วงอีสเทิร์นซีบอร์ดเกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง แต่การเข้ามาในอีอีซีต้องไปดูอุตสาหกรรมอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีการเขียนตั้งแต่แรกแล้วว่าเป็นการสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งที่เกิดขึ้นในอีอีซีจะเป็นอุตสาหกรรมใหม่อีกอย่างหนึ่ง แม้ว่าอีอีซีจะเกิดขึ้นมาจนถึงวันนี้ประมาณ ๗-๘ ปี แต่ผมคิดว่าหลังจากเกิดอีอีซีอาจจะต้องใช้เวลาปีที่ ๑๐ หรือปีที่ ๑๕ เพราะในปัจจุบันจากออยล์แอนด์แก๊สที่เราเห็นเรื่องสิ่งแวดล้อมที่มีปัญหา จังหวัดระยองเป็นจังหวัดที่มีจีดีพีต่อหัวสูงที่สุดในประเทศ ลำดับ ๒ กรุงเทพมหานคร ลำดับ ๓ จังหวัดชลบุรี ลำดับ ๔ จังหวัดฉะเชิงเทรา นี่คือตัวเลขล่าสุด กลุ่มหนึ่งที่เราเห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นมีประเด็นที่จะต้องไปแก้ไขจัดการ แต่สิ่งที่เกิดขึ้นจากการเติบโตในอีอีซีมีการพรูฟ (proof) ตั้งแต่อีสเทิร์นซีบอร์ด ผมไม่ได้เคลม (claim) ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดจากอีอีซี ผมเคลมว่าเกิดจากอีสเทิร์นซีบอร์ดและต่อเนื่องมาถึงอีอีซี เรื่องการเติบโต การเปลี่ยนแปลง หรือกรณีที่เกิดความล่าช้าจากโครงการพีพีพีที่เกิดขึ้นของอีอีซี ทางสำนักงานจะรับไปดำเนินการ เพราะมีปัจจัยที่เกิดขึ้นเกิดจากกรณีซึ่งคอนโทรล (control) ไม่ได้มาก เป็นกรณีความล่าช้าที่เกิดขึ้น สำคัญที่สุดจะเป็นโครงการรถไฟความเร็วสูง ๓ สนามบิน และสนามบินอู่ตะเภา ซึ่งตอนนั้นมีกรณีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พอดี แต่สนามบินอู่ตะเภาน่าจะเริ่มได้กลางปีนี้ จะมีการก่อสร้างรันเวย์ (runway) ที่เครื่องบินขึ้น-ลงและจะมีอาคารผู้โดยสารใหม่ ทำให้ภาคตะวันออกมีประตูการบินขึ้น-ลงได้เพิ่มขึ้น

โครงการรถไฟความเร็วสูงอาจจะต้องรอ ตอนนี้อยู่ในช่วงท้ายที่จะต้องมีการปรับเรื่องสัญญา ซึ่งสำนักงานคาดว่าน่าจะเสร็จภายในครึ่งปีนี้ว่าจะไปได้หรือไม่ได้อย่างไร รถไฟความเร็วสูงเราจะดูประมาณกลางปีนี้ แต่ถ้าสมมุติว่าสัญญาพีพีพีไปไม่ได้จริง ๆ สำนักงานมีการกำหนดว่าจะเดินต่อไปอย่างไรอยู่บ้างเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ในแง่การดำเนินการที่ท่านรัชนีกร ทองทิพย์ ได้สอบถามว่ามีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ พ.ร.บ.ที่ออกมาแล้วบ้างหรือไม่ ปีนี้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นคนพิจารณาทำเรื่องประเมินผลสัมฤทธิ์อยู่ ตอนนี้ยังไม่แล้วเสร็จดี แต่หลัก ๆ แล้วได้ฟีดแบ็กกลับมาค่อนข้างดีมากในการดำเนินการต่อไป

ตอบคำถามท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ท่านกรุณาสอบถามเกี่ยวกับเรื่องการเตรียมการรองรับการลงทุน รวมถึงเรื่องกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการดึงนักลงทุน ยังไม่ได้ออกกฎหมายลำดับรอง เตรียมไว้ประมาณ ๑ ปี เนื่องจากว่ากระบวนการจะต้องผ่านคณะกรรมการอีอีซี ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีการผ่านคณะกรรมการอีอีซีไปแล้วกำลังรอเข้า ครม.อยู่ ในกรณีนี้เนื่องจากช่วงเวลาที่จะพิจารณามีการเปลี่ยนแปลงนายกรัฐมนตรีทำให้สะดุดไปบ้าง รอกฎหมายฉบับนี้ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่สำนักงานจะใช้เป็นกระสุนในการดึงดูดนักลงทุนเพื่อจะให้แข่งขันกับคนอื่นได้ ซึ่งในกฎหมายลำดับรองฉบับนี้เราดีไซน์กฎหมายที่แตกต่างไปในลักษณะที่จะใช้วิธีการพิจารณาให้สิทธิประโยชน์เป็นรายโครงการ จะให้คะแนนนักลงทุนในโพรเจ็กต์ (project) แต่ละโพรเจ็กต์เขาให้ข้อมูลมาแล้วเราจะให้คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนนว่า ถ้าคะแนนได้เกิน ๙๐ คะแนนจะได้สิทธิประโยชน์มาก โดยมีการกำหนดไครทีเรีย (criteria) การให้สิทธิประโยชน์โดยดูที่เขามีประโยชน์ต่อเรื่องยุทธศาสตร์กับประเทศแค่ไหน มีผลทางเศรษฐกิจหรือไม่ มีผลทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขนาดไหน ซึ่งท่านสมาชิกได้กรุณาถาม เช่น การใช้โลคัลคอนเทนต์หรือการใช้ซัปพลายเชนของประเทศ การใช้แรงงานคน พวกนี้จะเป็นแต้มที่จะนำมาใช้ในการประเมินว่าเขาควรจะได้สิทธิประโยชน์มากน้อยอย่างไร ซึ่งกรณีนี้สำนักงานพยายามผลักดัน พยายามจะตามเกี่ยวกับเรื่องสิทธิประโยชน์เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เหมือนกับเป็นเฟอร์นิเจอร์ (furniture) ในการที่จะไปชักชวนนักลงทุน เราจะต้องมีอะไรดีพอไปแข่งขันกับคนอื่น

ประเด็นที่ท่านสอบถามเกี่ยวกับเรื่องวีซาเวิร์กเพอร์มิต เราเตรียมไว้แล้ว รอเข้า ครม. เหมือนกัน ซึ่งรวมถึงกรณีที่เราพยายามจะดึงผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญพิเศษเข้ามาในพื้นที่อีอีซีเพื่อมาใช้เป็นสารตั้งต้นในการพัฒนา โดยจะเริ่มจากทางการแพทย์ก่อน ตอนนี้มีการเตรียมโดยได้มีการพูดคุยกับแพทยสภาไปบ้างแล้วคือ ในสาขาการแพทย์ที่บ้านเราไม่มี เราจะยอมให้เขาเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้โดยไม่ต้องขอใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะอีก แต่อาจจะอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ที่อยู่ในโรงพยาบาล แต่จะให้เขาทำงานในโรงพยาบาลในพื้นที่ที่อีอีซีดูแลอยู่ ขออนุญาตนำเรียนท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล ว่าขอให้อดใจรอนิดหนึ่งทางสำนักงานอยากให้เกิดมานานแล้ว

ประเด็นของท่านนิเวศ พันธ์เจริญวรกุล จะสอดคล้องกับประเด็นของนาวาตรี วุฒิพงศ์ พงศ์สุวรรณ ที่ท่านสอบถาม ซึ่งจริง ๆ แล้วท่านอยู่ในพื้นที่สัตหีบคงจะทราบความเป็นมาของอีอีซีได้ดี ----------

- ๓๗/๑

เพราะว่าอีอีซีเป็นโจทย์ใหม่ ซึ่งท่านพูดได้ชัดเจนมากว่า จริง ๆ แล้วพื้นฐานของอีอีซีที่สำคัญที่สุดไม่ใช่การขีด ๓ จังหวัด ที่สำคัญที่สุดคือ การสร้างระบบบริหารจัดการภาครัฐใหม่ที่จะเอื้อให้เกิดการพัฒนาประเทศได้เร็วขึ้นกว่าการบริหารปกติ ที่ท่านได้พูดถึงสเปเชียลอีคอนอมิกโซน (special economic zone) ในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศจีน ที่สำคัญที่สุดเขามีสเปเชียลแอดมินิสเตรชัน (special administration) ด้วย ในกฎหมายอีอีซีบางส่วนมีการกำหนดให้อำนาจของสำนักงานในการบายพาส (bypass) กฎระเบียบหรือวิธีการทำงานที่แตกต่าง มีการเขียนวัตถุประสงค์คือ ต้องการให้บริการภาครัฐเบ็ดเสร็จครบวงจร ที่ผ่านมาในคอนเซปต์นี้ดีในกฎหมายแต่ในทางปฏิบัติสำนักงานได้รับแรงเสียดทานในการทำงานมากพอสมควร ผมขออนุญาตเรียนชี้แจงท่านตรงนี้ เพราะเรากำลังจะใช้วิธีการ ซึ่งพูดง่าย ๆ คือ กฎหมายเดียวกันเปลี่ยนคนทำอาจจะได้ผลที่แตกต่างกัน ในกฎหมายนี้ให้อีอีซีสามารถออกใบอนุญาตก่อสร้างได้ สามารถออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่สำนักงานนี้ได้ ขึ้นอยู่กับเขาจะขอหรือไม่ หมายความว่ากฎหมายคู่ขนานเป็นทางเลือกให้ผู้ใช้บริการหรือนักลงทุนว่า อยากจะวันสต็อปเซอร์วิซที่อีอีซีก็ได้ ที่ผ่านมามีการทำอย่างนั้น มีการเตรียมรับด้วยเหมือนกัน เพราะฉะนั้น ในสิ่งที่ท่านสอบถามหรือในกรณีที่ท่านเอาใจช่วย ผมขออนุญาตขอบคุณมาก แต่หลัก ๆ แล้วคอนเซปต์ของพระราชบัญญัตินี้สามารถจะนำไปใช้ที่อื่นได้ ที่สำคัญที่สุดส่วนตัวของผมคือ เราจำเป็นต้องชี้อุตสาหกรรมเป้าหมายให้ชัดเจนว่า ในพื้นที่ไหนต้องการให้อะไรไปลงในพื้นที่นั้น ในกรณีอีอีซีที่มีสเปเชียลแอดมินิสเตรชันอาจจะเวิร์ก (work) ในภาคนี้ แต่ไปทำที่ภาคใต้หรือภาคเหนืออาจจะแตกต่างกันไป กฎหมายอาจจะไปใช้วิธีตัดแปะได้ทุกที่เหมือนกันหมด ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมหรือปัจจัยในพื้นที่จะเอื้อให้เกิดการเติบโตของอุตสาหกรรมและประชาชนแค่ไหน อย่างไร โดยสถิติจีดีพีของอีอีซีประมาณ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ของประเทศในช่วงเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ตั้งมา จริง ๆ แล้วตั้งแต่อีสเทิร์นซีบอร์ดด้วยซ้ำ

ตอบคำถามท่านวีรยุทธ สร้อยทอง ท่านสอบถามเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมเช่นกัน เรื่องน้ำมันรั่วไหล เรื่องการลักลอบทิ้งของเสียในพื้นที่ต่าง ๆ ประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญ

ถ้าตามไปดูจริง ๆ อย่างกรณีน้ำมันรั่วไหลจะเกิดขึ้นตอนโอเปอเรชัน (operation) การถ่ายน้ำมันจากเรือเข้าสู่ฝั่ง ประเด็นนี้ถ้าดูสาเหตุเกิดตอนโอเปอเรชันการถ่ายน้ำมันกัน ซึ่งมีการเตรียมคนที่ต้องรับผิดชอบดูแลพื้นที่จะดูมากขึ้น ส่วนการลักลอบทิ้งของเสียส่วนใหญ่ในเชิงสถิติคนที่ทำจะเป็นโรงงานที่ตั้งอยู่นอกนิคมอุตสาหกรรม เป็นเหตุที่สำนักงานพยายามจะจัดคนที่ทำอุตสาหกรรมไว้ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง อย่างน้อยเพื่อในการเฝ้าระวัง การติดตามจะทำได้ดีขึ้น แต่ไม่สามารถทำอย่างนั้นได้หมด เพราะว่า อย่างที่ผมนำเรียนในเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษมี ๓๕ แห่ง ตอนนี้มี ๓๙ แห่งแล้ว ต่อไปที่จะเข้ามาในกรอบอีอีซีจะบังคับเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก รวมถึงการรีไซเคิล (recycle) น้ำและการจัดการของเสีย ซึ่งจะทำให้ภาพของการที่มีโรงงานหรือมีนิคมอุตสาหกรรมอยู่ใกล้บ้าน ภาพร้ายจะน้อยลง แต่ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากโรงงานที่เกิดขึ้นตามพื้นที่ที่อยู่นอกการกำกับในระดับนิคมอุตสาหกรรม

ในส่วนที่ท่านวีรยุทธ สร้อยทอง กรุณาให้คำแนะนำเรื่องทีโอดี ผมเห็นด้วยในลักษณะการพัฒนา แต่จริง ๆ แล้วโครงการเมืองใหม่จะไปไกลกว่าทีโอดี ทีโอดีจะเกิดขึ้นโดยพื้นฐานเป็นกรณีที่สถานีรถไฟหรือเทอร์มินัล (terminal) ที่สำคัญในเมืองลักษณะเป็นการนำสถานีรถไฟเป็นไข่แดงและมีไข่ขาวรอบพื้นที่นั้นจะทำให้เกิดกิจการเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่อาศัย เรื่องมิกซ์ยูส (Mixed-Use) เรื่องเชิงพาณิชย์ในพื้นที่ แต่โครงการเมืองใหม่จะเป็นโครงการเออร์บันดิเวลอปเมนต์ (urban development) อีกสเกลหนึ่ง ในลักษณะที่เหมือนกับประเทศสิงคโปร์ นอกจากพัฒนาพื้นที่รอบสถานีแล้ว อาจจะมีการถมทะเล บางพื้นที่พัฒนาขยายเมืองไปอีกลักษณะหนึ่ง หรือในฮ่องกงก็คล้าย ๆ กัน ในฮ่องกงจะไม่ได้มีทีโอดีเฉพาะตามสถานีอย่างเดียว แต่จะมีการบริหารพื้นที่ เปิดพื้นที่ใหม่เพื่อให้เป็นพื้นที่ที่สามารถทำประโยชน์ สร้างการพัฒนาเกิดกิจการทางเศรษฐกิจได้ เพราะฉะนั้นในโครงการนี้จะไปคู่กัน โครงการที่ทำในปัจจุบันจะมีทั้งในสถานีรถไฟความเร็วสูงที่มักกะสัน จังหวัดฉะเชิงเทราก็เป็นทีโอดีด้วย อีกสถานที่หนึ่งที่น่าจะมีคือที่สถานีศรีราชา ใน ๙ สถานีรถไฟความเร็วสูงมีความเป็นไปได้ที่จะทำทีโอดีรอบสถานีรถไฟความเร็วสูงด้วย

ตอบคำถามท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ที่คอมเมนต์ (comment) เกี่ยวกับเรื่องการเปลี่ยนรัฐบาลอีอีซีว่าอย่างไร ขออนุญาตใช้คำคอมเมนต์ ลำดับความสำคัญของแต่ละรัฐบาลจะแตกต่างกัน รัฐบาลปัจจุบันอีอีซีอาจจะไม่ได้รับการพูดถึงชัด ๆ เหมือนรัฐบาลสมัยที่มีการตั้งอีอีซีขึ้นมา แต่รัฐบาลจะใช้คำว่า การพัฒนาเขตส่งเสริมเศรษฐกิจ เขตเศรษฐกิจพิเศษ พวกนี้ยังมีอยู่ แต่ไม่ได้พูดถึงอีอีซีโดยตรง ในเรื่องการดำเนินการของสำนักงานเนื่องจากว่ากลไกของอีอีซีไม่ได้เกิดขึ้นจากนโยบายรัฐบาลอย่างเดียว เรามีแผนภาพรวมที่ผมเสนอไป แผนพัฒนาโดยทั่วไปเรามีการเดินหน้าพยายามให้เกิดความต่อเนื่อง คล้ายกับรัฐบาลมาแถลงนโยบายที่สภาทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล การพัฒนาประเทศยังมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปัจจุบันฉบับที่ ๑๓ ในลอจิก (logic) อีอีซีจะเหมือนกันคือ นอกจากนโยบายรัฐบาลแล้วยังมีแผนภาพรวมที่จะใช้เป็นกรอบในการดำเนินการ สิ่งสำคัญที่สุดคือ ผังการใช้พื้นที่ที่คุยกันวันนี้และมีแผนใหม่ซึ่งจะทำต่อไป เป็นประเด็นที่หลายท่านให้ความสนใจและอภิปรายกันมากคือแผนเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม ในปีนี้กำลังเตรียมออกแผนที่จะใช้ถึงปี ๒๕๗๐ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อม โดยให้น้ำหนักความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการจัดการของเสีย เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องขยะ เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทิ้งกากมลพิษเป็นพิเศษ เพราะเรื่องนี้เป็นปัญหาที่มีการอภิปรายแทบจะมากที่สุดในพื้นที่อีอีซี เราจึงต้องแอดเดรส (address) ประเด็นนี้เป็นพิเศษ

ประเด็นเรื่องผังเมืองที่ท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ได้กรุณาสอบถามเป็นลักษณะอย่างนั้นจริง ๆ คือ ในพื้นฐานอีอีซีพยายามที่จะผสมผสานหลักการวิชาการผังเมือง เรื่องการจัดโซนของแต่ละจังหวัดควรจะมีพื้นที่ประเภทไหน อย่างไร ตามสัดส่วนเป็นเปอร์เซ็นต์ แต่ในพื้นที่อีอีซีเนื่องจากว่าเราต้องการจะเพิ่มกิจการทางเศรษฐกิจ และโดยพื้นฐานการมีเอฟดีไอหรือมีการลงทุนเป็นคลื่นลูกแรกที่จะทำให้กิจการทางเศรษฐกิจตามมาได้มาก ในกรณีนี้เราพยายามจะจัดพื้นที่อุตสาหกรรมกับพื้นที่เกษตร หรือพื้นที่ตามสีของกฎหมายผังเมืองให้เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์พื้นที่จริง ซึ่งในกรณีที่ท่านยกตัวอย่างสีม่วงลาย เนื่องจากอุตสาหกรรมที่อีอีซีจะนำเข้ามาเป็นอุตสาหกรรมที่มองแล้วสามารถจะอยู่กับชุมชนได้ อุตสาหกรรมที่เข้ามาในอีอีซีอาจจะไม่ใช่

อุตสาหกรรมผลิตเสมอไป แต่รวมถึงอุตสาหกรรมบริการด้วย หรือกรณีที่ท่านได้แนะนำเกี่ยวกับการแปรรูปเกษตร พวกนี้จะมีพื้นฐานซึ่งอาจจะอยู่ใกล้กับชุมชน อยู่ใกล้กับพื้นที่ได้ การบริหารการใช้ประโยชน์พื้นที่จะมีการเตรียมดูแลเกี่ยวกับเรื่องผังเมืองอีกครั้งหนึ่ง เพราะเมื่อมีการเปิดพื้นที่อีอีซีจะมีการออกผังอีอีซีลักษณะเหมือนเป็นผังเมืองรวม กรมโยธาธิการและผังเมืองจะมีผังในระดับอำเภอเข้ามาดูอีกครั้งหนึ่ง แต่ตามกฎหมายจะทำผังอำเภอแตกต่างจากผังอีอีซีไม่ได้ ตอนนี้พยายามจะไปดู เพราะเห็นเคสอย่างที่ท่านเอกชัย เรืองรัตน์ ได้อภิปรายจริง ๆ คือ ตอนเป็นอีอีซีเป็นสีหนึ่ง และพอทำผังย่อยสีจะเปลี่ยนแปลงไป มีการจำกัดการใช้พื้นที่ให้แคบลง และทำให้คนที่ลงทุนแล้วมีปัญหาได้ ขออนุญาตตามไปดูนะครับ

- ๓๘/๑

ประเด็นเรื่องสิทธิประโยชน์ อย่างที่นำเรียนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะพยายามตามไปดูรายละเอียดและหาพาร์ตเนอร์ (partner) ให้เขาตั้งแต่แรก เพราะว่าการพัฒนาอีอีซีนอกจากที่มองว่าใช้โรงงานเป็นศูนย์กลางการพัฒนาแล้วให้การเติบโตจากโรงงาน ผมคิดว่าช้าไป วิธีการพัฒนาจะเป็นกรณีที่อาจจะต้องให้ชาวบ้านในพื้นที่หรือชุมชนรู้ว่าอะไรจะมาใกล้บ้านของเขาตั้งแต่แรก และจะเตรียมอะไรที่สามารถจะไปร่วมมือกับโรงงานที่เข้ามาได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะทำหน้าที่เป็นสะพานให้ เพราะว่าจำเป็นต้องรู้ข้อมูลฝั่งพื้นที่และชุมชน แต่ข้อมูลฝั่งนักลงทุนจะได้มาตั้งแต่แรกตอนที่เขาเข้ามาเจรจาเรื่องสิทธิประโยชน์ในการลงทุน เราพยายามจะเชื่อมข้อมูลเพื่อให้คนไทยมีโอกาสมากขึ้น เพราะจากตัวเลขที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้นำเรียนไป ถ้าเทียบกันจริง ๆ เมื่อนับสัญชาติกัน คนที่ลงทุนมากที่สุดในพื้นที่อีอีซีเป็นคนสัญชาติไทย จากตัวเลขที่มีการโชว์ในช่วงก่อนหน้านั้นจะมีตัวเลขถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ที่เป็นคนไทย เรามองพื้นฐานอีอีซีเป็นเอฟดีไอ เป็นการดึงเงินลงทุนจากต่างประเทศจริง ๆ ก็เป็นอย่างนั้น แต่เอฟดีไอ ในปัจจุบันจะเป็นกรณีซึ่งเป็นคนไทยที่ลงทุนเพื่อเข้ามาเตรียมความพร้อมในการเป็นซัปพลายเชนจากคนต่างประเทศที่เข้ามา ข้อมูลจนถึงปีนี้สัดส่วนคนไทยยังเป็นคนที่ลงทุนมากที่สุด เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย อาจจะเป็นคนยุโรป คนญี่ปุ่นที่อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานมาแล้ว แต่จดทะเบียนเป็นคนสัญชาติไทยแล้วก็มาลงทุนเพิ่มเติมหรือไปร่วมลงทุนกับบริษัทอื่นที่เข้ามา

ตอบคำถามท่านชูชีพ เอื้อการณ์ ท่านสอบถามและให้คำแนะนำเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตร สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะรับข้อมูลของท่านไป ปัจจุบันการลงทุนที่เข้ามาใน ๑-๒ ปีจะมีการใช้ฐานจากวัตถุดิบในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการเกษตรพอสมควร แต่เนื่องจากโดยลักษณะของการประกอบกิจการถ้าเป็นนักลงทุนรายใหญ่จะพยายามไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ใช้วิธีขนย้ายวัตถุดิบภาคการเกษตรเข้ามาในนิคมอุตสาหกรรมแทน จะไม่ได้อยู่เป็นนิคมอุตสาหกรรมภาคการเกษตรโดยตรง แต่อย่างไรผมจะรับข้อมูลเพิ่มเติมของท่าน

ประเด็นการเพิ่มจังหวัดปราจีนบุรีเข้าไปเป็นจังหวัดที่ ๔ ของอีอีซี ตอนนี้เราเริ่มดำเนินการแล้ว เนื่องจากว่าในขั้นตอนกระบวนการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต้องให้เสนอออกพระราชกฤษฎีกาเพิ่มพื้นที่ให้รวมจังหวัดปราจีนบุรี ในช่วงเดือนนี้จนถึงประมาณเดือนกันยายนจะไปดำเนินการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นและเตรียมกระบวนการเกี่ยวกับการประกาศเขตเพิ่มเติม ตั้งเป้าหมายว่าจะพยายามเสนอคณะกรรมการอีอีซีเพื่อให้ความเห็นชอบในการบรรจุจังหวัดปราจีนบุรีเข้ามาเป็นจังหวัดที่ ๔ ในอีอีซีประมาณเดือนกันยายน และที่เหลือจะเป็นกระบวนการ ถ้าไปอย่างนั้นได้ ที่เหลือจะเป็นกระบวนการตราพระราชกฤษฎีกา แม้ว่าเราจะประกาศเป็นพื้นที่จังหวัดที่ ๔ แต่เนเจอร์ (nature) ของการใช้พื้นที่อุตสาหกรรมจะลงเป็นบางอำเภอ จะมีการแบ่งสัดส่วนของการใช้พื้นที่การทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละจังหวัดที่แตกต่างกันอยู่แล้ว ท่านอาจจะคุ้นเคยอย่างจังหวัดชลบุรีหรือจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีท่านสมาชิกเป็นเจ้าของพื้นที่อีอีซีด้วย จังหวัดฉะเชิงเทราจะมีการกำหนดว่าอำเภอไหนเป็นอำเภอที่ทำอุตสาหกรรมมาก อำเภอไหนจะเป็นโซนการท่องเที่ยวอย่างอำเภอบางคล้า อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะไม่ยอมให้ใครไปตั้งโรงงานอยู่ในอำเภอบางคล้า หรือในกรณีพื้นที่จังหวัดระยองปัจจุบันโรงงานจะอยู่ในเขตมาบตาพุด เขตปลวกแดง เขตนิคมพัฒนา แต่อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ บ้านเพ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการผลิตจะไม่เข้าไป กรณีนี้จะเกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรี และในจังหวัดปราจีนบุรีคงจะเป็นอย่างนั้นต่อไป พอเรารู้ว่าจังหวัดปราจีนบุรีเป็นอย่างไรก็จะมีผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ของจังหวัดปราจีนบุรีในอนาคต

ตอบคำถามท่านโชติชัย บัวดิษ ท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและได้ช่วยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เล่าให้ท่านสมาชิกทราบด้วยว่า ที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการทำนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรเพื่อให้ภาคการเกษตรมีจุดขาย เพราะเชื่อว่าคนมาทำอย่างไรต้องมากิน มาอยู่และมาใช้ในพื้นที่ ถ้ามีอุตสาหกรรมภาคการเกษตรที่ดี ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ท่าน

ได้ยกตัวอย่าง ถุงแดงห่อทุเรียน มีซูเปอร์ฟูด หรือมีนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ภาคการเกษตรได้โพรดักทิวิตี (productivity) ที่ดีขึ้น เราอยากจะให้เป็นแบบนั้น เพราะวัตถุประสงค์ของอีอีซีไม่ได้ดูแต่เรื่องอุตสาหกรรมอย่างเดียวจะดูในพื้นที่ชุมชน รวมถึงการท่องเที่ยวบีซีจีที่ท่านแนะนำ ขออนุญาตรับไป

ตอบคำถามท่านอมรศักดิ์ กิจธนานันท์ เกี่ยวกับเรื่องอีอีซีพลัส ในการดำเนินการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกแพลน (plan) แบบนั้น แม้ว่าปัจจุบันจะครอบคลุม ๓ จังหวัด แต่ทรัพยากรต่าง ๆ ที่เข้ามาพัฒนาในอีอีซีเราไม่เกี่ยงว่ามาจากข้างนอกหรือจังหวัดอื่น ๆ ในอีอีซีมีประชากรแฝงอยู่ประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของประชากรปกติในการเข้ามาทำงาน ทรัพยากร เช่น คนที่เข้ามาทำงานหรือกรณีซัปพลายและวัตถุดิบต่าง ๆ หรือสิ่งที่จะได้รับประโยชน์กลับไปจากอีอีซีก็ไปถึงจังหวัดอื่นด้วย ส่วนหนึ่งนักลงทุนที่เข้ามาในอีอีซีจะมาเพื่อการซัปพลายในประเทศ แต่คนส่วนใหญ่ที่มาลงทุนในพื้นที่อีอีซีจะผลิตเพื่อส่งออกไปประเทศที่สาม ดังนั้น ในกรณีนี้สิ่งที่ต้องนำมาเป็นวัตถุดิบเอามาใช้นอก ๓ จังหวัดอีอีซีด้วย

ประเด็นเกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีทรานส์เฟอร์ (technology transfer) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะรับไปดู แต่จะขึ้นอยู่กับแต่ละอุตสาหกรรม เพราะว่าในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีทรานส์เฟอร์อาจจะเริ่มตั้งแต่เรามาเป็นซัปพลายเออร์ก่อนในบางอย่าง เพราะปัจจุบันเริ่มมีเคสที่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยานยนต์สันดาปภายในเดิมเริ่มมีการปรับตัวไปทำอุตสาหกรรมที่ยกระดับไปถึงการแพทย์แล้ว บางอย่างสามารถทำเป็นเครื่องมือแพทย์แทนที่จะทำเป็นอุปกรณ์รถยนต์ก็จะมีทิศทางซึ่งค่อย ๆ ปรับตัว

ประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ต่อคนในพื้นที่ที่จะทำให้คนในพื้นที่ได้รับประโยชน์จริง ๆ จากอีอีซี ขออนุญาตรับไป เพราะที่ผ่านมาเราพยายามตั้งตัวชี้วัด ไม่ได้คิดแต่ว่าเม็ดเงินลงทุนมากจำนวนแสนล้านบาทต่อปีในโรงงานอย่างเดียว เราอยากจะตามไปดูว่าลงทุนกันจริง ๆ อุตสาหกรรมอื่นลงทุนตามอุตสาหกรรมที่เข้ามาได้แค่ไหน อย่างไร จีพีพีของจังหวัดเติบโตอย่างไร ดัชนีตัวชี้วัดความสำเร็จของคนจะไปได้ขนาดไหน ความก้าวหน้าของคนเป็นอย่างไร เพื่อสามารถสะท้อนให้ดีขึ้นว่าอีอีซีไปถึงประชาชน รวมถึงกรณีสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วย

ประเด็นที่ท่านสอบถามเรื่องวันสต๊อปเซอร์วิซหรือโอเอสเอส สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกพยายามดำเนินการ ที่ผ่านมายังไม่มาก เพราะคนยังไม่ทราบและเราพยายามเตรียมความพร้อมในหลาย ๆ เรื่อง แต่เมื่อไรกฎหมายลำดับรองออก สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเตรียมรับมือไว้มาก เพราะพยายามที่จะสร้างหลักในลักษณะที่เป็นโซลูชัน (solution) ในการลงทุนให้ได้ ให้เป็นไปได้มากที่สุด เมื่อไรสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสามารถให้สิทธิประโยชน์ได้จะบอกเขาว่า คุณมาขอใบอนุญาตก่อสร้าง ใบอนุญาตโรงงาน มาจดทะเบียนโรงงาน มาทำอะไรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เริ่มใช้เงินได้เร็วขึ้นให้มาที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นกรณีที่เราจะเตรียมต่อไป

ในโอกาสนี้ขอขอบคุณท่านสมาชิกอีกครั้งที่กรุณาแลกเปลี่ยนข้อมูล และในปีหน้าจะกลับมารายงานใหม่อีกครั้งให้เห็นความก้าวหน้า ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ขอบคุณท่านเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีสมาชิกท่านใดยังติดใจในประเด็นที่หน่วยงานตอบชี้แจงอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ๓๙/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานประจำปี ๒๕๖๖ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) (ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑) เรียบร้อยแล้ว ขอบคุณผู้ชี้แจงทุกท่าน เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ท่านสมาชิกอย่าลืมเก็บบัตรออกเสียงลงคะแนนของท่านกลับไปด้วย ขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๕ นาฬิกา